Tom STOPPARD

KARAKTERLER

HAPGOOD otuz sekiz yaşında

BLAIR altmış yaşlarında ama formda

KERNER kırk yaşlarında

RIDLEY otuz-kırk arası

WATES kırk beşten biraz genç de olabilir, yaşlı da

MAGGS yirmili yaşlarda

MERRYWEATHER yirmi iki yaşında

JOE on bir yaşında

RUS otuzdan elliye kadar her yaş olabilir

BİRİNCİ PERDE

Birinci Sahne Yüzme havuzu; Çarşamba, sabah

İkinci Sahne Hayvanat Bahçesi; Çarşamba, öğle

Üçüncü Sahne Rugby Sahası; Çarşamba, öğleden sonra

Dördüncü Sahne Ofis; Perşembe, sabah

Beşinci Sahne Atış Poligonu; Perşembe, öğleden sonra

İKİNCİ PERDE

Birinci Sahne Ofis; Perşembe, akşam

İkinci Sahne Stüdyo; Cuma, sabah

Üçüncü Sahne Hayvanat Bahçesi; Cuma, öğle

Dördüncü Sahne Ofis; Cuma, öğleden sonra

Beşinci Sahne Otel; Cuma, akşam

Altıncı Sahne Yüzme Havuzu, Cuma, akşam

Yedinci Sahne Rugby sahası; Cumartesi, öğleden sonra

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Eski bir belediye yüzme havuzunun erkeklere ait soyunma odasının bir bölümünü görmekteyiz. Saat sabahın onu. Soyunma kabinleri numaralı;kabin kapıları yerden yüksek olmakla birlikte kabinlerin dolu olup olmadıkları belli olmamaktadır. İzleyicilerin karşısında, bir iki lavabo ve traş olunacak bir yer vardır. Kabinlerden dört tanesi kullanılacaktır.

İçeri dört kapıdan girilip çıkılabilmektedir: 'Lobi', 'Yüzme Havuzu, 'Duşlar' ve 'Sahnenin arkasındaki kapı'.

Lobi kapısının üzerindeki camda tersten ERKEKLER yazmaktadır. YÜZMEHAVUZU, DUŞLAR, ERKEKLER ve ÇIKIŞ gibi levhalar kullanılabilir.

Su sesi duyulmaktadır; duşlardan birinin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Oyun başladığında, WATES tıraş olmaktadır. WATES, her zaman çok temiz, şık kıyafetler giyen ama şu anda üzerinde eski püskü bir şeyler olan ve sanki geceyi parkta, bank üzerinde geçirmiş gibi görünen Amerikalı bir zencidir. Tıraş malzemesi basittir: Tıraş fırçası, tıraş sabunu ve eski tip bir jilet makinesi.

Herhangi bir şey olmadan önce, kısa bir telsiz konuşması duyulur. Duyulan, iki insanın (bir erkek ve bir kadının,HAPGOOD'un) birbiriyle yaptığı telsiz konuşmasıdır. Bu nedenle, konuşma biraz cızırtılı olmalıdır.

TELSİZ: Okey; mavi bir Peugeot... durdu. Bir erkek. Georgi değil. Onu tanıyan var mı? Elinde bir havlu var; evrak çantası yok; yineliyorum, evrak çantası negatif. Anne, duydun mu?—Peugeot geldi ama içinden Georgi değil, başkası çıktı. Adam karşıya geçiyor. Güzel bir eşofman ve spor ayakkabısı giyiyor. Takip edenden eser yok. Duydun mu?—hedef yaklaşıyor, Georgi negatif, evrak çantası negatif, takip eden negatif, bana bir renk söyle.

HAPGOOD (*Telsize*): Yeşil. Kerner'ı görüyor olmalısın.

TELSİZ: Negatif. Planı değiştirmişler. Yeşili onayla.

HAPGOOD (*Telsize*): Yeşil. Kerner geldiğinde bana bildir.

WATES *(Yüksek sesle): Eğer* gelirse.

HAPGOOD *(Telsize):* Kerner geldiğinde bana bildir; yaya gelecek.

WATES *(Yüksek sesle, duygusuz):* Kerner on bin metre yüksekte Aeroflot'la uçuyor; midem bulanıyor.

TELSİZ: O da kim?

HAPGOOD *(Telsize):* Wates— tıraşına bak.

WATES *(Yüksek sesle):* Peki, hanımefendi.

TELSİZ: Hedef içeri girdi. Kerner negatif. Hedef lobide. Ridley onu gördü. Kerner hâlâ negatif. Sarı mı? Anne, bana bir renk söyle; hâlâ— Okey, bir yaya geliyor. Okey, Kerner geliyor... üç yüz metre... evrak çantası pozitif. Hedefin anahtarı var.

HAPGOOD (*Telsize*): Açarken söyle.

TELSİZ: Dört—üç—iki— (Lobi kapısı açılır.) Şu anda onu görüyorsun.

(Lobi kapısından bir ERKEK girer. Birkaç renkli bir eşofman ve spor ayakkabıları giymektedir. Elinde, yuvarlayıp rulo haline getirdiği bir havlu vardır; mayosu ve yüzücü beresi havlunun içindedir. İpe geçirdiği anahtarı boynunda kolye gibi asılıdır. Elinde başka bir şey yoktur. Bu adama, BİRİNCİ RUS diyoruz; çünkü adam Rus'tur ve iki Rus vardır.

BİRİNCİ RUS, bir numaralı kabine girer. (Bu numaralamanın kabinlerin üzerindeki gerçek numaralarla ilgisi yoktur; işimizi kolaylaştırmak içindir.) BİRİNCİ RUS kabine girer ve kapıyı kapatır.

RIDLEY, lobi kapısından girer. Elinde bir evrak çantası vardır (çanta, bir spor çantasının içinde de olabilir). RIDLEY oraya buraya gitmeye, ortalıkta dolaşmaya başlar. Olayın özü şudur: RIDLEY etrafta dolaşmakta, bir görünüp bir kaybolmaktadır; böylelikle daha sonra Könisberg köprüleri ile ilgili problemde (olay tekrar edilmese bile)

anımsanacağı gibi, kabinlerin etrafında dolaşılabileceği anlaşılmaktadır. (Ayrıca da, BİRİNCİ RUS üstünü değiştirme fırsatı bulacaktır.) RIDLEY, içeri girdiğinde, elindeki evrak çantasını kirli havlularla tıka basa dolu çamaşır sepetine koyup, dolaşmasını bitirdiğinde geri alabilir.

Aksiyona geri dönelim:

BİRİNCİ RUS, mayosurıu giymiş, kabinden çıkar, kabini kilitler, havlusunu kabin kapısının üstüne atar ve yüzme havuzuna gider. O gidince, RIDLEY evrak çantasını bir numaralı kabinin kapısının altından içeri iter ve kapıdaki havluyu alır. (Evrak çantasını kapının altından iten RIDLEY, evrak çantasıyla içeri giren RIDLEY değildir.) RIDLEY, iki numaralı kabine girer ve kapıyı kapatır. Havluyu kapının üstünden atar. WATES traş olmaya devam eder. Duş hâlâ akmaktadır. KERNER lobiden girer. Elinde bir evrak çantası, havlu ve anahtar vardır. Etrafa bakar ve evrak çantasını, üstünden havlu sarkan iki numaralı kabin kapısının altından iter. KERNER kapıdan havluyu alır ve kapının üzerinden kabinin içine atar. KERNER bir başka kabine (üç numaralı kabin) girer ve kapıyı kapatır. Bir iki saniye sonra kapının üzerinden atar.

RIDLEY iki numaralı kabinden çıkar; elinde KERNER'ın evrak çantası ve havlu vardır. Havluyu bir numaralı kabinin kapısının üzerine atar. Elinde çanta, duşlar yönünde gözden kaybolur. Duş kabininin tamamı görülüyor olabilir; bu durumda Ridley'nin evrak çantasını kabinin içindeki kişiye verdiğini görürüz BİRİNCİ RUS havuzdan çıkmıştır; doğal olarak ıslaktır, yeniden kabine girer.

RIDLEY, duşların bulunduğu yerden gelir; elinde evrak çantası yoktur. Havuza gider.

İKİNCİ RUS lobiden girer. BİRİNCİ RUS'un ikizidir ve BİRİNCİ RUS gibi giyinmektedir. O da rulo haline getirilmiş bir havlu taşımaktadır. Ama, elinde bir de evrak çantası vardır. Etrafa şöyle bir göz atar; KERNER'ın kapısının üzerindeki havluyu

görür. Evrak çantasını KERNER'ın kapısının altından içeri iter. Dört numaralı kabine girer.

MERRYWEATHER, üzerinde spor ceket ve pantolon, lobiden girer. Yirmi iki yaşındadır ama çocuk görünümlüdür. Davranışları RİDLEY'nin kiler gibi ölçülü değildir. Rusların olmadığını görünce önce çok rahatlar ama hemen arkasından huzursuz olur. Artık elbisesini giymiş olan BİRİNCİ RUS kabinden çıkar; rulo yapılmış havlusu elindedir ama (RIDLEY'nin bıraktığı) evrak çantasını almamıştır. BİRİNCİ RUS lobiye gider.

WATES'in aynasında kendine bakarak göze çarpmayacağını düşünen MERRYWEATHER, BİRİNCİ RUS'un peşinden lobiye gider.

Giyinmiş olan KERNER üç numaralı kabinden çıkıp lobiye gider; elinde oraya bırakılmış olan evrak çantası vardır.

Dört numaralı kabinden İKİNCİ RUS çıkar; bir numaralı kabine girer ve oraya bırakılmış olan evrak çantasını alır. O, kabinden çıkarken, RIDLEY havuz kapısından içeri girer. İKİNCİ RUS lobiye gider. RIDLEY onu takip eder. WATES traş olmayı bitirmiştir. Traş malzemesini toplamaktadır.

Duş sesi kesilir. Bir sessizlik olur; arkasından, duştaki kişi, HAPGOOD, görülür; elinde bir evrak çantası (KERNER'ın ki), dikdörtgen biçiminde omuzdan asılan bir çanta ve sallayıp kapatmaya çalıştığı bir şemsiye vardır. Ona bakınca, şemsiyenin çok işe yaradığı belli olmaktadır. Işığa çıkar ve şemsiyeyi kabin duvarına dikkatlice yaslar ve bir an düşünceli düşünceli durur. Açıkça belli olmaktadır ki, kafası WATES'e selam veremeyecek kadar meşguldür. WATES de aklına gelen bir şeye sessiz sessiz öylesine gülmektedir ki, omuzları sarsılmaktadır. Sağ bileğinde kalın, kocaman bir saat vardır. [Not: Oyun ilk sahnelendiğinde, bu olaylar müzik eşliğinde, baleyi anıştıran bir biçimde oynanmıştı.])

WATES: Spor ceketli bir genç; saçları kısa kesimli, sağ elinin üzerinde büyük bir çıban vardı; hayır, sol eli, aynadan sağ görünüyordu.

HAPGOOD: Merryweather.

WATES: Doğru, Merryweather. Adamın peşinden içeri girdi, yanlış adamın peşinden dışarı çıktı; bu arada Merryweather'ın adamı. geri geldi ve eşyalarla gitti. Biraz salak galiba.

HAPGOOD: Evet, biraz öyledir.

(Lobi kapısı açılır. RIDLEY heyecanla, hatta neşeyle girer.)

RIDLEY (*Selam verir*): Anne.

HAPGOOD: Bu, Ridley.

RIDLEY: Bana ikiz olduklarını söylemedin.

HAPGOOD: Bu,Wates.

(HAPGOOD evrak çantasını yere koyar. Kilidi açar, kapağı kaldırır. Bu arada WATES ve RIDLEY el sıkışmaktadırlar.)

WATES: *Ben Wates.*

RIDLEY (Dostça): Ridley.

(HAPGOOD doğrulur; elinde, çantadan aldığı ince, beyaz, kenarları birkaç santim uzunluğunda, içine bilgisayar disketi konulan türden, kare biçiminde bir karton kutu vardır. Kutuda da gerçekten bir disket bulunmaktadır. Ancak, HAPGOOD kutusuyla ilgilenmemektedir. Yerde açık duran evrak çantasına bakmaktadır. RIDLEY, henüz 'RIDLEY' demiştir. Lobi kapısı açılır ve içeri MERRYWEATHER girer—bir anlığına; çünkü, MERRYWEATHER arkası dönük genç bir kadın görmüş ve yanlış kapıyı açtığı düşüncesine kapılmıştır.)

MERRYWEATHER: Aman, tanrım, çok özür di—

(Tekrar çıkar. HAPGOOD kımıldamaz.)

HAPGOOD: Kahretsin!...Wates.

(WATES ona ve evrak çantasına bakar.)

WATES*: Vay canına.*

(MERRYWEATHER biraz çekinerek başını içeri sokar. HAPGOOD disket kutusunu evrak çantasının içine atar.)

HAPGOOD: Seninki nerde, Ridley?

RIDLEY: Peugeot'da.

MERRYWEATHER *(İlerler):* Ah, merhaba Anne—ben fark et—

HAPGOOD: Merryweather, nereye gitti o?

MERRYWEATHER: Kaybettim—bir taksi geldi—

HAPGOOD: Taksiye mi bindi?

(MERRYWEATHER başını 'evet' anlamında sallar)

RIDLEY (*HAPGOOD'a*): Chamberlain'in taksisi, bayıldım. Dinle, ne cehenneme—

HAPGOOD *(Nazikçe):* Ridley, sus. (*HAPGOOD* çantasını açar ve küçük bir telsiz çıkarır. Bu aletler sıkça kullanılacaktır ve teknoloji o denli ileridir ki, sigara paketinden daha ince telsizler vardır. Telsizden alçak tonda ses gelmektedir. Onun için, *HAPGOOD* çantasından telsizini çıkarmaktadır.) (*MERRYWEATHER'a*) Havuzun etrafını araştır.

MERRYWEATHER: Tamam. Tam olarak ne arayacağım?

HAPGOOD: Görmek isteyebileceğim ne varsa. *(Telsize)* Cotton.

TELSİZ: Anne.

(HAPGOOD telsizde konuşurken, aynı anda WATES ve MERRYWEATHER da konuşmaktadırlar.)

WATES *(Tokalaşır):* Ben Wates.

MERRYWEATHER: Nasılsınız efendim? Ben, Merryweather.

(MBRRYWEATHER havuza gider. RIDLEY evrak çantasını düşünmektedir. WATES yavaşça kabinlere doğru gider ve sakin bir biçimde kabinleri birbiri ardına inceler. Bu sırada:)

HAPGOOD (*Telsize*): Nerede o?

TELSİZ: Peugeot'da.

HAPGOOD *(Sabırlı):* Teşekkürler Cotton; Peugeot nerede?

TELSİZ: Camden High Caddesi'nde.

HAPGOOD: Onu alın, her şeyi istiyorum. Plastik torbada getirin bana onu.

TELSIZ: Peki, efendim.

HAPGOOD: Evrak çantasının içindekiler. Sizden haber bekliyorum.

TELSİZ: İkizdiler biliyor musun?

HAPGOOD: Evet, biliyorum. *(RIDLEY'ye) Sen* Kerner'ı al—üstünü iyice ara; enine boyuna. *(Telsize)* Taksinin peşinde kim var?

RIDLEY: Kerner temiz.

TELSİZ: Anne.

RIDLEY: Takası ben yaptım.

HAPGOOD (RIDLEY'ye, *daha sertçe):* Kımılda.

(RIDLEY lobiye gider.)

HAPGOOD *(Telsize):* Nerede, o?

TELSİZ: O, değil; *onlar*.

HAPGOOD: Teşekkürler, duydum. Seninki nerede?

TELSİZ: Chalk Farm'da, batıya döndü, Adelaide'den batıya gidiyor.

HAPGOOD: Getir onu.

TELSİZ: Çok ortalık yerdeyiz.

HAPGOOD: Başka çare yok, dediğimi yap.

TELSİZ: Peki,Anne.

HAPGOOD: Sizden haber bekliyorum. (*Telsizi kapatır, duraksar, tekrar açar. Telsize*) Paul... (*Paul'le konuşurken ses tonu değişiktir—emir vermemektedir. Yanıt alamaz*.) Paul... (*Hâlâ yanıt yoktur. Telsizi kapatır.* WATES *ona doğru yürümektedir*.) Doğru evrak çantası mı?

WATES: Evet. Sanırım, gözümüzü toptan ayırdık.

*(HAPGOOD açık evrak çantasından disket kutusunu alır. Küçük kutuyu açar—*kutu *kapalıdır, bir defa kullanılan kutularda olduğu gibi, açmak için bir bandı sökmek gerekmektedir. HAPGOOD bandı söker ve disketi çıkarır; tekrar kutuya koyar, kutuyu evrak çantasına koyar, çantayı kapatır. Bu arada)*

HAPGOOD: Sinyalden ne haber?

WATES: Sinyal yok.

HAPGOOD: Kesildiği zamanı bilmem gerekiyor.

WATES: Bileceksin. Neden disketi almadı acaba?

HAPGOOD: Kim?

WATES: Her kimse.

(HAPGOOD şemsiyesini almaya gider.)

HAPGOOD *(Telsize):* Ben gidiyorum.

TELSİZ: Araba ön tarafta.

HAPGOOD (Telsize): Teşekkürler. *(Telsizi çantasına koyar.)* Wates...

WATES: Efendim.

HAPGOOD: İşbirliğin için teşekkürler.

WATES: Önemli değil.

(Evrak çantasını HAPGOOD'a uzatır.)

HAPGOOD: Konuşmamız lazım. Sen de davetlisin.

WATES: Memnun olurum.

(HAPGOOD lobi kapısına yönelir. MERRYWEATHER havuzdan gelir.)

MERRYWEATHER: Hiçbir şey yok, Anne—her yer temiz.

HAPGOOD *(Dışarı çıkarken):* Havuzu boşaltın.

(Kapılar arkasından kapanır.)

MERRYWEATHER (*Düşünceli ama pek memnun değil*): Havuzu boşaltın.

(Havuza geri gider. WATES yalnızdır. Önemli bir kişi olduğu bellidir. Paltosunu giyer, ayrılmak üzeredir. Cebinden benzer bir telsiz çıkarır ve kapıya doğru yürür, telsizi dudaklarına götürür, bu anda her şey değişir. Durur ve dinler; başını çevirir sahnenin arkasına bakar. Bu arada, çok yumuşak bir şekilde, hissettirmeden telsizi sağ elinden sol eline geçirmiş, sağ eline kısa namlulu bir tabanca almıştır. Tabancayı tutan elini indirir, durup dinler. Sabırla bekler;bir süre sonra kabinlerin arasından, karanlıktan bir adam çıkar. Bu kişi, şapka giymektedir, üzerinde devetüyünden kaliteli bir palto vardır, ellerini cebine sokmuştur, boynunda, şaşırtıcı derecede renkli ipek bir atkı vardır. Yavaş yavaş

sahnenin önüne doğru ilerler. WATES, sahnenin önündeki ışıklar BLAIR'in yüzünü aydınlatana kadar kımıldamaz. BLAIR durur. WATES tabancasını yerine koyar, telsizi sağ eline alır ve konuşmaya başlar.)

WATES *(Telsize):* Ben, Wates—Tarayıcıları yollayın. *(Başıyla BLAIR*'i *selamlar.)* Paul.

BLAIR *(Karşılık verir):* Ben.

TELSİZ: Tarayıcılar geliyor.

WATES *(Telsize):* Teşekkürler. *(Telsizi cebine koyar, giderken, eleştirmek için değil,* BLAIR'e *bilgi vermek amacıyla)* Anne işi mahvetti.

(Lobi kapısından çıkar .BLAIR cebinden bir telsiz çıkarır. Sahne değişmeye başlar.)

BLAIR *(Telsize):* Ridley.

RIDLEY *(Telsizden):* Ridley dinlemede.

BLAIR *(Telsize):* Saat tam on ikide Kerner'ı Regent's Park'ta görmek istiyorum.

(Telsizi cebine koyar ve saatine bakar. Sahne değiştiğinde saat on ikidir ve BLAIR hayvanat bahçesindedir.)

İKİNCİ SAHNE

RIDLEY KERNER'ı hayvanat bahçesine getirmiştir. Saatine bakan BLAIR, RIDLEY'ye onu bırakmasını işaret eder. RIDLEY dışarı çıkar.

BLAIR ve KERNER'a bir kafesin parmaklıkları arasından bakmaktayız. Bir bank vardır ve etrafta plastik kahve bardakları bulunmaktadır... Parmaklıklar koyu gölgeler oluşturmaktadır. Yerde, duvarın köşesinin oluşturduğu köşe yüzünden, birbirinden belirgin bir biçimde ayrılmış aydınlık ve karanlık iki bölge olmalıdır.

KERNER çok koyu olmayan ve biraz da hoş bir aksanla, bir Rus gibi konuşmaktadır.

BLAIR: Joseph, deşifre oldun.

KERNER: Bayıldım buna. İşi mahveden o, mahvolan benim; lanet olsun. Bu lafları insana öğretmezler. *David Copperfield'ı* bile okuyabilecek kadar İngilizce öğretirler insana; sonra, bir bakarsın, David de uykucu ajan olarak yerleştirilmiş bir dil öğrencisiymiş.

BLAIR: Eee... lanetlendin, Joseph. Meslek hayatın sona erdi.

KERNER: Bilim adamlığı hariç, demek istiyorsun.

BLAIR: Evet, öyle demek istiyorum.

KERNER: Casus olarak meslek hayatım.

BLAIR: Ya da uykucu ajan olarak. Sadece bir gözlemdi. Bu sabah havuzdaki buluşma başarısızdı. Bizim casusumuz olarak deşifre olduğunu kabul etmeliyiz. Ruslar da uykucu ajanları olarak deşifre olduğunu kabul etmeliler. Her iki durumda da meslek yaşamın sona erdi. Hangi durumda, diye sormak galiba bilimsel bir soru olur.

KERNER: Ama yine de soruyorsun.

BLAIR: İnsan neyin ne olduğunu bilmek istiyor.

KERNER: Ah, tabii! Nesnel gerçeklik.

BLAIR: Sizlerin buna inandığınızı sanırdım.

KERNER: 'Sizler' mi? Ha, bilim adamları *(Güler)* 'Sizler!' Paul, nesnel gerçeklik zoologlar içindir. 'Ah, tabii, kesinlikle bir zürafa.' Ama çift taraflı ajan zürafaya benzemez. Çift taraflı ajan daha çok bir ışık oyunu gibidir. Bak. Gölgenin bittiği yere bak. Gölge, gölgeyi oluşturan duvarın kenarı gibi keskin. Sizin Isaac Newton bunu gördü ve ışığın küçük parçacıklardan oluştuğu yargısına vardı. Başkaları ışığın dalga olduğunu söylüyorlardı; ama Isaac Newton, hayır, dedi, eğer ışık dalga olsaydı, gölge, ırmaktaki suyun taşın etrafından kıvrıldığı gibi duvarın kenarından kıvrılırdı. Şimdi, birlikte bir deney yapacağız.

BLAIR: Şimdi mi, Joseph?

KERNER: Evet. Bu deneyde, elinde parçacık atan bir makineli tüfek var... bu, parçacıklara verdiğimiz ad...

BLAIR: *(kuşkuyla)* Kurşun mu?

KERNER: Kurşun. Bir perdeye ateş ediyorsun; diyelim ki, sinema perdesi gibi bir şeye. Ama, perde ile arana çelik bir duvar koydum; dolayısıyla, kurşunların hiçbiri duvarı delemiyor. Şimdi, çelik duvarda iki delik açıyorum. *(Birbirinden birkaç santim uzaklıkta iki delik işareti yapar.)* Seri olarak ateş ediyorsun. Sonra da, durup perdeyi inceliyorsun; doğal olarak, çelik duvardaki deliklerden geçen bazı kurşunlar perdede delikler açmıştır. Her deliğin karşısında yoğunlaşmış kurşun delikleri ve sağda ve solda, seken kurşunlar nedeniyle birkaç delik. Buna parçacık deseni denir. Tabancan bir lamba, ışık da kurşunların olsaydı, elde edeceğin Isaac Newton'un dediği gibi, bu olurdu. Ama demeyip yapınca, elde edemiyorsun. Parçacık deseni elde edemiyorsun. Dalga deseni elde ediyorsun. Dalga deseni şerit gibidir—perde boyunca aydınlık, karanlık, aydınlık, karanlık. Bunun nedeni, bir dalga küçük bir delikten geçtiğinde, bir yarım daire biçiminde yayılır; *iki* delik varsa, iki yarım daire elde edersin ve perdeye giderken de birbirine karışırlar—şimdi her şeyi anladın değil mi?—hayır, hiçbir şey anlamadın, pekâlâ: Bir dalganın tepe noktası bir başka dalganın tepe noktasıyla karşılaştığında çok *büyük* bir dalga elde edersin; eğer tepe noktası dalganın en alt noktasıyla karşılaşırsa, dalga yok olur— güçlü, zayıf, güçlü, zayıf, perdede şerit gibi görünür.

BLAIR: Joseph—sen bizim ajanımız mısın, yoksa onların ajanı mısın bilmek istiyorum, hepsi bu.

KERNER: Sana söylüyorum ama dinlemiyorsun. Yani, ışık dalgaymış ve Isaac Newton kurşunlar konusunda yanılıyormuş. Işık dalgaysa, fotoelektrik etkisi denilen şeyde bir sorun ortaya çıkıyor. Tam bir bilmece; tarihsel dipnotlarla ayrıntılı olarak açıklayacağım

— tamam tamam, sadece suratını görmek istemiştim. Ama bu bilmece, bir bilmeceydi; çünkü herkes ışığın dalga olduğuna inanıyordu. Bilmeceyi Einstein çözdü. Daha doğrusu, ışık kurşun gibi hareket ediyorsa, ortada bilmece olmayacağını gösterdi. İyi de, perde üzerindeki şeritler, yani dalga deseni nasıl açıklanacaktı? Dalga deseni, iki delikten geçen ışık birbiriyle karışırsa ortaya çıkar ama parçacıklar bunu yapamaz— ışık kurşun, daha ikinci kurşun ateşlenmeden perdeye değmiştir bile. Yani, ortada tek bir çözüm bulunmaktadır.

BLAIR: Nedir?

KERNER: Her kurşun her iki delikten de geçmektedir.

BLAIR: Saçma.

KERNER: İşte şimdi heyecan verici yere geldik. Işık kurşunlarının nereye gittiğine bakacağız. Zor bir şey değil. Düzenek basit. Dikkatle bakınca, her defasında birbiri ardına giden kurşun görürüz; bazı kurşunlar çelik duvara çarpar ve seker, bazıları bir delikten geçer, diğerleri de diğer delikten; tabii, hiçbirisi her iki delikten de geçmez.

BLAIR: Biliyordum.

KERNER: Biliyordun. Şimdi benim en sevdiğim kısma geldik. Dalga deseni kayboldu! Parçacık deseni oldu, tıpkı gerçek makineli tüfek kurşunlarında olduğu gibi.

BLAIR: Niçin?

KERNER: Çünkü bakıyorduk. Onun için, bir kez daha deneriz; aynısını yaparız ama bu kez, kurşunların nereye gittiğine bakmayız; ve dalga deseni geri gelir. Bunun üzerine, bakarak bir kez daha deneriz ve parçacık deseni elde ederiz. Ne zaman bakmazsak dalga deseni elde ederiz. Dalga desenini nasıl elde ettiğimizi görmek için ne zaman baksak, parçacık deseni elde ederiz. Gerçeği belirleyen, bakma eylemidir.

BLAIR: Nasıl?

KERNER: Kimse bilmiyor. Eisntein da bilmiyordu. Ben de bilmiyorum. Klasik fizikte bunun açıklaması yok. Her nasılsa, ışık hem parçacık, hem dalga. Işık mı yoksa dalga mı olduğunu deney yapan belirliyor. Ne istiyorsan onu elde ediyorsun. Sen de benim dalga mı yoksa parçacık mı olduğumu öğrenmek istiyorsun. Rus arkadaşım Georgi ile buluşuyorum ve belge takas ediyoruz. Deney sona erdiğinde, elinde bir sonuç var: Ben Rus kaynağı olan bir İngiliz casusuyum. Ama onların da elinde bir sonuç var; çünkü, beni uykucu ajan olarak kullanan KGB denetçisi Georgi'ye, onun inanılır görünmesini sağlamak için *(ki, o böyle olduğunu sanıyor)* bir miktar bilgi veriyorum. *(Duraklama.)*

BLAIR: Bugünkü Georgi değildi.

KERNER: Öylemi?

BLAIR: Evet. Bugünkü başkaydı.

KERNER: Demek bugün baktın. Neden?

BLAIR: Senin araştırmalarından bazıları Moskova'nın eline geçmiş. Gerçek sırlar; evrak çantasında bulunan türden değil.

KERNER: Cık, cık, cık.

BLAIR: Amerikalılar da aşağı yukarı böyle dediler.

KERNER: Traş olan Amerikalıydı.

BLAIR: Hımm. Ben Wates, CIA. Onu seversin; Smith Wesson'la dalgalar yapıyor.

KERNER: Üzgünüm Paul.

BLAIR *{Omuz. silker):* Kuzenlerimizle başımız ilk kez belaya girmiyor. Ama, asıl bela diğer şey. Moskova'dan bu sızıntı olana kadar, Rusları iflas ettirmese de, onları çıldırtacak bir uzay savunma sistemi yapmakla uğraştırdığımızı düşünüyorduk, bizim taraf da, senin sayende, Wates'in deyimiyle, bambaşka bir oyun sahasındaydı—

KERNER: Ona futbol sahası denmez mi?

BLAIR: Hayır denmez. Top sahası denir. Neyse, Wates geldi ve, 'Washington'dan size yardıma geldim. Başlangıç olarak Kerner'a ne dersiniz.? Kerner hakkında bir şey biliyor muyuz? diye sordu. Doğrusu, biliyoruz. Kaliningradlı. Yıllar önce Ruslar onu uykucu ajan olarak yerleştirdiler ama bizim tarafa geçmesini sağladık; şimdi bizim için çalışıyor; Ruslar ise, onun kendileri için çalıştığını sanıyorlar.

KERNER: Ne dedi?

BLAIR: Sizi gidi siziler, dedi.

KERNER: Zavallı Paul. Havuzda ne oldu?

BLAİR: Wates bu işi bitirip, seni artık kullanmamamızı ve Sketchleys'e[1] gönderip, temize havale etmemizi istedi. Ama biz, havuzda takas işini sürdürürken de, senin temiz olduğunu ona gösterebileceğimizi düşündük. Wates'e bir teklifte bulunduk. Bayan Hapgood ve Ridley senin teslimatın aynısını hazırladılar. Bütün belgelerin fotoğrafını çektiler ve senin bilgisayar disketini kopyaladılar. Yani, iki evrak çantasında da, aynı şeyler bulunmaktaydı. Ridley ikinci evrak çantasıyla havuza gitti—

KERNER: Sketchleys ne?

BLAIR: Sana havuzda ne olduğunu anlatmaya çalışıyorum.

KERNER: Anlattın. Benim Rus denetçime teslimatı Ridley yaptı. Ben de Ridley'e. Yani, eğer ben evrak çantama başka şeyler koyduysam, siz hepsini geri alacaktınız.

BLAIR: Onun gibi bir şey. Böylece, Ridley senin teslimatı aldı; ama senin evrak çantanı açınca, Bayan Hapgood'un filmlerinin orda olmadığını gördük.

KERNER: Bir bulmaca.

[1*] İngiltere'de bir kuru temizleyici firması.

BLAIR: Şimdi heyecanlı kısma geliyoruz. Wates senin evrak çantana bubi tuzağı koymuştu. Çantanın içine, bir çeşit gaz sıkmıştı, radyoaktif deodorant gibi bir şey—böyle bir şeyden haberin var mıydı?

KERNER: İzotop solüsyonu. Çantayı açan geiger cihazı ile saptanabilir.

BLAIR: Evet; Wates seninle tokalaştı; bileğinde Rolex'e benzer bir sayaç var. Castro'yu, puro biçiminde bombayla öldürmeye çalışan insanlarla çalışıyoruz. Şakacı dükkânı gibi. Ayrıca, Wates evrak çantana radyo sinyalleri yayan bir alet koymuş ve havuza kadar sinyali takip etmişti. Sinyal orada öldü; sanki cennete gitti. Sinyal yayan alet de çantada yoktu. Oysa, kimse evrak çantasını açmamıştı. Wates sanki seçimlere katılıyormuş gibi, herkesle tokalaştı. Kimsede radyoaktivite saptayamadı. İşi, Bay Hiç Kimse yapmıştı. Wates adına üzülüyorum. O kadar kemer ve askı kullan, sonra da pantolonunu kaybet. *Bizim* pantolonumuzu.

KERNER: Demek deşifre oldum. Vay canına. Şaşkınlıktan şeyimi yuttum. Böyle denir mi?

BLAIR: Ben demem. Ha, bu arada, ikizler hakkında ne biliyorsun?

KERNER: İkizler mi?

BLAIR: Bu da bir başka sorun. Bugün Georgi yoktu. İkizler vardı. (KERNER *güler*.) Evet, bu, benim de en sevdiğim kısım. Biraz düşün. Olur mu?

KERNER: Ha, tabii. İzninle, fokların yemek saati geldi.

(KERNER, görünmeyen RIDLEY'ye kendisini izlemesi için bir baş işareti yapar ve oradan uzaklaşır. RIDLEY tekrar içeri girer ve yeterli bir uzaklıktan KERNER'ı izlemeye başlar. BLAIR ileri doğru bakmaya devam eder. Sahne değiştiğinde, bir rugby sahasının kenarında durmaktadır.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

BLAIR, bulutlu ve soğuk bir Ekim öğleden sonrası, açık bir alanda durmaktadır. On bir yaşındaki otuz erkek çocuğun rugby oynamasını izlemektedir. Beklenildiğinin tersine, bu sahne ses efektleri açısından pek zengin değildir:

Arada sırada hakemin düdüğü çalmakta, zaman zaman da, 'Vur', 'Yüklen', 'İt' gibi bağırışlar ve topa vuruş sesleri duyulmaktadır. Ama bunların çoğu uzakta olmaktadır; dolayısıyla, bu sesler zaman zaman duyulmaktadır. Yine de, bundan sonra olan şeyi gözümüzde canlandırabilmemiz için BLAIR'i'n durduğu yerin önemi vardır; çünkü, HAPGOOD saha çizgisi boyunca yan yan koşmakta ve vargücüyle bağırmaktadır. Duruma uygun giyinmiştir ve elinde iki parçadan oluşan bir erkek çocuk eşofmanı vardır. Eşofmanın üst kısmını boynuna bağlamış olabilir. Hızını alamaz ve BLAIR'in önünden geçip neredeyse sahnenin ortasına kadar gider.

HAPGOOD: Haydi, St. Christopherlılar, şöyle iyi bir yüklenin! Vur!— ayrıl!... iyi daldın, sevgilim!—yani, Hapgood—hay, lanet... *(oyuncular uzaklaşır ama o, oyuna elinden geldiği kadar dikkatini vermeye çalışır.)* Şunların küçücük dizlerine de bak. Oğlan çocuklarını sevmez misin?

BLAIR: Teşkilat bunu hiç hoş karşılamamıştır.

HAPGOOD: Peki ama, bu kadar da kızma.

BLAIR: Kızmıyorum.

HAPGOOD: Ciddiye alma, öyleyse.

BLAIR: Alıyorum.

HAPGOOD: Biliyorum, Paul. Ciddi olduğunu biliyorum. Seni gördüğüme çok memnunum. Beni burada bulabileceğini nerden biliyordun?

BLAIR: Saçmalama. İşler sarpa sardığında nereye gidersin bilirim. Hangisi?

HAPGOOD: En yakışıklı ve en güzel dizli.

BLAIR: Öyle mi?

HAPGOOD: El sallama.

BLAIR: Sallamayacaktım.

HAPGOOD: Bir kere salladım. Herkese evlatlık olduğunu söyledi. Kaşkolu giymen büyük incelik, gerekmezdi.

BLAIR: Kaşkolu seviyorum. Seni görmek istedim—

HAPGOOD: —görmek istedim—

BLAIR: —sen Wates'i görmeden.

HAPGOOD *(Oyunla ilgilenmeye başlar):* Öyle mi?

BLAIR: Kızgın olan Washington. Oradakiler—

(Ama HAPGOOD yine oyuna dalmıştır.)

HAPGOOD: Vur! Taca vur!—ah, lanet!—Dal! Bacağına dal... *(Hakemin düdüğü duyulur.* HAPGOOD *için kötü haber.)* Ah... St. Christopherlılar, büyük şanssızlık! Zavallı küçükler, dondular. On altı-sıfır.

BLAIR: Washington, Kerner'ı her şeyden uzaklaştırmamızı istiyor.

HAPGOOD: Biliyorum, Paul. Downing Caddesi'nde bir araba laf işittim. Amerikalıların Kerner'la alıp veremediği ne?

BLAIR: Valla, sadece bir tahmin ama sanıyorum ki, eğer burada Kerner'ın araştırma programına birkaç milyon dolar harcayacaklarsa, Rus Büyükelçiliği'nin erkekler serbest stil güreş şampiyonuyla ikide bir evrak çantası takas etmemesini istiyor olabilirler.

HAPGOOD: Paul, Kerner benim yıldızım.

BLAIR: Hiçbir anlamı yok bunun.

HAPGOOD: Sana söylememi istiyor musun, yoksa istemiyor musun? Kerner'ın çantasında altı ayın çalışması vardı—geri sayımdaki uzun zamanlı yansıtıcılar.

BLAIR *(Yakınır):* Ah, Elizabeth, anlayacağım dilden konuş.

HAPGOOD: Bak, bundan sonra çıkacak savaşta bazı füzeler savaş başlıkları taşıyacak, bazıları da tarayıcıları şaşırtmak için bir sürü süt şişesi kapağı—yansıtıcılar, tamam mı?—yani, fırlatılacak yanıltıcı bilgi ve sırf Washington Kerner'dan kuşkulanmaya başladı diye buluşmayı iptal edemezdim.

BLAIR: Washington'u suçlayamazsın. Rusların, Kerner'ı burda uykuya yatırmaları, 1947 mahsulü Cheval Blanc'ı dinlendirmek gibi bir şeydi. Kerner yirmi dört ayar altın oldu. Anti-parçacık tuzağını, ne anlama geliyorsa, keşfeden adam, ne anlama geldiğini bana söyleme; ama eğer kendi buluşunu Moskova'ya sızdırıyorsa, biz bu işi onun için son derece kolaylaştırıyoruz.

HAPGOOD: Kerner temiz—onu ben kullanıyorum ve ben ne dersem onu yapıyor.

BLAIR: Üstüne alınma ama, Wates de aynı şeyi söyledi.

HAPGOOD: Neden alınayım? Kişisel bir şey değil ki. *(Hakemin düdüğü duyulur—penaltı atılacaktır.)* On sekiz. Haydi, St. Christopherlılar! Haydi, bir sayı yapalım! İşte bu kişisel: On beş oyuncu ve hakem, hakem çok şeker biri, ilahiyat okuyor; Joe, üniversiteye giriş sınavını geçerse, bu başarının yanında İsa'nın mucizelerinin çocuk oyuncağı gibi kalacağını söylüyor. Geri kalan her şey teknik. Sen bazen kişisel olursun ama şimdi değilsin, ki, iyi bir şey, yani, sana ne diyebilirim ki?—Kerner değil.

BLAIR: Yani, bana ne diyebilirsin, Elizabeth? Pekâlâ, havuzda ne oldu? Teknik bir soru; öyle ki, kâğıt kalemle bile çözülebilirmiş gibi geliyor: A, B, C, D kabinleri; P, Q, R evrak çantaları. Açılar Kerner ve Rus ikizleri ise, X'i bul. İkizler başlı başına bir soru—bunlar, ünlü KGB ikizleri mi? İşte çift taraflı ajan diye ben buna derim. Yetkili hangisi ve aklı başında mı?

HAPGOOD: Paul, bundan nefret ediyorum.

BLAIR: Pekâlâ, neden memnun değiliz?

HAPGOOD: Berbat kokuyor. O lanet ikizler tekrar tekrar anlatılan bayat bir fıkra gibi; yıllardır duyardım ama asla inanmamıştım. Birdenbire çıkıp geldiler, birbirinin tıpatıp aynısı; gerçek mi gerçek. Bundan nefret ediyorum.

BLAIR: Onları bir süre tutmak ister misin?

HAPGOOD: Hayır—postala onları. Paul, onlar soytarı. Bu sabahki buluşma, tutuklamalar da dahil, tam Rusların planladığı biçimde gitti. İkizlere gerek yoktu, onların burada bulunması için başka bir neden olmalı. Onların görülmesi istendi, büyük hayranlık topladılar: 'Bir burda, bir orda; aman Tanrım, iki taneymişler.' Wates o kadar hayran kalmıştı ki, traş olurken nerdeyse yüzünü doğruyordu. Pembe kâğıda, kimin ne zaman nerede olduğunu, tüm gelişleri ve gidişleri gösteren bir kroki çizdi.

BLAIR: Ve?

HAPGOOD: Bil bakalım, sinyal sustuğunda evrak çantası kimin elindeydi?

BLAIR: Kimin?

HAPGOOD: Benim.

(Hakemin düdüğü duyulur—penaltı gole çevrilmiştir.)

BLAIR: Yirmi iki-sıfır. Bizim taraf hiç iyi gitmiyor. Eğer casus sensen, hangi tarafın parçacıkları hapsettiği benim için önemli değil. Anti-parçacıklar. Anti-parçacık nedir, bilir misin? Ben öğrenciyken, baş parçacık savunucusu Democritus'un onlardan söz ettiğini hiç duymamıştım. Elizabeth, bana bildiklerini anlat.

HAPGOOD *(Döner):* Pek söyleyecek bir şey yok; bir parçacık, bir anti-parçacıkla çarpışınca birbirini yok eder, enerjiye dönüşürler—yani, bum! Ne yazık ki, anti-madde öyle her yerde bulunmaz. Bir çarpıştırıcıda anti-parçacık oluşturabilir ve manyetik bir alanda

hapsedebilirsin. Ama ondan sonra kalırsın— hapsettiğin yer bir ahır kadar büyüktür ve kapağı açtığında saniyenin milyarda biri kadar zamanın vardır, onun için elini çabuk tutman gerek. Anti-parçacıkları kontrol altına alınabilecek kadar yavaşlatabilirsen, bu alanda sen de varsın demektir. Kerner bunu başarabileceğini sanıyor. Nasıl başaracağını anlatmamı ister misin?

BLAIR: Hayır, zahmet etme.

HAPGOOD (*Bağırır*): Ayrılın! Kör müsün!

BLAIR: Bir zamanlar birini, fizik okuduğunu söyledi diye işe almıştım; Aristoteles'in kitabını kastettiğini sanmıştım.

HAPGOOD: O son penaltı gol oldu mu?

BLAIR: Hayır.

HAPGOOD: Bakmıyordun ki.

BLAIR: Hava atışı yapıldı.

HAPGOOD: Neyse, on yıldan önce böyle bir silah yapamazlar. O zaman, Joe yirmi bir yaşında olacak. Ben de kırk sekiz. Sen ise, neredeyse yüz. Canı bir şeye sıkılıyor; ikimizin yüzünde de aynı ifade oluyor.

BLAIR: Onun sıkıntısı ciddi bir şey olamaz.

HAPGOOD: Her şey ciddidir. Küçücükken bir şeye üzüldü; ağlıyordu, bana ne olduğunu söyleyemiyordu; ne olduğunu kendisi de bilmiyordu. 'Anne, aslında ben yıllardır mutsuzum,' dedi. Boyu ancak dizime geliyordu. (Bir *an* PAUL'*ün kolunu tutar.)* Artık buraya bakmaz. Taç çizgisinde yapılan aşırı sevgi gösterilerinden nefret eder.

BLAIR: Onu yine kaybettim—aynı kıyafeti giydiklerinde birini diğerinden ayıramıyor insan.

HAPGOOD (BLAIR'e *döner):* Doğru!—neredeyse buldun yanıtı. Ben ilk yarı bitmeden bulmuştum. Ne anlamı var bilmiyorum; lütfen bir anlamı olmadığını söyle bana. Paul,

canlan biraz. Ridley havuzun yanında; Ridley'nin Rus'u giyiniyor. Merryweather'in Rus'u geliyor. Merryweather kendi Rus'unu içeri kadar izliyor ve diğer Rus'la dışarı çıkıyor—neden olmasın ki? Birbirlerine tıpa tıp benziyorlar ve Merryweather, onları hep ayrı ayrı gördü; bu herkese olabilir; özellikle de Merryweather'a, Tanrı korusun onu, belki de iki tane olduklarını hâlâ bilmiyordur. Arkasından Ridley havuzdan geliyor ve aynı şey ona da oluyor. Bir Rus'un peşinden içeri giriyor; diğer Rus'un peşinden dışarı çıkıyor, niye olmasın kı? Adamlar ikiz ve onları hep ayrı ayrı gördü. Arkasından içeri geliyor ve, 'Bana ikiz olduklarını söylememiştin,' diyor. (*Hakemin, oyunun bittigine işaret eden uzunca düdüğü duyulur.)* Doğru, söylememiştim.

(Uzaklardan, her iki rugby takımı da birbirlerini üçer kez selamlarlar; önce St. Christopher'ı, ardından St. Codron'u.)

BLAIR: Öyleyse nasıl anladı?

HAPGOOD: İkizlerin geleceğini biliyordu. Paul, bence Ridley. Kendi evimin arka kapısını açık bırakmışım. *(Alkışlar)* Çok iyi oyundu St. Christopherlılar... şanssızdınız—

BLAIR: Ahh, laaanet!

(JOE girer.)

HAPGOOD: Merhaba, sevgilim.

JOE: Merhaba, anne.

(Çamur içindedir ve annesini gördüğü için mutludur. Ayakkabıları ayağına büyük gelmektedir.)

HAPGOOD: Şanssızlık—yine de iyi oynadınız. Şunu giy.

JOE: Teşekkürler.

(Eşofmanı alır ve giyer. HAPGOOD giyinmesine yardım eder.)

BLAIR: Merhaba, Joe. Oldukça iyiydiler, değil mi.?

JOE: Evet, efendim.

BLAIR: Onun dışında nasılsın?

JOE: İyiyim efendim, teşekkür ederim efendim. Hep yeniliyoruz. Anne, keşke izlemesen.

HAPGOOD: İzlemeyi seviyorum, yenilmeniz benim için önemli değil.

JOE: Ama senden başka kimse izlemiyor.

HAPGOOD: Bir sürü insan izliyor—şuraya bak.

JOE: Onlar büyükler—demek istediğim de bu: Kimse Küçükler Colts B takımını izlemez!

HAPGOOD: Ben izliyorum.

JOE: Biliyorum, anne—

HAPGOOD: İyi öyleyse, izlemem.

JOE: *Gelmen* hoşuma gidiyor—

HAPGOOD: Bu kez bağırmadım—

JOE: Biraz bağırdın, anne.

HAPGOOD: Hiç de değil; kimin ayakkabıları onlar?

JOE: Benim.

HAPGOOD: Hayır, değiller.

JOE: Evet benim; satın aldım onları.

HAPGOOD: Nerden?

JOE: Sandilands'tan.

HAPGOOD: Sandilands da kim?

JOE: Böbreği alındığı için spor yapamıyor; bilgisayar dersi alıyor.

HAPGOOD: Ha. Kaça?

JOE: Bir sterline.

HAPGOOD: Bir sterline mi? Seninkinin nesi vardı?

JOE: Tekini kaybettim.

HAPGOOD: Rugby ayakkabının tekini mi kaybettin?

JOE: Evet. Eee, tam değil; yani, rugby ayakkabım *yok.*

HAPGOOD (*Sinirli*): Hayır var, daha önce ne giyiyordun?

JOE: Hokey ayakkabılarımı—dert değil, kimse önemsemiyor—

HAPGOOD: Yani, *hiç* rugby ayakkabın olmadığını mı söylüyorsun?

JOE: Sadece bu dönem, anne—

HAPGOOD: Neden söylemedin?—onlar ayağına çok büyük, Sandilands kaç yaşında?

JOE: Önemli *değil,* Colts B için yeni ayakkabı almak zaten aptallık.

HAPGOOD: Ve hokey ayakkabısının tekini kaybettin ha? Nasıl oldu?

JOE: Kaybetmedim, çatıda duruyor.

HAPGOOD: Nedenini bilmek istemiyorum.

JOE: Mr. Clark'ın garajının anahtarını ödünç aldım, orda merdiven var. Tenefüste oradan indirecektim ama kaybettim.

HAPGOOD: Merdiveni mi kaybettin?

JOE: Hayır, anahtarı, anne—bir yere koydum anahtarı, bulamazsam Mr. Clark sinir krizi geçirir.

HAPGOOD: Mr. Clark'ın garaj anahtarını kaybettiğin için mi canın sıkkın? .

BLAIR: Bizimkilerden birini yollayayım.

JOE: Önemli değil, anne sen karışma—

HAPGOOD: Karışmam. Ne zaman oldu bütün bunlar?

JOE: Bugün, kahvaltıdan sonra—ah, paket için teşekkür ederim. Kartın da geldi. Avusturya'ya ne zaman gittin? İspanyol Binicilik Okulu'na gittin mi?

HAPGOOD: Hayır, çok meşguldüm. Pakette ne vardı?

JOE: Hayvan şeklinde çikolata.

HAPGOOD: Ha, tamam.

JOE: Bir tane de Roger'a verdim.

HAPGOOD: Roger nasıl?

JOE: Sanırım hamile.

HAPGOOD: Tanrım.

JOE: Çok şişman ve sadece çikolata yiyor.

HAPGOOD: Eh...

JOE: Gitmem gerek—

HAPGOOD: Evet, çayı kaçırma—Mr Clark'a garaj anahtarını kaybettiğini söyledin mi?

JOE: Hayır; yani, ödünç aldığımı bilmiyor.

HAPGOOD: Öyleyse söyleme—kareleme yap. Kalktığın zamandan, anahtarı kaybettiğini fark ettiğin zamana kadar. Nasıl yaptığımızı anımsıyor musun?

JOE: Aman, anne—

HAPGOOD: İyi, tamam. Sen dediğimi yap—her beş dakika için bir kare çiz; hiçbir şey atlama çünkü anahtar o karelerden birinin içinde; bulamazsan ilk teneffüste bana telefon et.

JOE: Peki, tamam anne—geldiğin için teşekkürler—

BLAIR: Hoşçakal, Joe.

JOE: Hoşçakalın, efendim.

HAPGOOD: Hoşçakal, sevgilim—bir daha ne zaman gelebileceğimi sana bildiririm—

(Öpüşürler; JOE koşarak gider)

BLAIR (İçten): Ne kadar hoş bir çocuk! Çok güzel—

HAPGOOD *(Sevgiyle):* Yapma, Paul—*onunla* ilgili bir sorunum yok ama senin çocukları sevmeye başlaman gözlerimi yaşartıyor; tıpkı maymunların iyi çay servisi yapmaları gibi, öyle çabalıyorlar ki...

BLAIR: Haksızlık yapıyorsun. Dizleri çok güzel diye düşünüyordum. Biliyor musun, bir daha Viyana'ya gittiğinde İspanyol Binicilik Okulu'na yazılmalısın—gerçekten değer.

HAPGOOD (Gergin): Tamam, iyi, teşekkürler, mesaj alındı—ona bir kart yolladım; özür dilerim. Ah Paul, lanet olsun!

BLAIR: Ben yalnızca şey dedim—

HAPGOOD: Hayır, haklısın; ben hep kuralları çiğniyorum ve eğer okulun müdürü KGB ajanıysa Dzerzhinsky Meydanı'nda bilmeyen kalmayacak—Hapgood Viyana'daydı. Önemli şeyleri hep kaçırıyorum*;* son defasında ben yokken Robin Hood'da oynuyordu, gerçi yalnızca bir ağaç rolündeydi ama olsun; eğer ona gittiğim yerden küçük bir kart bile yollayamayacaksam, Viyana'nı alıp sok—

BLAIR: Tamam, haklısın—

HAPGOOD: —cebine! Ah, lanet—zaten yatılı okulda ne işi var onun?

BLAIR: Al o zaman.

HAPGOOD: Kimle yaşasın? Ben Half Moon Caddesi dışında bir yerde çalışıyor olsam bile, haftada dört kez evde yalnız başına kalacak. Zaten Batı dünyasında mevsimlik dalgalanmalar gösteren tek haberalma örgütünün başındayım; bunun sebebinin, okulların tatil zamanları olduğunu birisinin keşfetmesi an meselesi. Ayrıca, erkeklerle birlikte olma

meselesi var; babaları olmadığında böyle bir şeye gereksinimleri olurmuş. Bu işi bırakmam gerek.

BLAIR: Joe yine de burada olacaktır. Çünkü onaylıyorsun.

HAPGOOD: Evet, belki de. Yarışmayı, doğru dürüst konuşmayı, yengiyi ve yenilgiyi olgunlukla karşılamayı—erkeği erkek yapan şeyleri—orta sınıf değerlerini seviyorum. Bu değerleri destekliyorum ve senin, birlikte olmaktansa ölmeyi yeğleyeceğin bir sürü insanın fikri olduğu için de bir kenara atmayacağım onları. Beni mi yoksa Ridley'yi mi konuşacağız?

BLAIR: Ha, evet, Ridley. Onun hakkındaki düşüncende haklı olabilirsin. İnsanın aklına Paris'te kaybettiğimiz Bulgar geliyor...

HAPGOOD: Ganchev, benim de aklıma geldi. Ayrıca Atina da var.

BLAIR: Evet, Atina. Wates bunu sever.

HAPGOOD: Berbat bir şey.

BLAIR: Evet. Açıkçası Kerner olmasını yeğlerdim. O, daha iyi bir av olurdu. Gerçek sırlar, niyetler ve silahların konuşlanması ile ilgili ve Ridley işin içine edebilir; şu Amerikalıların konuşmalarına bayılıyorum, ya sen—öyle doğrudan, tanımlayıcı ve sıradan ki—hayır, sen tabii ki, hoşlanmazsın—sen hiç küfür etmez misin, hiç mi? Tavayı tutarken elini yakarsan ne dersin? 'Lanet,' mi?

HAPGOOD: Ben yemek yapmam.

BLAIR: Yemek yaptığını hiç düşünmemiştim. Pekâlâ, Ridley'yi ne yapacağız? Onu sorguya çekebiliriz ama bu sadece olasılık derecesini değiştirir, ben onu iş üzerinde yakalamayı yeğlerim.

HAPGOOD: Evet, doğru. Bugün şansımızı yitirdik; aynı şeyi bir daha yapmasını sağlamaya çalışmamız gerekecek.

BLAIR (*Şaşırmış*): Kuyuya geri gelmeyecektir, kuyu artık zehirli.

HAPGOOD: Biliyorum. Zor olacak. Bir yolunu bulurum. Çay ister misin? Anne babalara çay veriyorlar; onun iki çay hakkı var.

BLAIR *(Başını hayır anlamında sallar):* Araştırmaya geçmişi tarayarak başlasam iyi olacak. Belki, sekizden sonrası için bir vardiya oluşturabilirsin.

HAPGOOD: Oluşturdum bile.

BLAIR: Ve birisi, Downing Caddesi'ne, Kerner'ın arkasında olduğumuzu söylemeli.

HAPGOOD: Onu da yaptım.

BLAIR: Eee... *(Başıyla hoşçakal der)* Daha işi bırakma; sana ihtiyacım var.

HAPGOOD: Sanırım, teknik bir şey, değil mi?

BLAIR: Sanırım öyle.

HAPGOOD: Sadece anlamaya çalışıyorum. Bu sabah havuzda seni aradım. Neredeydin?

BLAIR: Oradaydım.

HAPGOOD: *Sana* ihtiyacım vardı.

BLAIR: Hayır, hayır, kişisel bir şeydi. Asıl bana şimdi ihtiyacın olacak.

HAPGOOD: Yarın görüşürüz. Yirmi dakika geç geleceğim; yapmam gereken bir şey var.

(BLAIR, arkasından bakar. Sahne değiştiğinde HAPGOOD'un ofisinde, şapkasını MAGGS'a vermekte ve paltosunu çıkarmaktadır.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

HAPGOOD'un ofisi; saat sabahın onu.

MAGGS'ın ofisinden içeri bir kapı açılmaktadır. Bir pencere olması iyi olur ama zorunlu değildir. Üzerinde, sıradan şeyler ve bir tanesi kırmızı en az iki telefon bulunan

bir masa vardır. Telefonlar tuşludur. Ahizeyi kaldırmadan telefon edilebilmekte ve hiçbir şeye dokunmadan MAGGS'la konuşulabilmektedir. Masanın üzerinde, çok büyük olmayan bir resim çerçevesi bulunmaktadır. Odada bir kasa vardır. Sadece dört kişinin kullanacağı, altı kişilik, cilalı, eski bir toplantı masası vardır. HAPGOOD'un Mussolini'ye benzememesi koşuluyla, masanın hem çalışma masası hem de toplantı masası olarak kullanılması iyi olabilir. Taşınmaması koşuluyla bir koltuk yararlı olabilir. Odada yürümek için yer olmalıdır. MAGGS, HAPGOOD'un sekreteridir. Genç, sakin ve profesyoneldir.

BLAIR: Saçmalama.

MAGGS: Böyle söyledi. Çay ister misiniz?

BLAIR: Hayır, sanmıyorum, teşekkür ederim, içtim. Dışardaki Merryweather miydi?

MAGGS: Evet, efendim.

BLAIR: Biri gidip Bay Wates'e ellerini yıkamaya son vermesini söylesin.

MAGGS: Merryweather'a söylerim.

(MAGGS, BLAIR'ın şapkasını, paltosunu ve kaşkolunu dışarı. çıkarır. Paltosunu çıkaran BLAIR'ın üstü başı biraz buruşuk görünmektedir; gömleği kirliymiş duygusu uyandırmaktadır. Elinde Daily Telegraph gazetesi vardır. Koltuğa oturur ve gazeteyi açar. Kırmızı telefon çalar. Telefonun ilginç bir zil sesi vardır. BLAIR aldırış etmez. MAGGS koşarak içeri girer.)

BLAIR: Kırmızı telefon; ben karışmayayım dedim.

MAGGS *(Telefona):* Bayan Hapgood'un ofisi... ah, merhaba—korkarım kendileri yoklar... Evet, iyiyim, teşekkürler; sizin oralarda işler nasıl?

(WATES içeri girer; çok şık görünmektedir: Takım elbise, beyaz gömlek, kravat, cilalı ayakkabılar. Elbisesi, tabancasını ve telsizini gizleyebilecek kadar boldur ama çuval gibi durmamaktadır. BLAIR ona merhaba demek için kalkar)

BLAIR: Ben! Günaydın!

WATES: Paul.

BLAIR: Gel—otur—

MAGGS *(Telefona):* ... Ah, bir dakika bekleyin—

BLAIR: Bayan Hapgood birazdan gelir.

MAGGS (*Blair'e*): Afedersiniz—acaba... ?

BLAIR: Hayır, hayır—devam et. (*Wates'e*) Downing Caddesi.

WATES: Ah-ha.

MAGGS *(Telefona):* Ah, anlıyorum—tamam, kareyi çizerim...

BLAIR *(Aceleyle):* Bakıyorum da, Telegraph oldukça düzelmiş... eskiden olduğu gibi mürekkebi eline çıkmıyor insanın. Maggs senin elini yıkadığını söyledi ama neden yıkadığını söylemedi.

WATES: Siz yok musunuz.

BLAIR (*Neşeli):* Evet, burda hepimiz çok şakacıyızdır. Sözlerimiz birkaç anlama birden geliyor.

WATES: Hayır; sizler, hiçbir değeri olmayan sahte para gibisinizdir.

MAGGS *(Telefona):* Ayakkabını çatıya attı.

WATES: Dinlemiyorum.

MAGGS *(Telefona):* Ha-ha. Müdür için Whitaker bulmaya bir kare. Tuvalette, tamam—iki kare uyuklamaya, tamam—

WATES: Downing Caddesi'nde kaç numarayla konuşuyor?

MAGGS *(Telefona):* Ah! Başka bozuk paran yok mu?

BLAIR (WATES'*e*): On bir numarayla.

MAGGS *(Telefona):* Benim telefondan hemen arayacağım seni.

(Kırmızı telefonu kapatır ve kapıyı çekip odadan çıkar.)

BLAIR: Benimle konuşmak istemişsin, sanırım...

WATES: Eeee...

BLAIR: ... tuvalette.

WATES *(Özür dilercesine):* Bir iltifattı.

BLAIR: Peki, peki, anlıyorum; sadece, son olaydan sonra, Bayan Hapgood'un erkekler tuvaletinde bize katılmayacağını hâlâ düşünüyor olmana şaşırdım.

(WATES kalkar; hiç oturmamış da olabilir, huzursuzdur. Kırmızı telefona bakar, belki yavaşça dokunur. Resim çerçevesine bakar ama dokunmaz.)

WATES (*Sessizce*): Anne.

BLAIR: Hımm.

WATES: Ridley ve öteki, Merryweather, ona Anne diyorlar.

BLAIR: Evet.

WATES: Bir oğlu var.

BLAIR: Oğlu var ama Savunma İrtibat Komisyonu'nda ona Anne diyorlardı—çay gelince Bakan, 'Kim anne olacak?' diye sorardı.

WATES: Tek kadın da oydu.

BLAIR: Evet. Hâlâ da tek kadın o.

WATES: Bir bay Hapgood var mı?

BLAIR: Yok.

WATES: Öldü mü?

BLAIR: Sırf meraktan mı soruyorsun?

WATES: Sen söyle.

BLAIR: Hapgood onun kendi adı. Bayan, ona gösterilen saygının işareti. Bir sürü açıklamadan kurtarıyor insanı. Genellikle.

WATES: Paul, sana bir şey sorsam kızar mısın?

BLAIR: Kızmaya başladım.

(WATES vazgeçer; masaya geri yürür ve bu kez çerçeveyi alır ve bakar.)

WATES: Ne komik, Langley'de yedinci kata yükselmeyi başaran ilk zenci olduğumda, kimse benden çay servisi yapmamı istemedi. *(Özenle çerçeveyi masaya geri koyar. Birden sabırsızca)* Bak, çok basit: Çocuğun babasının kim olduğunu biliyor musun, bilmiyor musun? *(*BLAIR *boş gözlerle ona bakar*; WATES *vazgeçer*. WATES*'in bir şikayeti vardır*.) Bana Wates diyor.

BLAIR: Bir çeşit iltifat sayılır bu.

WATES: Dostça gelmiyor kulağa.

BLAIR: Bay da dostça gelmez.

WATES: Sen bana, Ben diyorsun.

BLAIR: O, bir başka tür iltifat.

WATES: O, bana Ben demiyor.

BLAIR: Dememek dostça olabilir ama iltifat olmayabilir.

WATES: Sana Paul diyor.

BLAIR: Evet ama biz dostuz.

WATES: Bunu benim anlayacağım bir şekilde açıklayabilir misin?

(BLAIR soruyu düşünür)

BLAIR: Hayır; sanmıyorum.

WATES: Sizler yok musunuz.

BLAIR: Ne hakkında konuşmak istemiştin?

WATES: Ridley.

BLAIR: Pekâlâ.

WATES: Şaşırmış görünmüyorsun.

BLAIR: Görünüşüm aldatıcıdır.

WATES: Ridley'yi düşünüyordum. Kerner teslimat yapıyor ama Ridley'nin eline geçiyor. Ridley'nin eline geçiyor ve Hapgood'a veriyor. Ridley ve Hapgood. Hapgood ve Ridley. Bu şarkıyı biliyorum. Atina'dakinin Ridley olduğunu bana söylemedin.

BLAIR: Ah, evet, Atina.

WATES: Paul, madem dostuz, bana Atina'yı anlat.

BLAIR: Atina'da, Rus Büyükelçiliği'nde, bir telsiz memuru vardı; karısını, karşısına çıkardığımız Atinalı bir kızla aldattığından yumuşak bir hedef olmuştu. Bayan Hapgood onu sorgulamak için Londra'dan gelmişti. O sıralarda Ridley Atina'da üç numaraydı. Birlikte telsizciyi bizim için çalışmaya ikna ettiler; sıradan bir şantaj olayıydı ama işler ters gitti; biz de, bildiğin gibi, Ridley'yi Atina'dan apar topar çekmek zorunda kaldık.

WATES: Bir Amerikan ajanını öldürdü.

BLAIR: Ben öyle ifade etmezdim.

WATES: Nasıl ifade ederdin?

BLAIR: O başka bir hikâye. Kız kokain ticareti yapıyordu ve yerel narkotik polis evini bastı—düpedüz şanssızlık; ama kızın pezevengi, Ridley kendisine tuzak kurdu diye tutturdu. Ridley'yi evinden çıkarken öldürmek istedi ama ilk ateş eden Ridley oldu. Pezevengin, Şirketin maaş bordrosunda olması, onu benim kitabımda Amerikan ajanı yapmaz; o, bir pezevenkti ve benim adamlardan birini öldürmeye çalışmıştı.

WATES: Senin Rus onun dairesindeyken kızın evi basıldı.

BLAIR: Evet, çok büyük bir şanssızlık.

WATES: Rus için demek istiyorsun.

BLAIR: Evet, onun için de.

WATES: Torbaya konup Moskova'ya postalandı.

BLAIR: Evet.

WATES: Skora bak: Bir Amerikan haber kaynağı öldü; bir Rus hedef deşifre oldu; bir aşk yuvası basıldı—üç sıfır galipler; arkasından Ridley Paris'e geçti. *(Duraklar)* Aklıma Ganchev geldi, Ganchev'i anımsıyor musun?

BLAIR: Ganchev. Pek anımsayamadım.

WATES: Bulgar. Senin casuslardan biriydi; Paris'te öldürüldü. Hani senin şu Bulgar — deşifre olmuştu — Bulgarlar onu temizlediler — sen ise onu pek anımsayamıyorsun ha.

BLAIR: Ha, tamam, Ganchev.

WATES: Evet, Miron Ganchev. Ridley'in haber kaynağıydı, değil mi?

BLAIR: Evet, doğru.

WATES: Ridley'le buluşacaktı; Velasquez Caddesi'nde güvenli olması gereken ama güvenli olmayan bir teşkilat evinin kapısını açarken öldürüldü.

BLAIR: Evet.

WATES: Ridley ayarlamıştı buluşmayı. İki kapı anahtarı; ilk gelen sonra geleni bekler. Ridley sonra gelmişti.

BLAIR: Evet.

WATES: Ganchev zinciri takmadan kapıyı açmazdı; ve gözetleme deliğinden gördüğünü beğenmeseydi kapı zincirini çıkarmazdı.

BLAIR: Nereye varmak istediğini sanırım anlıyorum ama ne yazık ki, Ganchev yirmi santim mesafeden vuruldu; oysa, Ridley o sırada ırmağın öteki tarafında trafikte sıkışıp kalmıştı. Bunları enine boyuna inceledik.

WATES: Hayır, anlamıyorsun. Onun takside olduğunu söyleyen kim?

(Duraklama)

BLAIR *(Sakin):* Ben, senin kendini aptal yerine koymanı gerçekten istemem.

WATES: Onun takside olduğunu söyleyen kim?

BLAIR: Siktir git.

WATES: Hapgood. Takside o da varmış. Ganchev, Londra'dan biriyle görüşmek istemişti. Sen de enine boyuna inceledin ha! Taksi şoförüyle konuştun mu? Hayır. Ridley'nin patronunun söylediklerine inandın.

BLAIR *(Parlar):* Nedir bu—gece uyuyamadın mı? Hiçbir dayanağı yok bunun: Eğer Ridley yaptıysa, Hapgood onun için yalancı şahitlik etmiş olmalı; eğer Hapgood onun için yalancı şahitlik ettiyse, işi Ridley yapmış olmalı. Ben, elinde uykusuzluktan başka bir şey yok.

WATES: Evet, uyuyamıyordum. Washington saatıyla akşam dokuzda Grosvenor Meydanı'ndaydım; her şeyi yeniden gözden geçiriyordum; Kerner'ın evrak çantasındaki

sinyali düşünüyordum. Sinyal buluşma yerine kadar var, sorun yok. Kerner teslimatı yapıyor, Ridley alıyor, Ridley teslimatı yapıyor, Hapgood alıyor. Sinyal kayboluyor.

BLAIR: Hâlâ uykusuzluk.

WATES *(Sakin):* Hâlâ uykusuzluk ve ben hâlâ Kerner'ın sinyalini düşünüyorum. Kayboldu ama bunun anlamı ne? Belki kayboldu, belki frekansı kaybettik, belki frekans atladı, belki daha baskın bir başka frekans girdi araya, ne demek istediğimi anlıyor musun? Bunların hiçbirisine inanmadım; sadece kafamı bunlardan arındırmak istedim ki, sinyali unutup başka bir şey düşünebileyim. Benim çocuklardan birinin frekans bulucusu masanın üzerindeydi, ben de kulaklıkları taktım ve ayarladım... ve Paul, sinyal geri gelmişti. Kurbağa gibi vıraklıyordu.

BLAIR: Sabahın üçünde mi?

WATES *(Başını sallar):* İnsanları uyandırmaya başladım. Onu yakalamıştım; artık koordinatları saptamak için seyyar bir elemana ihtiyacım vardı. Saat dörtte hangi caddede, hangi binada, binanın neresinde, kaçıncı katında, iki metre yanılma payıyla, biliyordum; lanet olsun, hangi *oda* olduğunu biliyordum. Sinyal bu ofisten geliyordu. Sinyal yeniden başlamıştı. Burada.

BLAIR: Neden beni uyandırmadın?

WATES: Nerede uyuyordun?

(Duraklama)

BLAIR: Hapgood, o şimdi nerede?

WATES: Bana mı soruyorsun?

BLAIR *(Bağırır):* Evet; sana soruyorum.

WATES: Pardon. *(Cebinden telsizi çıkarır. Telsize)* Wates konuşuyor—Toyota'da kim var?

TELSİZ: Collins, efendim.

WATES: Neredesin?

TELSİZ: Half Moon Caddesi'nde. Hedef geldi.

(WATES telsizi cebine kayar.)

WATES: Hapgood şu anda binadan içeri girdi.

BLAIR: Güzel.

WATES: Biraz geri duralım; önce iyice anlayalım.

BLAIR: Kaygılanma. Aklıma gelmişken, bu sabah nereye gitti?

WATES: Alışverişe mi?

BLAIR: Alışverişe.

WATES: Dediğim gibi, Paul, biraz geri durmak doğru olacak; ona biraz hareket alanı ver, beni anlıyor musun?

BLAIR: Tabii.

(Kapı açılır ve HAPGOOD canlı bir biçimde içeri girer. Yaptığı alışveriş yanındadır. Bir Lillywhites poşeti; bir de küçük bir Fortnum's torbası)

HAPGOOD: Günaydın!—Paul— WATES—

BLAIR: Günaydın!—Bil bakalım ne olmuş—Gece Kerner'ın sinyali geri gelmiş; senin ofisten geliyormuş.

WATES: Ha siktir.

HAPGOOD: Aman tanrım, Wates.

WATES: Ben de öyle demek istemiştim.

HAPGOOD: Otur.

WATES: Çok oturdum; ayakta durmayı yeğlerim, hanımefendi.

(MAGGS girer. HAPGOOD'un görmesi için bir şeyler getirmiştir: Açık mektuplar, kısa notlar vb. şeylerle dolu ahşap bir tepsi (bir kutu); bunun yanı sıra, küçük bir evrak çantasının ya da kapaklı bir dosyanın içinde, önemli evrak ve malzeme. Tepsi masanın üzerine konur. HAPGOOD önce diğer gruba bakar.)

MAGGS: Günaydın. Deşifre edilmiş yazıları görmek ister misiniz?

(HAPGOOD masasına oturmuştur. BLAIR daha önce oturmakta olduğu yere oturmuştur; WATES ve MAGGS ayaktadır.)

HAPGOOD (MAGGS'a): Teşekkürler. Başka bir şey var mı?

MAGGS: Joe telefon etti. Kareleri not ettim.

HAPGOOD: Teşekkürler—gitme. (*WATES'e*) Saat kaçta, Wates?

WATES: İki elli—üçte...

HAPGOOD: Hı-hım. (*Deşifre edilmiş belgeleri vs.'yi çantadan çıkarmıştır.* MAGGS *çantayı alır.* HAPGOOD *incelemeye başlar. Bakacak pek bir şey yoktur. Ama sürekli olarak evrakları okuyup, sayfaların üzerine notlar düşüp, tek tek* MAGGS*'a vermekte, o da çantaya geri koymaktadır. Dinlerken de,* WATES*'te konuşurken de okumaktadır. Ama* BLAIR*'le konuşurken başını kaldırır*.) *(*BLAIR*'e)* Bonn'dan gelen şu şeyi gördün mü?

BLAIR: Hımm.

HAPGOOD: Birini yardıma göndereceğim.

(Bir şeyler yazar ve kâgıdı MAGGS'a uzatır.)

BLAIR: Senin yerinde olsaydım onu oradan aldırırdım.

(HAPGOOD bakar, düşünür, kabul eder, yeniden bir şeyler yazar, kâğıdı MAGGS'a verir. Ne yazdığı hakkında hiçbir fikrimiz yoktur ve olmayacaktır.)

HAPGOOD (*WATES'e*): Kontrol ettiğinde sinyal vardıysa, ne zaman başladığını bilmiyorsun.

WATBS: Doğru.

HAPGOOD (MAGGS'a): Bu, kuryeyle Özel Birim'e. Bu, elden Rusya Masası'na. (WATES'e) Kerterizi aldın ve ışınlar bu ofiste kesişti.

WATES: Evet, hanımefendi.

HAPGOOD: Hâlâ sinyal var mı?

WATES: Bildiğim kadarıyla, var.

HAPGOOD: Emin olmak istersin, değil mi? (*Açıkça belli olmaktadır ki, bu sabah* WATES'*i sevmemektedir.) (Soğuk)* Neden beni aramadın? *(*WATES *yanıt vermeyince ona şöyle bir bakar*.) *Anlaşıldı.* (*Telefonunun üzerindeki birkaç tuşa basar ve ahizeyi kaldırır.) (Telefona*) Üzerinde Cornucopia Catering, Uxbridge telefon numarası yazan VRY 434X plakalı beyaz Toyota kamyonetle ilgili bilgi getirin bana.

WATES (*Suçu kabul eder*): Pekâlâ, tamam.

HAPGOOD (*Telefona*): İptal. (*Telefonu kapatır*.) (WATES'e) Buna tekrar geleceğim. Peki, yanında telsiz alıcısı getirdin mi? *(*MAGGS'*a)* Bu yukarıya; bunu tekrar onaylat.

WATES: Hayır, hanımefendi.

HAPGOOD: İlk fırsatı bana vermek istedin. İyi.

WATES: Efendim, bu, batarya ile çalışan, on yedi megahertzde yayın yapan, 500 milisaniye tekrar kapasiteli, duraksatıcısı olan bir radyo aktarıcısı... bu...

(HAPGOOD'un elindeki evraka dalmış olduğunu görünce kekelemeye başlar)

HAPGOOD: Duraksatıcı.

WATES: Sinyal gönderiyor; aynı sinyal olmalı.

HAPGOOD: Ben de bunu düşünüyordum. *(Telefon tuşlarına tekrar basar.) (Telefona)* İmza defterini bulun—son yirmi dört saat içinde bu binaya giren ve çıkan herkesi, ama herkesi

istiyorum... teşekkür ederim. (*Telefonu kapatır. Son deşifre edilmiş belgenin üzerine bir şeyler yazar,* MAGGS'*a verir ve diğer evrak yığınının en üstündeki kâğıdı alır*.) Bu aktarıcı... dün sabah on sıfır yedide sustu ve bugün sabah üçte yeniden başladı. Böyle, bir gidip bir gelebilirler mi?

WATES: Bildiğim kadarıyla hayır. Benim adam da anlayamadı. Bu aletler ya bozukturlar ya da sağlam; kendi kendilerini tamir edemezler. Eğer sinyal yaymıyorlarsa, ya bozukturlar ya da kapsama alanı dışındadırlar; ve eğer alet kapsama alanı dışına çıktıysa, kurşun bir kutu içinde götürülmüş olmalı.

HAPGOOD: Hı-hım. Hamsterdan söz etti mi?

WATES: Neden?

HAPGOOD (MAGGS'a): Roger'dan.

MAGGS: Hayır.

HAPGOOD: Emin misin?—toplantıdan önce boş kare—

MAGGS: Hamster Roger'dan söz etmedi.

HAPGOOD: Ah, aptal çocuk. *(Rahatlar)* Hepsi bu kadar, Maggs. Çay.

(MAGGS ofisine geri gider. WATES bütün bunlardan sıkılmıştır.)

WATES: Afedersiniz—imza defterine gerek yok—bebek neredeymiş nasıl oralara gitmiş, ne zaman *geri* gelmiş bilmemize gerek yok. Geri gelmesi için hiçbir neden yoktu. Kulaklıkları takarken, suyun içinde on saattir ölü yatan birinin nabzını steteskopla kontrol ediyormuşum gibi aptal hissettim kendimi. Ama, hanımefendi, şu anda, bir sorunla karşı karşıyayız ve Paul'un burda olmasına seviniyorum çünkü sizden şu kasayı açmanızı istemesini istiyorum ondan; ki, bundan böyle kafam onunla meşgul olmasın. (HAPGOOD *dinlemeyi bırakmıştır; düşünmektedir*.) *Paul?*

(WATES'e yardım gelmez. HAPGOOD telefonun tuşlarına sertçe dokunur ve ahizeyi kaldırır.)

HAPGOOD (Telefona): İmza defteri—iptal. *(Telefonu kapatır. Kapıya gitmek için kalkar ama bu onu* WATES'e *yaklaştırır*.) Wates, seni öpebilirim. (*Kapıyı açar*.) Merryweather. *(Masasına geri gider.)*

MERRYWEATHER *(İçeri girer):* Teşekkürler, Anne, çok zamanını almayacağım. Sadece bizim Rus'u düşünüyordum da—

HAPGOOD *(Oturur):* Bir dakika bekle. Havuzu boşalttın.

MERRYWEATHER: Evet, doğru.

HAPGOOD: Ne kadar sürdü?

MERRYWEATHER: Saatler—neredeyse bütün gün—dibe kadar—

HAPGOOD: Ve? MERRYWEATHER: Pek fazla bir şey yoktu—saç tokaları—nasır bantları... bir cam vardı, bir an ilginç göründü ama yüzücü gözlüğü camıymış.

HAPGOOD *(Sabırsız):* Eee, eee—

MERRYWEATHER: Hepsi orada—dün gece Maggs'ın kutusuna koydum—

(MAGGS'in evrakları arasında duran, kahverengi, A4 boyutunda bir zarfı göstermektedir. HAPGOOD zarfı yırtarak açar ve içindekileri masasının üstüne döker; bu arada—)

HAPGOOD: Kalın bir pul, aspirin tableti gibi—

MERRYWEATHER: Eee, evet, doğru—plastik bir jeton—

(HAPGOOD, nasır bantları arasında aradığını bulur. WATES'e atar; o da tutar. İstenirse, barmen gibi masa üzerinde kaydırabilir.)

HAPGOOD: Suyun içinde on saat ölü yattı. Su sinyali engeller; Merryweather sudan çıkarınca sinyal tekrar yayılmaya başladı.

(MAGGS, HAPGOOD'un çayıyla girer. Güzel porselenler, demlik, çaydanlık vb. Ritz'de sandviç yemeden çay içmek gibi. Uzun süredir kımıldamadan oturan BLAIR rahatlamış olarak sandalyesinde yayılır, gergin bedenini gevşetir.)

BLAIR: Sanırım çay hakkındaki kararımı değiştireceğim, Maggs... ya sen, Ben?

WATES: Evet. Lütfen.

HAPGOOD: Sadece bardak getir Maggs. Bay Wates limonlu içer.

MAGGS: Limonumuz yok.

HAPGOOD: Cık, cık; her zaman limon bulundurmalısın.

MAGGS *(Giderken):* Ottawa'dan yanıt geldi.

HAPGOOD: Öylemi?

MAGGS: File karşılık fil ve vezir e 1'e.

HAPGOOD: File karşılık fil, daha neler—çok bekler.

(MAGGS gider. HAPGOOD bir süre düşünür.)

MERRYWEATHER: Anne...

HAPGOOD: Ah, özür dilerim, Merryweather—

MERRYWEATHER: Aklıma bir şey geldi; önemli olabilir ama olmayabilir de.

HAPGOOD: Tabii—söyle aklına ne geldi.

MERRYWEATHER: Bu olayı düşünüyordum, pek doğru olmayan bir şey var. Rus, teslimatı soyunma kabininde yaptı ve hemen çıktı...

HAPGOOD: Eee?

MERRYWEATHER: Yüzecek veya başka bir şey yapacak zamanı yoktu.

HAPGOOD: Hı-hım.

MERRYWEATHER: Ee, demek istediğim şu—olayı düşünüyordum ve eminim ki, onun peşinden içeri girerken havlusu kuruydu ama dışarı çıkarken ıslaktı... bu acaba kimsenin dikkatini çekti mi diye merak ediyordum. *(Duraksar)* Eeee, sizinle paylaşmak istediğim bir düşünceydi.

HAPGOOD: Güzel bir düşünce Merryweather; düşünmeye değer. Teşekkürler.

MERRYWEATHER: İyi. Size başka bir şekilde yardımcı olabilir miyim?

HAPGOOD: Aslında, benim için bir şey yapmanı istiyorum.

MERRYWEATHER: Güzel—hay hay—

HAPGOOD: A30 karayolunda, Staines'i geçiyorsun.

MERRYWEATHER: Tamam. Bir buluşma mı?

HAPGOOD: Bir çeşit. Virginia Water'ı[2] geçer geçmez sağa dön, Bracknell'e giden A329'a çık; üç dört kilometre sonra bir okul var, St. Christopher's. *(Lillywhites poşetinden bir ayakkabı kutusu çıkarır ve* MERRYWEATHER'a *verir*.) Saat tam bir ellide orada ol. Dışarda koşuşturan bir sürü çocuk göreceksin. Gördüğün ilk çocuğu durdur ve, "HAPGOOD'u tanıyor musun?" diye sor.

MERRYWEATHER: 'HAPGOOD'u tanıyor musun?'

HAPGOOD: Çocuk, 'Evet, efendim,' diyecek. 'HAPGOOD benim, efendim,' deme olasılığı da var; ama demeyebilir de. Bunu ona ver ve 'Anneden bir mesaj getirdim,' de.

MERRYWEATHER: 'HAPGOOD'u tanıyor musun? Anneden bir mesaj getirdim.' Mesaj bu mu?

[2*] Virginia Water: İngiltere'de bir göl.

HAPGOOD: Hayır, mesaj, 'Garaj anahtarı Roger'ın kafesinin üstünde.'

MERRYWEATHER: 'Garaj anahtarı Roger'ın kafesinin üstünde.'

(MAGGS bardaklarla içeri girer. Tepsiye koymaya gider.)

HAPGOOD: St. Christopher's—Bracknell yolu—bir elli.

MERRYWEATHER: Tamam. 'Garaj anahtarı Roger'ın kafesinin üstünde.'

HAPGOOD: Çok teşekkürler, Merryweather. *(Onu kapıdan uğurlar.* MAGGS, MERRYWEATHER'ın *peşinden dışarı çıkar*.) (MAGGS'a) Piyon h4'e ve ona vezirini eski yerine koymasını söyle.

MAGGS *(Dışarı çıkarken tekrarlar):* Piyon h4'e.

(MAGGS kapıyı arkasından kapar. Duraklama. WATES cebinden pembe bir kağıt çıkarmıştır—bir kroki. Kağıdı katlar ve Hapgood'un masasına koyar.)

WATES: Ridley.

BLAIR: Hımm.

WATES: Üzgünüm. (*Özür dilememekte, üzüntüsünü belirtmektedir*.) Dokunduğu her şeyi teslim etmeniz gerekecek.

HAPGOOD: Etmeye başladık.

WATES (*Şaşırır, gafil avlanmıştır):* Ne zamandan beri?

HAPGOOD: Dünden beri. *(*HAPGOOD *başparmağını* BLAIR*'in çenesine sürter, teknik bir hareket.)* Çok kötü görünüyorsun. Sadece araştırmayı başlatman gerekiyordu; bütün gece ayakta olman gerekmezdi. *(WATES bir kez daha gafil avlanmıştır*.) ('WATES'e) Ganchev'i anımsıyor musun, bizim Bulgar'ı? Paul ve ben bu olayın incelenmesi gerektiğini düşünüyoruz, sana söyledi mi?

(Üçüncü kez gafil avlanmaktadır. Birden çok öfkelenir; izleyen dört konuşma çabuk ve şiddetli bir tartışmadır.)

WATES: Sizler yok musunuz!

HAPGOOD: Wates—

WATES: Dostlarım bana Ben, der.

HAPGOOD: Dostlarının sana ne dediği umrumda değil; sana bir şey söylemek istiyorum— kendi ülkemde senin adamların beni izleyemezler! İki araba ve yedi kişilik bir ekiple, paket gibi birbirlerine aktarıyorlardı beni; hepsini Lillywhites'ta dolaştırdım; yaka numaralarını bile söyleyebilirim; söyleyemeyeceğimi sanma. Bando takımı bile daha iyi takip eder insanları; eğer, öğle yemeğine çıktığımda hâlâ oradalarsa sana güle güle. Anlaşıldı mı?

WATES: Anlaşıldı.

HAPGOOD: Güzel. Fortnums'a girdiğimi de söylediler mi?

(Küçük Fortnums paketinden bir limon çıkarır ve çay tepsisine koyar; pakette başka bir şey yoktur.)

HAPGOOD: Paul, nerde kalmıştık? *(İnterkom düğmesine basar.)* *(İnterkoma)* Maggs, kamyonetle getirilen bir evrak çantası olmalı sende.

MAGGS *(İnterkoma):* Evet, Bayan Hapgood.

HAPGOOD: Onu istiyorum. (*Parmağını çeker.)*

BLAIR: Geldiğimiz nokta şu: Sinyal kesildiğinde verici, evrak çantasının içinde değildi; suyun içindeydi ve havuzun başında Ridley vardı. Bundan başka bilgi yok elimizde.

(MAGGS evrak çantasıyla girer.)

HAPGOOD (*Çantayı alır):* Teşekkürler. *(MAGGS dışarı çıkar)* Bu sahte evrak çantası, ikizden alınan.

(Evrak çantasını masanın üstüne koyar ve açar. BLAIR yaklaşır ve çantanın içinde bulunanları çıkarmaya başlar.)

BLAIR: Bir kopyalanmış disket... beş makara film...

(Film makaraları bir bez torbanın içindedir. Bu arada HAPGOOD kasadan benzer bir evrak çantası çıkarmıştır. BLAIR görsün diye açar. İçinde sadece, havuzda görülen disket vardır.)

HAPGOOD: Gerçeği bu—KERNER'ın teslimatı.

BLAIR (WATES'e): Kerner'ın sinyalini nereye yerleştirmiştin?

WATES: Kerner'ın film torbasının içine.

BLAIR: Ridley çıkarmış. Neden yaptı ki bunu? Sadece koyduğu şeyi alsaydı hiçbir şey anlamazdık.

HAPGOOD: Doğru... lanet olsun...

WATES: Ridley bir makara film koymuştu; ancak, makaraların hepsi birbirine benziyor—hepsini alması gerekti.

HAPGOOD: Evet,iyi.

WATES: Hanımefendi, çok güzel; o kadar güzel ki, doğru olması gerekiyor. Ruslar Kerner'ı yerleştirdiler ve onun çift taraflı mı yoksa üç taraflı mı olduğuna aldırmıyorlar; onu, Ridley'nin bilgi aktarabileceği bir kanal olsun diye yerleştirdiler. Kusursuz. Kerner'ın evrak çantasını hazırlamak Ridley'nin işiydi. Kerner'ın işi ise, Ruslara teslimat yapmaktı. Kusursuz. Dün her şey ortaya çıkıyordu ama Moskova'daki sızıntı kurtardı onları. Teslimatın inceleneceğini duydular. Oraya önce Ridley gitmeliydi. Filmleri aldı ve evrak çantasını duştayken sana verdi. Ama sinyal onda kalmıştı. Havuza attı.

BLAIR: Bütün bunları evrak çantasını açmadan mı yaptı?

WATES: Bunu açıklamaya çalışıyorum. Tek şansınız her şeyi yeniden yapmasını sağlamanız.

HAPGOOD: Doğru.

WATES: Kerner'ın disketini bıraktı. Diskette ne var?

HAPGOOD: Reflektörler. İşlenmemiş veriler ve Kerner'ın Cenevre'de bulunan CERN'den aldığı ışın zamanı ile ilgili bilgiler var.

WATES: Eh, eğer Ridley'nin bir şey almak için geri gelmesi gerekiyorsa, elinizdeki bu şey için gelecektir.

HAPGOOD: Önemli bir şey yok; önemli bilgiler ayıklanmıştı.

BLAIR: Önemsiz olduğunu Ridley de biliyor.

WATES: Önemsiz olduğunu biliyor çünkü Kerner senin casusun. Diyelim ki, Kerner uykucu ajan.

HAPGOOD: İşte bu güzel. Devam et.

WATES: Kerner iki taraflı oynuyor ise, disketteki bilgiler önemsiz olamaz. Diyelim ki, çok önemli, diyelim ki, bu disk onların bekledikleri gemi ve Ridley bilmediği için almadı. Almak için geri gelmek zorunda.

HAPGOOD: Başka?

WATES: Ama artık disket Kerner'da değil. Hapgood'da. Hapgood ve Ridley, Ridley ve Hapgood. Yine aynı şarkı başladı. Yalanla aran nasıl?

HAPGOOD: Geçinip gidiyorum.

WATES: Sen ve o olmalısınız, bir ekip gibi. Ridley'ye güzel bir masal anlat ve taşaklarından yakala onu. (HAPGOOD'a) Afedersin.

HAPGOOD: Önemli değil, Ben. (*Dikkatini çay tepsisine çevirir*.) *(Neşeyle)* Pekâlâ! Anne olayım mı?

BEŞİNCİ SAHNE

Kapalı bir atış poligonu. Ama bunu henüz bilmiyoruz- Sahnenin önündeki, tek aydınlık alanda, RIDLEY'yi görürüz; silahını sahnenin arkasına, karanlık tarafa çevirmiş, ateş etmeye hazırlanmaktadır. RIDLEY altı el ateş eder. Birbiri ardına ortaya çıkan altı aydınlatılmış hedefe ateş eder. Hedeflerden bazıları 'mavi,' bazıları (çoğu) 'yeşil'dir.

RIDLEY'yı gördüğümüzde ortada hedef yoktur. İlk hedefin ortaya çıkmasıyla ateş etmeye başlar. RIDLEY'nin ortaya çıkan hedefleri sırasıyla dört yeşil, bir mavi ve bir yeşildir. İlk ikisini vurur, üçüncü ve dördüncüyü kaçırır; beşinciyi (maviyi) ve altıncıyı vurur. RIDLEY mikrofondan gelen bir SES'le konuşmaktadır. Konuşurken sesini yükseltmez ama sesi yankı yapmaktadır.

SES: Ateşi kes. İki ıska, üç yeşil ve bir mavi öldürdün. Tekrar doldur.

RIDLEY: Tekrar dolduruyorum.

SES: Hazır ol; ve unutma, maviler bizden.

RIDLEY: Evet efendim.

(HAPGOOD sessizce girer; RIDLEY'nin arkasına geçer.)

SES: Bay Ridley, hazır olun.

RIDLEY: Başla.

(İlk hedef mavidir. RIDLEY ona ateş etmez- Sonraki beş tane yeşildir, hızla çıkarlar. RIDLEY dördünü vurur, beşinciyi ıskalar ve daha küfretmeye vakit bulamamışken, hedef, altıncı bir kurşunla, HAPGOOD'un silahından çıkan kurşunla, vurulur.)

SES: Bir dakika—bir dakika—

(HAPGOOD, RIDLEY'nin ışığının altına gelir; çantasına küçük bir otomatik tabanca koymaktadır)

HAPGOOD: Hey, Ridley.

RIDLEY: Anne.

SES: Siz misiniz, Bayan Hapgood?

HAPGOOD *(Neşeli):* Merhaba, Mac. Nasılsın?

SES: Efendim, kuralları çiğniyorsunuz.

HAPGOOD: Biliyorum, hiç uslanmıyorum. Bizi biraz yalnız bırakır mısın?

SES: Mikrofon gerekecek mi?

HAPGOOD: Hayır, gerekmez.

SES: Ben arkada olacağım.

HAPGOOD: Teşekkürler. (*Yankı kaybolur*) (RIDLEY'*ye*) Seninle konuşmam gerek.

RIDLBY: Garip bir yer seçimi.

HAPGOOD: Ridley, seninle görülmek istediğimi sanmıyorum.

(RIDLEY bu sözü düşünür. HAPGOOD'a bakar. Elinde tabancası vardır. Tabancasını arkasına götürür; ceketinin altında, pantolonu ile belinin arasına yerleştirir. Bir sigara paketi çıkarır; ağzına bir sigara koyar; paketi cebine koyar ve çakmağı almak için elini cebine sokar.)

HAPGOOD: Yakma.

(RIDLEY ağzından sigarayı alır ve yakmadan elinde tutar.)

RIDLEY: Sorun nedir?

HAPGOOD: Sorun, birisi ihanet ediyor ve baş şüpheliler ikimiziz.

RIDLEY (*Memnun*): Sen ve ben mi? Ne yapmışız *biz?*

HAPGOOD: Öyküye göre, ikimiz hainiz. Önemli sırları aktarmak için Kerner'ı kullanıyormuşuz. Dün işler ters gitmiş ve buluşma sırasında çantadakileri geri almamız gerekmiş. Sen evrak çantasını bana vermişsin, ben de boşaltmışım.

RIDLEY: Bunu söyleyen Wates ise, neden açıkça bilineni kabul etmiyor? Çantanın içine önemli bir şey konmamıştı.

HAPGOOD: Wates onu havuza kadar izlemiş; sinyal gönderen bir alet koymuş. Evrak çantası bana gelene kadar alet sinyal göndermiş.

(RIDLEY güler)

RIDLEY: Sanıyorum anladım. Vericiyi dişinle kırdın.

HAPGOOD: Ben duştaydım. Alet suda çalışmıyor.

(RIDLEY bundan daha çok hoşlanır)

RIDLEY: Ya geiger aleti? Wates seninle el sıkışmadı mı?

HAPGOOD: Bir sonuç var mı diye bakmak için çantayı açana kadar el sıkışmadık; sonra el sıkıştık ve bileğindeki alet kastanyet gibi şakırdamaya başladı. Buraya kadar hoşuna gitti mi?

RIDLEY (Çok *memnun):* Nefis. Senin yaptığını düşünmeye başlıyorum. Bana ihtiyacın olmadığı belli.

HAPGOOD: Bir iki şey daha var. Wates eski defterleri karıştırmaya başladı ve bir şeyler bulduğunu sanıyor.

RIDLEY: Ne gibi?

HAPGOOD: Atina gibi.

RIDLEY: Ahh, Atina. Atina'da seninle *tanıştık.* Ah, Anne... Atina, hayatımın en güzel dönemiydi.

HAPGOOD: Öyle mi? Elimizde patlayan bir operasyon yürütüyorduk.

RIDLEY: Bundan Watese ne?

HAPGOOD: Kokainle yakalanan kız, senin ordan az önce ayrıldığını söylemişti.

RIDLEY: Saçma.

HAPGOOD: Biliyorum—sen Pire'de benimle bir arabadaydın; âşıkmışız gibi davranıyor ve hiç gelmeyen Rus'umuzu bekliyorduk.

RIDLEY: Nasıl unutabilirim ki?

HAPGOOD: Şehvetli şehvetli bakma, sana yakışıyor.

RIDLEY: Başka ne var?

HAPGOOD: Ganchev.

RIDLEY: Aman tanrım. Ne ekip.

HAPGOOD: Bana bak Ridley, senin şahidin olmaktan bıktım. Wates bizden kuşkulanıyor diye onu suçlayamam.

RIDLEY: Wates seninle konuştu mu?

HAPGOOD: Hayır.

RIDLEY: Paul Blair'le konuştu mu? Blair etkilenmemiştir. Tam bir kısır döngü. Senin yardımın olmadan ben hain olamam; benim yardımım olmadan sen hain olamazsın; öyleyse, her ikimiz de hainiz. İkimizin de hain olmama olasılığına ne oluyor? Blair dinlemiş mi?

HAPGOOD: Dinlemiş ama onunla aynı fikirde değil.

RIDLEY: Bak işte, bize güveniyor.

HAPGOOD: Hayır; sadece hainin Kerner olduğunu düşünüyor.

RIDLEY: Evet, bu akla yatkın.

HAPGOOD: Niçin?

RIDLEY: Her ikili oynayan üçlü de oynayabilir—BLAIR bunu göz önünde bulundurmak zorunda.

HAPGOOD: Umarım, yanılıyordur.

RIDLEY: Anne, ne garip bir laf bu.

HAPGOOD *(Arzuyla):* Kerner benim casusum! Onu ben bizim ajanımız yaptım. Eğer, üçlü oynuyorsa, bir şey neden olmuştur buna —son zamanlarda, birkaç aydır...

RIDLEY: Ne olabilir?

HAPGOOD (*Omuz silker*): Toska po rodine.

RIDLEY: Ne demek bu?

HAPGOOD: Sıla hasreti, ama çok aşırısı. Rus olsan bilirsin.

RIDLEY: Haklı olabilirsin. Arkasında bir aile bırakmış mı?

HAPGOOD: Niçin?

RIDLEY: Buluşmadan sonra üstünü ararken, sanki bir takım fotoğrafından makasla kesilmiş, tırnak büyüklüğünde bir fotoğraf buldum. Cüzdanının astarının altına saklamıştı, çok amatörce... futbolcu forması giyen küçük bir çocuğun fotoğrafı.

HAPGOOD *(Gözünü ondan ayırmadan):* Ne yaptın fotoğrafı?

RIDLEY: Yerine koydum, Anne. Sana hep Anne demem mi gerek? Sen bana Ernest diyebilirsin. *{Duraklar.)* Peki, Ridley de. (HAPGOOD'a *ulaşmada zorluk çekmektedir.)* Dinle, buluşma baştan sona aldatmacaydı. Teslimat başka yerde yapıldı. Kerner sinyali buldu ve bizi yanında tutmak için cebine koydu. Sonra da havuza attı.

HAPGOOD: Oldukça güzel.

RIDLEY; Havuzun suyunu boşalttır. Ne bulacağın hiç belli olmaz.

HAPGOOD: Hı-hım. Ridley, hiç de kötü değilsin. Şirket seni özleyecek.

RIDLEY: Tekrar eder misin?

HAPGOOD: Kızağa çekildin. Ben de. Wates masalını üst makamlara anlattı. Benim operasyona Paul Blair el koydu. Seni buraya zevk olsun diye mi getirttiğimi sanıyorsun?

RIDLEY: Aman tanrım. Şimdi ne yapacağız?

HAPGOOD: Blair ne derse onu yap. Saat yedide, ofisimde; oraya dinlemeye gidiyorsun, sıran gelmeden konuşma. Ha, Amerikalılara da söylemiyoruz.

RIDLEY: Bana güven. *(Açık bir meydan okuma olarak)* Sen niye güvenmiyorsun?

HAPGOOD: Sen tekin değilsin Ridley. Sen ataksın; ben ise, ihtiyatlı olmayı severim; sende alaylı zekası var; bu iş ise, satranca benzer. Paris'te Tigger[3] gibi oradan oraya koştun; sanki kovboylarla Kızılderililer savaşıyordu. Atina'da bir adam öldürdün ve Atina hayatımın en güzel dönemiydi diyorsun; çok seksi olduğunu düşünüyorsun. Benim tipim değilsin. Sen benim tanığımsın, ben de senin. Güvene yer yok bu işte.

RIDLEY: Madem kızağa çekildik, öyleyse, siktir git, Hapgood. *(Çakmağını çıkartır ve bilinçli bir küstahlıkla sigarasını yakar.)* Sanki casuslarını kıdemli personel lokalinden yönetiyormuş ve çok masum biriymiş gibi davranıyorsun; ama insanları bozuk para gibi harcıyorsun. Arkanı koruyayım diye beni geri çektin çünkü pis iş oldu mu ben tam aradığın adamım. Atina'da, elbiseni kafandan çıkarmayı başarabilseydin, benimle yatardın, hoşuna da giderdi.

(Gitmeye davranır.)

HAPGOOD: Ridley. (RIDLEY *durur*.) Emniyet.

[3*] Ünlü bir çocuk hikâyesindeki neşeli kaplan.

RIDLEY: Doldurmadım.

HAPGOOD: Maviye ateş etmemiştin.

RIDLEY: Doğru. (*Silahını kılıfından çıkarır, kontrol eder ve geri koyar*.) Gerçekten yazık.

HAPGOOD: Ne yazık?

RIDLEY: Senle ben beraberken çok hoşuma gidiyordu. Ridley ve Anne. Dekorasyon şirketi adı gibi geliyor kulağa.

(RIDLEY gider. KERNER girer; karanlıktan çıkıp ışığa, HAPGOOD'a doğru yürür. HAPGOOD onu görür, şaşırmamıştır. Çantasından telsizini çıkarır.)

HAPGOOD *(Telsize):* Gitti mi?

TELSİZ: Yeşil.

HAPGOOD: Sizden haber bekliyorum. *(*HAPGOOD *telsizi çantasına geri koyar*.) (KERNER'a) Yani onun ikizi mi var?

KERNER: Niye olmasın?

HAPGOOD: Peki, diğeri nerde?

KERNER: Belki o diğeriydi.

HAPGOOD: Joseph! (*İki dost gibidirler*.) WATES'in krokisine baktın mı?

KERNER *(Başını 'evet' anlamında sallar):* Konumsal geometri. Leibnitz. Sana anlatayım.

HAPGOOD: Hayır, anlatma.

KERNER: Haklısın; bu, konunun dışında kalıyor. Sana Leonard Euler'i anlatayım. Hiç Kaliningrad'a gittin mi?

HAPGOOD: Hayır, gitmedim.

KERNER: Ben Kaliningrad'da doğdum. Immanuel Kant da orda doğmuş. Orda güzel bir heykeli var. Tabii, o zaman adı Kaliningrad değildi, Konigsberg'di; Prusyâ Arşidüklerinin başkenti. Başkan Truman, Konigsberg'i Stalin'e verdi. Anneme babama fikirleri sorulmamıştı; ben de birkaç ayla Alman olma şansını yitirdim. Neyse, Immanuel Kant'ın Konigsberg'inde yedi köprü vardı. Pregel Irmağı, şimdiki Pregolya, bir ada oluşturur, arkasından bir tane daha oluşturur. Her bir tutağında ve tutakların birleştiği yerde birer tane ve eğer fındık kırıyorsan, fındık koyduğun yerdeki adada da dört köprü olan bir fındık kıracağı düşün. Konigsberglilerin çok eski bir eğlencesi, hiçbir köprüden iki kez geçmeden, yedi köprüden geçmeye çalışmaktı. Kolay görünüyordu ama kimse başaramamıştı. Neyse, Kant on yaşındayken... bil bakalım ne oldu?

HAPGOOD: Gerçekten başardı mı? Ne hoş bir öykü.

KERNER: Küçük Kant da nasıl geçileceğini bilmiyordu. Hayır; Kant on yaşındayken, İsviçreli matematikçi Leonhard Euler, yedi köprü problemini ele aldı ve çözümünü St. Petersburg Fen Bilimleri Akademisi'ne, tepe noktaları üzerine kurulu bir genel prensip biçiminde sundu. Tabii, Euler Konigsberg'de dolaşarak zamanını boşa harcamadı; geometri ona yetiyordu. (WATES'in *pembe kâgıt üzerine çizdiği krokiyi çıkarır.)* Wates'in krokisine baktığımda, Euler'in bu problemi daha önce çözmüş olduğunu gördüm. Konigsberg köprüleri problemiydi; ama daha kolayı.

HAPGOOD: Euler neyi kanıtladı?

KERNER: Başarılamayacağını; iki kişi gerekli. *(Duraklama)*

HAPGOOD: Aslan Euler.

KERNER: Beğendin mi?

HAPGOOD: *(Başını 'evet' anlamında sallar.)* Sonunda ikizlerin birbirlerinin ardından, havuz etrafında dönüp durmalarını mantıklı hale getirdi. Bir süre önce, İsveç'e bir KGB ajanı iltica etti; ve sorgulanması sırasında, sağlam bir Londra bağlantıları olan ünlü ikizler

gündeme geldi. Eğer gerçekten iki Ridley varsa, bir şeyler döndüğünü anlamış olmalılar. Buluşmadaki o iki joker yem olarak getirilmişlerdi. Yansıtıcıydılar.. O zamana kadar ikizler hikâyesine inanmamıştım. Ama yansıtıcıları bilirim. Pekâlâ, kim patron ve aklı başında biri mi?

KERNER: Buranın tozu alındı mı?

HAPGOOD: Tozu mu?

KERNER: Yani, konuşabilir miyiz?

HAPGOOD: (*Güler*) Ha, evet. Konuşabiliriz. *(Gözlerini ondan ayırmadan)* Artık dikkatli davranıyor.

KERNER: Fotoğraf, değil mi? Çok utanıyorum.

HAPGOOD: *(Birden hararetle)* Hayır, ben utanıyorum. Ah, lanet!

KERNER: Yani, bana amatör denmesinden.

HAPGOOD: Ah! Joseph.

KERNER: Evet, senin casuslarından biriyim. Küçük nasıl?

HAPGOOD: Fena değil. İyi. Ona çikolata yollamaya bir son ver; dişlerine ve hamster'ine zararlı. Toz almak, parmak izleri için kullanılır. Gizli mikrofonlar temizlenir. İngilizce'yi öğrenmeyi reddetmen gerçekten utanç verici.

KERNER: Bu İngilizce mi oluyor? Toska *po* rodine'yi nerden öğrendin?

HAPGOOD: Nabokov'dan.

KERNER: Nerde o?

HAPGOOD: Öldü.

KERNER: Yakalandı mı?

HAPGOOD: *(Kızar)* Hayır, Joseph; o, bir yazar.

KERNER: Ha—*Nabokov.* Ben sadece casus romanları okurum.

HAPGOOD: Belli oluyor. .

KERNER: Casus romanlarını severim. Yani, farklıdırlar. Tabii, birbirlerinden değil. Büyük umutlarla okurum ama hepsindeki şaşırtma öğesi aynıdır. Ridley pek iyi değil; onun hain olmadığı ortaya çıkacak. Hainin Blair olduğu çıkacak; senin sevdiğin kişinin. İşte bu, yazarın, 'Gördünüz mü! Ne yazık ki, yaşam romanlardakine hiç benzemez!' deme şekli. Hepsi böyledir. Dert etmiyorum. İngilizce'ye âşığım.

HAPGOOD: *(Nüktedan bir dille)* Çok bahtiyar oldum.

KERNER: Güvenli ev, uykucu ajan, maske, casus... bayılıyorum. Dili tam olarak öğrenince kendi romanımı yazacağım. Hain senin sevmediğin kişi olacak; tam bir skandal. Ayrıca, haini baştan söyleyeceğim. Bu şaşırtmaya çalışma çılgınlığını anlamıyorum. Eğer yazar biliyorsa, söylememesi kabalık. Bilimde bu böyledir: İlginç olan, neyin olmakta olduğunu bilmektir. Bir deney hakkında yazarken insanları *şaşırtmayı* amaçlamam; deney *şaka* değildir. İşte bunun için bilimsel bir makale çok güzel birşeydir: Öncelikle, bulacağımız şey şudur; şimdi de, işte şöyle buluyoruz; işte ilk bilmece; işte yanıt; artık başka şeye geçebiliriz. Çok nazik bir davranış. Yazar zafer duygusu tatsın diye tüm yanıtları sona saklamayız—aydın diktatoryası denir buna.

HAPGOOD: *(Israrlı)* Joseph—ikizler.

KERNER: Adı Konstantin Belov, evet, aklı başındaydı; ama bana kalırsa saçma bir insandı.

HAPGOOD: Devam et.

KERNER: Artık işin başında değil. İkizler onun mirası.

HAPGOOD: Onu tanıyor muydun?

KERNER: Tabii. Parçacık fiziği eğitimi görmüştü. Özgün bir buluşu yoktu ama hiç özgün değildi de denemez. Araştırmacı olarak Ulusal Güvenlik'e girdi; arkasından eğitmen oldu;

arkasından planlamacı ve daha sonra da bölüm başkanı; gelinebilecek en üst nokta. Bölüm başkanı olarak cehaletinin çekiminden kurtulursun; çünkü artık melekdaşların diğer bölümlerin başkanıdır ve kendi konun hakkında ne kadar az biliyorsan, onlar daha da azını bilmektedirler; bu aşamada fizikçi olursun. Artık bambaşka problemin vardır—kendine yol açabilmek için konunu nasıl kullanabileceğin problemi. Bir gün Konstantin Belov, 'Evreka!' diyerek, banyo küvetinden fırladı. Rusça'da 'İkizler!' demektir bu. Belki de, 'Buldum! Buldum!' diye bağırmıştır.

HAPGOOD: Çok zekice!

KERNER: Belki küvette uyuyakalmıştı. Parçacık dünyası, haberalma subayının düşlerinde gördüğü dünyadır. Bir elektron aynı anda burda da olabilir, orda da. İstediğini seç; arada başka bir yere gitmeden, burdan oraya gider; aynı anda iki kapıdan geçebilir; ya da birisi bakana kadar, orda olan ve herkesin görebildiği bir yolla bir kapıdan bir başka kapıya gider; bakma eylemi parçacığın bir başka yolu seçmesine neden olur. Parçacığın mantığı olmadığı için, hareketleri önceden kestirilemez. Onu gözlem altında bulunduramazsın; çünkü, onun ne yaptığını bildiğin anda nerde olduğundan emin olamazsın; ve nerde olduğunu bildiğinde, ne yaptığından emin olamazsın: Heisenberg'in belirsizlik ilkesi. Bunun nedeni, yeterince dikkatli bakmamak değildir; bunun nedeni, belli bir konumu ve hızı olan bir elektron *diye bir şey* olmamasıdır; birini belirlersin, diğerini yitirirsin; gözboyacılığı yoktur işin içinde; burası gerçek dünyadır, canlıdır.

HAPGOOD: Joseph, lütfen bana ikizleri açıkla.

KERNER: Biraz önce açıkladım ama kaçırdın. *(Duraklama)*

HAPGOOD: Demek açıkladın. Deli saçması.

KERNER: *(Etkilenmez)* Evet, haklısın... ama elektronla karşılaştırıldığında çok sıradan kalıyor. Aslında, elektronla karşılaştırıldığında, her şey sıradan. Foton da, proton da, nötron da... Yalizaveta, nesneler küçüldüklerinde tam anlamıyla çılgına dönerler; ve nesnelerin ne

kadar küçülebileceğini tahmin edemezsin; bildiğini sanırsın ama bilemezsin. Dünyanın başlangıcından bugüne kadar geçen her saniye için avucuna bir atom koysam, avucundaki atomların oluşturduğu noktayı görebilmek için gözünü kısman gerekir. Şimdi, elini yumruk yap; diyelim ki, yumruğun bir atom çekirdeği; o zamân atom, St. Paul's Katedrali kadar büyük demektir; eğer, bu bir hidrojen atomuysa, boş katedralin içinde, kâh kubbede, kâh mimberde, bir pervane gibi uçan, tek bir elektronu vardır... Her atom bir katedraldir. Okul kitaplarına koyulan küçük bir güneş sistemini andıran atom resimlerine katlanamıyorum. Bohr'un atomu. Boşversene sen. Bohr'un söylediği şey doğru değil; bir elektron gezegen gibi dönmez; ordan oraya uçan bir pervane gibidir, bir kuantum enerji kazanır ya da kaybeder ve sıçrar; ve bu ani kuantum sıçraması anında, birisi burda, diğeri de artık burda olmayan iki pervane gibidir; bir elektron ikizlere benzer, her biri eşsiz olan ikizlere.

HAPGOOD: Kendi kendinin şahidi.

KERNER: Bütün bu lanet olasıca kuantum sıçramaları, Einstein'ı çok rahatsız etti; onun tanrı kavramını altüst etti; açıkça söylemek gerekirse, Eisntein'ın anlayamadığım tek düşüncesi budur. Newton'ın inandığı tanrıya inanıyordu; nedensellik, nedensiz hiçbir şey olamaz; ama, bir şey başka şeye yol açtı ve sonunda nedensellik öldü. Kuantum mekaniği her şeyin gelişigüzel olduğunu gösterdi; nesneler bu yöne de gidebilir, o yöne de; matematikte kesinlik olmaz; sadece olasılığı ve rastlantıyı gösterir; ve Einstein zar atan bir tanrıya inanamıyordu. Bana gelmeliydi. 'Dinle Albert, Tanrı seni attı—baksana etrafına, Tanrı hiç duruyor mu,' derdim. Ha, bu arada, hamster nedir? Bekle, daha sonra söyle, önce sana bir şey söylemek istiyorum. Atom ile kum taneciği arasında doğrudan bir merdiven vardır; fizikteki tek gizem, merdivenin kayıp basamağıdır. Kayıp basamağın altında, parçacık fiziği; üstünde klasik fizik var; arada ise metafizik. Yaşamın tüm gizeminin bu gizem olduğu ortaya çıkıyor: Birbirinden farklı olan ama aslında bir süreklilik oluşturan nesneler arasındaki bütünleşme; beden ile zihin, irade ile kader,

yaşayan hücreler ile yaşamın kendisi; fetüsten önceki an. Her şeyin bilardo topu gibi hareket ettiği kabul edilirken kimsenin Tanrıya gereksinimi yoktu. *(Kendi kendine sessizce güler)* Newton'ın kesin olamayacağını gösteren kişi Einstein'dı. *Da!* Zarı ortaya çıkaran, o. Eğer Tanrı yoksa, çok güzel bir şaka berbat olmuş demektir. Ne diyecektin?

HAPGOOD: Kulaksız tombul bir tavşan gibi bir şey.

KERNER: Ha tamam. *Khomyak.*

HAPGOOD: Evet; Roger adında bir *khomyak. (Duraklar)* Joseph, biliyorsun değil mi, Ridley'le ilgili bu işten sonra deşifre oldun; meslek hayatın sona erdi.

KERNER: Bilim adamı olarak demek istemiyorsun.

HAPGOOD: Hayır, onu demek istiyorum; artık sana ihtiyacım olmayacak; yani, sana yine ihtiyacım olacak—ah, lanet!—ne demek istediğimi biliyorsun—benimle evlenmek ister misin? Sanırım, evlenmek hoşuma gider. Öyle bakma suratıma.

KERNER: Nedir bütün bunlar?—bir fotoğraf yüzünden mi? Hiç gerek yok, bakmıyorum bile.

HAPGOOD: Onu görmek istemez misin?

KERNER: Ha, tabii. 'Bu, Joe.' 'Merhaba, genç adam.'

HAPGOOD: *(Meydan okurcasına)* Benimle evlensen de evlenmesen de, ona söyleyeceğim.

KERNER: Büyülenmedim. Eğer seni sevdiysem, o kadar eskidendi ki, sana sevgimi Rusça söylemek durumundaydım, sen de teybi çalıştırıyordun. Aşk yapmak için güvenli bir ev değildi. Casus kendisini sorgulayan kişiye âşık oluyordu; teyp dinlense anlaşılırdı. Bir gün gizli mikrofonu kapattın ve hamile kaldın.

HAPGOOD:. Haksızlık yapıyorsun. Seni sevmiştim.

KERNER: Beni sorguladın. Haftalar, aylar boyunca, her gün. Ben senin düşüncendim, hedefindim... Eğer aşk böyle bir şeyse sağlıklı olamaz.

HAPGOOD: (*İnatçı*) Joseph, seni sevdim.

KERNER: Kendi bal kavanozunun içine düştün.

HAPGOOD: *(Parlar)* Lanet bir yalan bu! Seni, sefil!

KERNER: —ve şimdi de evlenmek istiyorsun, Joe'ya bir babası olduğunu, babasının hayatta olduğunu, ama bunun gizli olduğunu, hepimizin gizli serviste çalıştığımızı söyleyeceğini söylüyorsun!—hayır, ben öyle düşünmüyorum. Ya geri dönmeye karar verdiysem.

(HAPGOOD aniden doğrulur.)

HAPGOOD: Nereye? Niye yapasın ki, bunu?

KERNER: *Toska po rodine.*

HAPGOOD: Joseph, bunu bana söylememelisin. Lütfen söyleme.

(KERNER onu rahatlatır.)

KERNER: *Milaya moya, rodnaya moya...* tamam. Ben senin Joe'num. (KERNER'*ın, kucaklamasına karşı koyar ama daha sonra kolları arasında erir*) Sefil iyi. Sefili sevdim.

HAPGOOD: Bal kavanozuymuş...

KERNER: Yanlış mıydı?

HAPGOOD: Baltuzağı. Zaten o da başka bir şey. Sen ve kitapların. Ayrıca, seninle evleneceğimi sanmıyorum.

KERNER: Paul'la evleneceğini sanıyordum.

(Yanılmaktadır. HAPGOOD kasılır, KERNER'dan ayrılır.)

HAPGOOD: Bu gece görüşürüz. Bırak konuşmayı Paul yapsın. İşin seni ilgilendiren kısmını elinden geldiğince basit tut.

KERNER: Sen kendine bak. Ben muhteşem olacağım.

İKİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Akşam. Hapgood'un ofisi.

BLAIR, Hapgood'un koltuğunda oturmaktadır. Masanın bir tarafında HAPGOOD, diğer tarafında RIDLEY oturmaktadır. Beklemektedirler. Beklemekten canı sıkılan RIDLEY bir şeyler söylemek için ağzını açar.

BLAIR: *(Yumuşakça)* Ridley, sesini kes.

(Kapı açılır ve üzerine bir kart iliştirilmiş bir çiçek saksısı ile MAGGS girer ve saksıyı HAPGOOD'a verir. HAPGOOD küçük zarfı açar ve çiçekçinin kartına bakar; kartı zarfa geri koyar ve zarfı saksının üzerinden aldığı yere koyar. Bu arada BLAIR bir baş işareti yapar ve MAGGS odadan çıkar ama, hemen arkasından KERNER'ı içeri almak için tekrar girer. MAGGS kapıyı kapatarak tekrar çıkar.)

BLAIR: (KERNER'ı *selamlar)* Joseph!

KERNER: Merhaba, Paul.

BLAIR: Gel, buraya otur.

KERNER: (HAPGOOD'a *döner)* Pekâlâ. Anlaşılan önemli bir durum.

(HAPGOOD gözlerini KERNER'ın bakışlarından kaçırır. Kısa bir sessizlikten sonra, KERNER masanın öbür ucundaki, BLAIR'in karşısındaki koltuğa oturur.)

BLAIR: Bu dostça bir görüşme. Teknik bir terim. Düşmanca bir görüşme değil demek; ki, bu da teknik bir terim. Arzu edersen, ikisinin de tanımını yaparım. *(Duraklar.)* Neyse, uzatmayayım. (Bir *dosyadan yarı*m *düzine kadar 10x13' lük siyah-beyaz fotoğraf ve daktilo edilmiş bir belgeden sayfalar çıkarı*r*)* Şunlara bir göz atsana *(Fotoğrafları masanın üstüne koyup,* KERNER'a *doğru iter.* KERNER *fotoğrafları önüne dizer.)*

Korkarım pek iyi çıkmamışlar—fotoğrafların fotoğrafları—ama herhalde, ne olduklarını görebiliyorsundur.

KERNER: Tabii.

BLAIR: Cenevre'deki Nükleer Araştırma Merkezi ile birlikte yürüttüğün anti-madde programı üzerine iki ayda bir yazdığın raporlardan biri. Nisan/Mayıs raporu: Kopyaları ana işverenlere, Grosvenor Meydanı'ndan elçilik kuryesiyle Pentagon'daki SSİ'ye[4] ve oradan da Kaliforniya'daki Livermore Araştırma Laboratuvarı'na ve yine kuryeyle, Savunma İrtibat Komisyonu'na gitmiş; her iki paket de bu büronun denetimi altındaymış ve belgelerin kopyasını bu büro çıkarmış; çok sınırlı sayıda, toplam on beş kopya, Amerikalılara dokuz, İngilizlere altı. Ancak bunlar, İngilizler için çıkarılan bir kopyanın fotoğrafları. Şu beyaz bölge, her orijinal kopyanın üzerinde bulunan kopya sayısını gösteren rakamın silindiği anlamına geliyor. Washington, Amerikan kopyalarına bir de harf ekliyor; ki, bu sayfalarda yok ama silindiği için değil. Buraya kadar her şey açık mı?

KERNER: Fotoğraflar nereden geldi?

BLAIR: Moskova'dan. Üç gün önce bölgedeki Amerikan casusu tarafından Washington'a yollandı; tabii, casus Amerikalı değil; 'bölgedekinin anlamı—

KERNER: Çok rica ederim, cahil değilim.

BLAIR: Altı İngiliz kopyası "oku-iade et" kaşesiyle on bir kişiye yollanmış. Bunlara Bakan, İrtibat Komisyonu ve Başbakan'ın ofisi de dahil. Senin laboratuvar veya kopyamızı dosyalayıp güvenilir insanlara teslim ettiğimiz bu büro dahil değil.

KERNER: Bir soru sorabilir miyim?

BLAIR: Evet, sorabilirsin.

KERNER: Neden Bayan Hapgood'un koltuğunda oturuyorsun?

[4*] Stratejik Savunma İnisiyatifi.

BLAIR: İyi bir soru. Yanıt, Bayan Hapgood burada değil. Bay Ridley de burada değil. Ücretli izinliler; işte bu yüzden, bu akşam bizimle birlikte olamıyorlar ve işte bu yüzden, bu, dostça bir görüşme.

KERNER: (*Güler*) Ah, Paul, sana hiç yakışmıyor—ve bu beni çok mutlu ediyor. Sonunda kuralları bozdun, ha?—bir çift güzel göz seni baştan çıkardı, ha?

HAPGOOD: *(Öfkeli)* Benim hakkımda böyle konuşamazsın, Joseph.

KERNER: Pardon, Ridley'yi kastetmiştim.

HAPGOOD: Edebini takın, lanet olasıca!

BLAIR: *(Sakince müdahale eder)* Lütfen... Bildiğiniz gibi, bu büroda Bayan Hapgood ve Bay Ridley tarafından, Sovyet denetçine aktarman için sana verilen, denetlenmiş, düzenli bir bilgi trafiği var. Başka bir deyişle, bir kanal var. Bayan Hapgood ve Bay Ridley, önlem olarak, görevlerinden uzaklaştırıldılar. Yine, aynı amaçla, ulusal çıkar adına, senin araştırma programın bir süre için durdurulmak zorunda. Yarın sabah saat sekizde açığa alındığın yazısı eline geçecek.

KERNER: Paul, dinle—bu belgelerin kaç kişinin elinden geçtiğini bilmiyorsun... benim laboratuvarım—Whitehall'dakiler, güvenlik personeli, Bakanın karısı, metresi, kimbilir başka kimler. Washington harf vermeden önce fotoğrafı çekilmiş bir Amerikan kopyası da olabilir. Elli, altmış insan var. Dolayısıyla kanalın hiçbir önemi yok.

BLAIR: Bu sayfalar bir masanın üzerinde çekilmiş; sanırım bu gibi durumlarda olduğu gibi biraz da aceleyle. Son sayfa—altı numaralı fotoğraf—çerçeveye tam oturmamış. Nasıl olduğunu görebilirsin: Sayfalar sol üstten tutturulmuş ve tek tek çevrilmiş; çevrilen beş sayfa altıncı sayfayı birazcık kaydırmış. Çerçevenin içine, altta duran bir başka belgenin köşesi girmiş. *(Dosyasını tekrar açar ve içinden bir başka fotoğraf çıkararak* KERNER'a *iter.)* Bu büyütülmüş hali. Bu, bir dizi sayısal tablonun sağ köşesinin fotoğrafı. Bu, bir siklotron içinde bulunan uranyum hedef üzerindeki nötron üretiminin açısal dağılımını

gösteren bir tablo. Allah bilir ne anlama geliyor bu, ama bana açıklamanı istemiyorum. Önemli olan, senden alınan ham materyalin bilgisayar çıktısının bir bölümü olması. Bakanlar ve generaller gibi cahiller için hazırlanan iki aylık raporun bir bölümü değil. İki belgeyi bir arada düşününce, dolaşım sayısı üçe düşüyor; ki, bu nedenle, şimdilik sadece aramızda kalmak kaydıyla, çene çalmak için çağırdım sizleri. (*Hiçbir şey söylemeden oturan* HAPGOOD *ve* RIDLEY'yı *de katar.)* Senin ve Bayan Hapgood için biraz garip bir durum ama ne yapalım ki, öyle olmak zorunda.

KERNER: (RIDLEY'yi *göstererek)* Ya o? Onun için garip bir durum değil mi?

BLAIR: Evet; ama, tek başına değil. Arzu edersen açıklayabileceğim nedenlerden dolayı. Ridley—Bay Ridley—ve Bayan Hapgood bu konuda birlikteler; beğenseler de beğenmeseler de. *(Duraklar)* Peki, açıklayayım, o zaman.

KERNER: Hayır, gerekmez. *(Fotoğrafları* BLAIR'e *geri iter.)* Aceleye gelmedi; sadece dikkatsizlik.

HAPGOOD: *(Sohbet ediyormuşçasına)* Joseph, böyle davranma. Yardımına ihtiyacım yok. Gerçeği söyle.

KERNER: Gerçek, Paul'un gerçek olarak bildiği şey.

HAPGOOD: (BLAIR'e) Sana yalan söylüyor çünkü ben olduğumu sanıyor. (BLAIR *bekler.* HAPGOOD *ses tonunu kontrol edememeye başlar.)* Ah, Paul, uyan! Niçin yapsın ki? (KERNER'a) Niçin yapasın ki? Niçin işini tehlikeye atasın ki?

KERNER: İş benim, istediğimi yaparım. Kimin olduğunu sanıyordunuz? Sizin mi? Siz kimsiniz ki? Sen ve Blair? Köpek avcılarısınız. Şimdi de beni avlanacak bir köpek olarak görüyorsunuz—dikkat edin de köpek sizi avlamasın.

HAPGOOD: Buna inanacağımı sanma! (BLAIR'e) O, üç taraflı casus değil; çok iyi biliyorsun ki, üç taraflı oynamıyor—

KERNER: *(Güler, acımasızdır)* Gurur. Bu kadar kesin konuşman da çok komik— Olayların temeline inebildiğini düşünüyorsun ama bu iş dipsiz kuyu gibi. Ben dibini göremiyorum; sen kendini benden akıllı mı sanıyorsun? Şu anda gördüğüm şey, aç gözlülük ve şovenizm, siyasi egemenlik amacıyla başkalarını bilgiden yoksun bırakma.

HAPGOOD: (*Kendini kaybeder)* Nedir bu zırvalık?—sence, bu onun normal konuşması mı? Kafasının içine girmek için aylar harcadık; o, bildiğini okuyan bir fizik delisi. Ruslar bu iş için onu seçtiler çünkü iyi bir ilticacı profili vardı; bizi kandırmadı, onları kandırdı. Sovyetlerden iğrenir; o kendi başına bu bilgileri satamaz ve ayrıca satması için de bir nedeni yok. Hiçbir *nedeni yok*—varsa söyle.

KERNER: Joe'yu öğrendiler. (*Duraklama.* HAPGOOD *sanki hançerlenmiş gibi irkilir.* BLAIR *kımıldamadan durur.)*Üzgünüm.

BLAIR: Nasıl?

KERNER: Bilmiyorum.

BLAIR: Ne zaman?

KERNER: Bir yıldan fazla oldu. Bana gelip, 'Demek İngiliz denetçinden bir çocuğun var. Pekâlâ—tebrikler; bizi kandırdın ama artık zararı telafi etme zamanı. Çocuğun iyiliği için,' dediler.

BLAIR: Bununla ne demek istediler?

KERNER: Sence ne demek istemişlerdir, Paul? Sormadım. (HAPGOOD'a) Mecburdum, Lilya.

HAPGOOD: Joseph. Bütün yapman gereken bana söylemekti.

KERNER: Çok aptalca olurdu. (BLAIR'e) Sadece iki aylık raporları vermedim. Bilmen gerekir.

BLAIR: Başka ne verdin?

KERNER: Programımı.

BLAIR: Ya, parçacıkları kontrol etme olayı?

KERNER: Onu da, parçacıkları kontrol etmeye yarayan lazer optik aletini de aldılar. Ama monte edemediler—kimse edemedi; çünkü, mutlak sıfır derecesinde soğutunca—

BLAIR: Joseph—konuya gel.

KERNER: Her şey durdu; aynı hat üzerinde, aynı anda, aynı yere birbiriyle çarpışmadan, varan iki tren gibi bir şey gerekiyordu.

BLAIR: Yani yapılması olanaksız mı?

KERNER: Hayır, yapılabilir. Tıpkı çok zor olan, ama doğru fikre sahip olunca hiç de öyle zor olmayan, birçok şey gibiydi. Bir kere, bu şeyler tren değil; çok küçükler ve neredeyse ışık hızıyla hareket ediyorlar; dolayısıyla, rölativite etkileri kesinlikle gerçek; bir kişi için eşzamanlı olan bir başka kişi için eşzamanlı değildir. Herkes bunun böyle yapılması gerektiğini biliyordu ama ben doğru fikri bulana dek kimse konuyu toparlayamamıştı. Artık fikrimi kullanarak bir deney yapmak mümkündü. Programımda bununla uğraşıyordum.

BLAIR: Onlar bunu biliyor muydu?

KERNER: Hayır. Geçen yazdan söz ediyoruz. Haziran. Ben onlara başka bilgiler vermeye devam ettim. Onlar da çocuğun sağlığını sormaya. Anlarsın. Ama geçen ay Cenevre'de test yapıldı ve programımın doğru olduğu anlaşıldı. Tabii, bunu saklamak mümkün değildi; başarılı bir sonuç bilim dünyasında hemen duyulur; ve bu, Sovyet denetçimle aramdaki dansın sonu oldu. Yalan söylediğimi, anlaşmayı bozduğumu söylediler; artık bu bir ültimatomdur dediler; yoksa çocuğunu kaçırırız dediler ve kesinlikle kaçırırlardı.

BLAIR: Sen de istediklerini onlara verdin.

KERNER: Tabii verdim.

HAPGOOD: Paul—

BLAIR: Biliyorum. İzin ver. (KERNER'a) Ama Cenevre'deki testten sonra onlarla yaptığın tek buluşma dündü.

KERNER: Ben de dünü kastetmiştim. Havuzda.

BLAIR: Havuzda mı? Teslimatı nasıl yaptın?

KERNER: Diskette.

BLAIR: Ama o diskette önemli bilgi yoktu—disketi temizlemiştik.

KERNER: Hayır; bilgiler yükleme kayıtlarındaydı.

BLAIR: Açıkla.

KERNER: Disketteki normal kayıtta önemli bilgi yoktu. Ama, bir şifreyle gizli dosyalara ulaşılabiliyordu.

(HAPGOOD ayağa kalkar.)

BLAIR: (HAPGOOD'a) Sakin ol. *(İnterkoma basar.)* Maggs—içeri gel.

KERNER: Sorun nedir?

(MAGGS içeri girer.)

BLAIR: *(Sakin)* Ah, Maggs... Bayan Hapgood'un oğlunu telefonla ara, lütfen—müdür, müdire, kim olursa, ama çabuk ol.

(HAPGOOD hareket eder.)

HAPGOOD: Jetonlu telefonu arayacağım; daha yatakhaneye çıkmamışlardır.

KERNER: Kaygılanma—artık onun peşinde değiller—

BLAIR: Maggs, haydi!

MAGGS: Ama Joe orada değil, efendim... Merryweather geldi. Joe okulda değilmiş—izin almış... eee, Bayan Hapgood onu aldırmak için adam yollamış; şoförün elinde bir mektup varmış—

BLAIR: Merryweather mı?

MAGGS: Saat üç buçuk gibi geldi. (HAPGOOD'a) Özür dilerim... Dışarı çıkacağınızı bilmiyordum—posta kutunuza koy—

HAPGOOD: Ah, Tanrım, Maggs.

BLAIR: (MAGGS'a) Git ve kontrol et.

(MAGGS dışarı çıkar. HAPGOOD gelen evrak kutusunun içinde MERRYWEATHER'ın mesajını bulur. Ağzı kapatılmış bir zarftır. Açar.)

KERNER: Ama ben onlara her şeyi verdim—

BLAIR: Korkarım vermedin—

KERNER: Evet, verdim—teslimatla—

BLAIR: Kes artık, Joseph—senin teslimatı durdurduk; disketin ellerine geçmedi.

KERNER: Her şeyi mahvettin! Seni aptal!

(RIDLEY bu işin dışında gibidir. Masaya yaklaşır ve fotoğrafı alıp bir süre inceler.)

RIDLEY: *(Kendi kendine)* Aman tanrım.

(BLAIR kapıya gider ve açar.)

BLAIR: *(Bağırır)* Maggs!

HAPGOOD: *(Oldukça sakin)* Orada değil, Paul. ('MERRYWEATHER'ın *mesajını okumaktadır.)*

KERNER: (HAPGOOD'a) Ona zarar vermeyeceklerdir. Takas etmek isteyeceklerdir.

BLAIR: Biliyorum ama takas yapamayız. (HAPGOOD'a) Kılına bile dokunmamışlardır; güvenli bir evde, bebek bakıcılarıyla birliktedir—bilirsin bu işleri. Seninle konuşmak için bir yol bulacaklar; kuş uçurtmayacağım; hatta, buna bile gerek kalmayacak—yerel bir olay bu, ayrıca da çok aptalca; Moskova tarafından durdurulacaktır; sana söz veriyorum, diplomatik yollardan halledeceğiz, ve bir saçmalık yapılmayacak—

KERNER: *(Yüksek sesle)* Moskova'yla görüşme—böyle bir şeyi kabullenemezler.

BLAIR: Sen artık bu işin dışındasın—

KERNER: Onları bir köşeye sıkıştıracaksın—

BLAIR: Onlar da sürünerek çıkarlar köşeden—

HAPGOOD: Tanrı aşkına susun! *(Artık bir kavga halini almıştır)*

RIDLEY: Peki, niye istediklerini vermiyoruz onlara? Ne önemi var ki? Aramalarını bekleyin ve takası yapın. Bu gece ararlarsa, bu gece yapın; küçücük bir çocuk o, yatakta olması gerekir onun; hepimiz de biraz uyku çekeriz. Dinleyin beni, neyi tartışıyoruz? Karşı taraftaki ajanlarımızın listesini mi? Bizim için çalışanları deşifre etmeyi mi? Half Moon Caddesi'ndeki yetkililerin adlarını mı? Moskova Büyükelçiliği'ndeki maske görevlerini mi? Bunların herhangi biri olsa kabul; çocuğu kaderine terk etmemiz gerekebilir. Peki, Kerner'ın elinde ne var? *(Aşağılarcasına)* Anti-parçacığı kontrol etme sorununun çözümü! Anti-parçacığı kontrol etme ne zamandan beri sorun olmuştu ki?

BLAIR: Kes sesini, Ridley. (HAPGOOD'a) O disketi ver.

RIDLEY: Verme.

BLAIR: Ridley, çizgiyi aşıyorsun.

RIDLEY: (Kendini *kaybeder)* Çizgiyi aştığımı söyleme bana; bu işleri bilirim, senin ise dünyadan haberin yok; sadece anlaşılmaz laflar edersin. Akıllı kişinin Kerner olduğu kabul ediliyor ama düş gücünden yoksun insanlara fantezi pezevenkliği yaptığını bilecek

kadar beyni yok onun da. O diskette fizikten başka bir şey yok ve küçük Hapgood büyüyüp banker olana kadar da fizik olarak kalacak. Ortada bir alet yok. Hiçbir yararı yok. Bir milyar sterlinlik bir trene, sadece bir kereliğine, nasıl binileceğini gösteriyor, hepsi bu. Uzay savunmasıymış, kıçımın kenarı. (KERNER'a) Bak, doğru olmayan bir şey söylediğim an söyle, konuşmayı keseceğim. Livermore'dakiler, balistik bir füzeyi vuracak X-ışınlı laser üretebileceklerini düşünüyorlar; Kerner'ın bu konuyla ilgisi ise, mermi için yeni bir kapsül yapmak: Mermi lazer olduğunda, hidrojen bombası gibi bir kapsül gerekir; her mermiye bir bomba. Doğal olarak, hem silah yok olur, hem de hedef ama kimin umurunda; pekâlâ, sen bombayı ateşle, x-ışınları kendiliğinden yayılacak; madde ile anti-maddeyi bir araya getirerek bunu başarabilirsen güzel, hoş bir patlama elde edersin, radyasyon olmaz, Kerner da Barış Ödülünü alır. Bunu bir kenara bırakın, dünyadaki tüm parçacık ivmelendiricileri, bir yılda, ancak on kilo dinamitin neden olacağı patlamaya eşit anti-maddeden fazlasını üretemezler. Bunu da bir kenara bırakın, sistemi uzayda çalıştırabilmek için yaklaşık elli milyon hat gerekiyor; NASA'da yarım milyon hatla uğraşırken fırlatmalarda gecikmeler oluyor; ve herhalde Ruslar da bekleyecek değiller. Her şeyi bir kenara bırakın, Kerner'ın mermisi atmosferde patlamayacak. Uzaydaki bir silah, ancak atmosfer dışına çıkan ICBM'lere[5] karşı kullanılabilir. O zaman da, sadece beş dakikanız var demektir; çünkü, daha sonra hedefiniz yüz sahte bomba ve bir milyon alüminyum folyo arasına gizlenmiş on sekiz bombaya dönüşür—*bu da,* Ruslar yeni bir roket motoru geliştirene kadar sürecektir; ki, o zaman, savaşmak için altmış saniyelik bir süre kalacaktır. Demek istediğim, asgari on yıl sonra bile, Kerner'ın fiziğinin askeri alandaki uygulaması böyle olacaktır. Tam bir komedi. Kedim olsaydı, onun için bile takas ederdim bu bilgiyi. (BLAIR'a) Sen ise, bu operasyonu gizleyip, küçük yumurcağı rehine oyununda kullanacaksın—ne için? İşi berbat etmeyeceğini mi düşünüyorsun?

[5*] Kıtalararası balistik füze.

BLAIR: (HAPGOOD'a, sanki odada sadece ikisi varmış gibi) Başka yol yok. Bu işi ben yönetiyorum ve sana seçenek sunmuyorum. Bana güvenmen gerek. *(Duraklama.* HAPGOOD *masasının bir çekmecesini çeker, elektronik 'anahtarı' çıkarır, kasayı açar, bir disket kutusu çıkarır, kasayı kapatır, kutuyu* BLAIR*'e verir.) (Çıkarken,* KERNER'a) Sen benimle geliyorsun.

KERNER: Lilya...

HAPGOOD: Paul ne diyorsa onu yap.

(KERNER, BLAIR'in peşinden dışarı çıkar, kapıyı açık bırakır. HAPGOOD sessizce ve dalgın dalgın oturmaktadır. RIDLEY ne yapacağını bilemez.)

RIDLEY: Üzgünüm.

(Kalkar ve kapıya yürür.)

HAPGOOD: Ridley, kapıyı kapa. (RIDLEY *kapıyı kapatır.)* Ona sahtesini verdim.

RIDLEY: Ne?

HAPGOOD: Ona senin çantandan aldığım sahte disketi verdim.

RIDLEY: Aman tanrım.

HAPGOOD: Hoşuna gitmediyse açıkça söyle.

RIDLEY: Gitse de gitmese de yapamayız; asla kendimizi temize çıkaramayız.

HAPGOOD: Onlardan bir adım öndeyiz. İlişkiye geçtiler—BLAIR atladı.

RIDLEY: Nasıl?

HAPGOOD: *(Saksıdan kartı alır.)* Interflora. 'Anne—yarın saat ikide telefon edeceğim.' Kendi kendime düşündüm—Anneler Günü değil ki.

RIDLEY: Dinle—BLAIR'e söyle. Onsuz hiç yaran yok—daha sen eve varmadan evinin etrafına gözcüleri yerleştirecektir; İngiltere Kraliçesiymişin gibi sana dadılık yapacaklar; sana hiçbir şey ulaşamayacak; bırak kendi telefonunu, binadaki tüm telefonları dinleyecekler.

HAPGOOD: Bu hariç *(kırmızı telefon)*. Joe onlara bu telefonun numarasını verecek, şifreyi biliyor. Kuralları hep çiğnemişimdir.

RIDLEY: Sonra ne olacak peki? Bırak bir buluşmaya gitmeyi, tuvalete bile gidemeyeceksin.

HAPGOOD: Bütün bunları biliyorum.

RIDLEY: Yani, telefon geldiğinde Blair burada değilse; nereye gitsen yanında olacak.

HAPGOOD: Ben burada olmayacağım. Sen olacaksın.

RIDLEY: Tanrım, telefonu *ben* açamam. Senin açman gerek.

HAPGOOD: Ben açacağım.

RIDLEY: Aynı anda iki yerde birden olamazsın.

HAPGOOD: *(Birden sabırsızlanarak)* Ridley, ben soytarılık yapmıyorum; bu işlerin nasıl yapılacağını bilirim; benle birlik misin, değil misin.? (*Duraklama*. RIDLEY *başını 'evet' anlamında sallar.)* İki-üç saate ihtiyacım var. Telsizin var mı?

RIDLEY: Üzerimde yok.

(HAPGOOD kendi telsizini çantasından çıkarıp ona verir.)

HAPGOOD: Sana bu telsizden ulaşırım; benimle başka şekilde ilişki kurmaya çalışma. Eve gitme, bir otele git.

RIDLEY: Anne, ne yapmam gerektiğini biliyorum. *(Çıkmak üzeredir.)* Sen iyisin değil mi?

HAPGOOD: *(Başını* 'evet' *anlamında sallar.)* Fazla uzaklaşma.

RIDLEY: Tamam, seninle birlikteyim.

(Ama HAPGOOD RIDLEY'nin beklediği gibi konuşmaz.)

HAPGOOD: O şeyin kapsama alanı üç kilometre, fazla uzaklaşma.

(RIDLEY başını 'evet' anlamında sallar ve kapıyı arkasından kapatır. HAPGOOD bekler. Masasının çekmecelerinden birinden bir başka telsiz çıkarır. Telsizi masanın üzerine koyar ve beklemeye devam eder. Telsizin üzerinde arandığını gösteren bir ışık vardır. HAPGOOD telsizi alır.)

HAPGOOD: *(Telsize)* Gitti mi?

TELSİZ: Gitti.

(Telsize) Sizden haber bekliyorum.

(Telsizi tekrar masanın üzerine koyar. Kırmızı telefonu açar. MAGGS girer; paltosunu giymiştir.)

MAGGS: İyi geceler, Bayan Hapgood.

HAPGOOD: İyi geceler, Maggs. Teşekkür ederim.

MAGGS: Bu saatte burada ne yaptığınızı sormayacağım.

HAPGOOD: Sorma, Maggs. Bu arada, yarın gelmeyeceğim.

MAGGS: Kaleyi ben savunurum.

(MAGGS kapıyı kapatıp çıkar)

HAPGOOD: *(Telefona, neşeyle)* Alo! Kimsiniz?... Sandilands! Hapgood'a annesinin aradığını söyleyebilir misin? Bekle bir dakika, sen ayakkabı satan çocuk değil misin?... Sadece bir kez ha, anlıyorum... hayır, hayır, sorun değil—kesinlikle değil, hatta, bence çok ucuz, bir sterline pek bir şey alamazsın bugünlerde... İki sterlin mi?... İyi ama... ? Ha, tanesi bir sterlin— eh, pekâlâ, evet, anlıyorum... Evet, sevgilim, bekliyorum— (Bu *konuşmanın ortasında* BLAIR *sessizce odaya girer ve dosyasından çıkardıklarını toplamaya başlar.) (Aşağılarcasına fısıldar)* Banker ha...

BLAIR: Biliyor musun, günün birinde başın öyle bir belaya girecek ki... Demek istediğim, o, Başbakanlık konutunun direkt telefonu— telefonu açıp meşgul olduğunu gördüklerinde ne düşüneceklerini sanıyorsun?

HAPGOOD: Aman tanrım, haklısın. *(Meydan okurcasına)* Çok doğal bir hata; Joe, bu telefonu onlardan daha fazla kullanıyor.

BLAIR: Ben de bunu söylüyorum.

HAPGOOD: *(Neşeyle)* İyi de, ona iş telefonumu veremem ki; devlet sırrı—

BLAIR: *(Homurdanır)* Gizli telefonda, Ottawa ile satranç oynuyorsun; sahte pasaportla Amsterdam'a gidip, kafayı çektikten sonra Viyana'ya geçiyor ve sanki tatildeymişsin gibi oğluna kart atıyorsun; bir gizli servis elemanım, mesai saati içinde futbol ayakkabısı vermesi için oraya buraya gönderiyorsun... Senin kadar sağlam bir insana göre, sen inanılmaz derecede, bilmiyorum, senin asi bir yanın var, keşke

HAPGOOD: Bana kızma, yorgunum. *(Telefona)* Ah—teşekkür ederim, Sandilands— bekliyorum— Paul...

BLAIR: Hımm?

HAPGOOD: Bunun gerekli olmadığını biliyorum; yine kızma ama ben—

BLAIR: *(Sinirlenmiştir)* Tamam, yapıldı—

HAPGOOD: Bilemezsin nasıl—

BLAIR: Tamam, tamam, bu iş bitene kadar okul çevresinde nöbetçi olacak; Cotton da müstahdem gibi çalışıyor. Rugby sahalarını işaretliyor, ona iyi gelecek, biraz sağlıksız görünüyordu.

HAPGOOD: Sensiz yaşamayı kesinlikle reddediyorum, anladın mı?

BLAIR: Tabii. Biliyorsun, takas edilecek çocuk olmadan takası yapmak biraz zor olacak.

HAPGOOD: Eh, biz de elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışırız, değil mi?

BLAIR: Tabii.

HAPGOOD: *(Telefona)* Ah, merhaba, Joe! İyi misin, sevgilim?

(KERNER girer)

KERNER: Muhteşemdi.

BLAIR: Teşekkürler.

KERNER: Hayır, muhteşem olan bendim. Sen berbattın. Söylediklerinin tek kelimesine bile inanmadım.

HAPGOOD: *(Telefona)* Hayır, sadece yarın telefon edeceksen, etme demek için aradım. Burda olmayacağım.

BLAIR: (KERNER'a) Fotoğraflara bile mi?

HAPGOOD: *(Telefona)* Ah, iyi.

KERNER: Fotoğraflar iyiydi.

BLAIR: Eee?

HAPGOOD: *(Telefona)* Kafesin içinde mi? Eh, çok yaklaşmışım. (*Bu arada* KERNER *fincanlara birer tek votka koyar.)* Teşekkür ederim, Joseph. (KERNER *ve* BLAIR *şerefe kadeh kaldırır ve votkayı yuvarlarlar.) (Telefona)* Geri zekâlısın—ayakkabılar uydu mu?...

BLAIR: (KERNER'a) Haydi gidelim.

(BLAIR fincanı bırakır ve odadan çıkar. KERNER kapıyı onun arkasından kapatır ve odada kalır.)

HAPGOOD: *(Telefona)* Tamam... Cumartesi ne zaman? Öbür gün mü... ee, belki gelebilirim. Kendi sahanızda mı, deplasmanda mı? (KERNER *nazik bir biçimde telefonu elinden alır,*

bir süre dinler, geri verir ve odadan çıkar.) (Telefona) Evet, dinliyorum. Evet, tamam. Cumartesi sabah bana bildir. Evet Joe, bana burdan ulaşabilirsin.

(Telefonu kapatır.)

İKİNCİ SAHNE

Yeni bir yerdeyiz. Bu yerle ilgili göze çarpan ilk ve en belirgin şey, buranın bir fotoğraf stüdyosu olduğudur. İkincisi ise, buranın aynı zamanda bir ev olarak kullanıldığıdır; çok az mobilya ile döşenmiştir ve burada bir fotoğrafçının yaşadığı açıktır. Sokak kapısı ve başka odalara açılan bir başka kapı görünmektedir. Bir telefon vardır.

Henüz öğle olmamıştır. Odada kimse yoktur. Kapı çalınır. HAPGOOD diğer kapıdan hızla içeri dalar. Onu hiç böyle görmedik. Evi, temiz, derli toplu ve düzenli ofisinderı ne kadar farklıysa, kendisi de, diğer benliğinden o kadar farklıdır. HAPGOOD sokak kapısını açar; gelen RIDLEY'dır. RIDLEY alış veriş yapmıştır; elinde gösterişli Bond Caddesi poşetleri bulunmaktadır. Ona bakar.

RIDLEY: Bayan Newton?

HAPGOOD: *(kayıtsız)* Hastir be!

RIDLEY: Ben, Ernest.

HAPGOOD: Sen istediğim şey değilsin, onun için elbiselerini çıkarma. Geri zekalı herif! Sen değil, sevgilim, içeri gir. *(Telefona gider.)* Ne yaptılar? Katalogdan mı seçtiler seni? Ben hallederim—onların hatasıysa, yarım gün parası al—ilk kez olmuyor bu—*(Telefona)* Ben Celia, Fred'i istiyorum. Etrafta dolaşmasan. (*Onun bu son sözlerini açıklamak gerek:* RIDLEY *elindekileri yere bırakmış ortalığı kolaçan etmektedir. Ona aldırış etmemektedir. Sanki kendi eviymiş gibi etrafta rahatça dolaşmaktadır; odadan çıkar, mutfak kapısını açıp içeri girer ve gözden kaybolur.) (Telefona)* Merhaba sevgilim, işi

boşlamaya başladın—Romalı asker dedim, İtalyan garson değil; ayrıca, biraz tuhaf biri gibi geldi bana... Ne demek istediğimi bana söyleme; sen homosun, o tuhaf; tuhaf bir görünüşü var. Değil bokser külot giymek, siktiğimin pandalarına bile bambu filizi satamaz o... İyi, ben vücuduna bakar sana söylerim—Fred?—Orda mısın?—Hayır, telefondan tık sesi geldi—*(Etrafına bakar ve odada kimse olmadığını görür.)* Hey—? Adı neydi? *(Bağırır)* Victor! (RIDLEY *odaya geri girer.)*

RIDLEY: *(Kayıtsız)* Telefonu kapa.

HAPGOOD: Sen ne yaptığını sanıyorsun? (*Telefona*) Hep çalıştığın birimi?... Hoşlanmadım ondan—(*Telefon konuşması ancak bu kadar sürer; çünkü, hâlâ dolaşan* RIDLEY *telefonu kapatır*.) Dinle beni—*(*RIDLEY *ona bakar*. HAPGOOD*'un yüzündeki ifade korkudan dönüşür.)* Sen Betty'nin arkadaşısın. Allahın belası, beni çok korkuttun. Kendi kendime dedim ki, bu Victor değil, delinin biri, Kensington canavarı; Tanrım, üzgünüm sevgilim, ben Celia, alınma, modellere kötü davranmak stüdyomuzun özelliğidir; tekrar çekim yapmak gerekirse ekstra para ödenmesi tartışmaları gibi bir sürü saçmalıktan kurtarır insanı; zaten sen de İtalyan garsonlara benziyorsun. Betty ne istiyor?—Ona iyilik borcum yok; o, bana hiç iyilik yapmaz ki; yani, casusluk işinde eminim, fotoğrafçıların yapacağı bir sürü iş vardır. Bana çenemi tutamayacağımı söylüyor—her tanıştığım insana MI5'te çalıştığımı yumurtlayacağımı sanıyor galiba.—Beş miydi, altı mı?—Yanık kokusu alıyor musun?—Ha siktir!

(Aceleyle odadan. çıkar. RIDLEY, ona sanat galerisinde bir resme bakar gibi bakmaktadır. Elini cebine sokar ve telsizi çıkarır.)

RIDLEY: (*Telsize*) Anne.

HAPGOOD: *(Telsizde)* Ridley.

RIDLEY: Sen o allahın belası aklını kaçırmışsın.

HAPGOOD: *(Telsize)* Sorun nedir?

RIDLEY: Senin ikizin olabilir ama benzerlik orada bitiyor. Esrarkeşin biri, leş gibi kokuyor; saksıda esrar yetiştiriyor, susmak bilmiyor, tırnaklarını yiyor, bok gibi suratı var, demek istediğim...

HAPGOOD: *(Telsizde)* Ridley—

RIDLEY: Peki, tamam...

HAPGOOD: *(Telsizde)* Nerede o.?

RIDLEY: Mutfakta bir şeyler yakıyor...

HAPGOOD: *(Telsize)* Kapatıyorum.

RIDLEY: Hayır,dinle—

(Ama kapatmıştır. RIDLEY telsizini cebine koyar ve alışveriş poşetlerini alır. Kanepenin üzerine koyar ve içindekileri çıkartmaya koyulur. Poşetlerde giysi vardır. Ayrıca bir ayakkabı kutusu ve başka şeyler de bulunmaktadır. Bütün alışveriş bir araya getirilince, ortaya bir iş kıyafeti çıkmaktadır. RIDLEY bununla uğraşırken HAPGOOD hızla odaya dalar (büyük bir olasılıkla kapıyı kapatmaya çalışmayacağı için, kapıda bir yay mekanizması bulunması iyi olur. Yanmamış kısmını kemirdiği kruvasanı çöp kutusuna fırlatır.)

HAPGOOD: Senin yüzünden kruvasanım kömür oldu. Nedir onlar?

RIDLEY: Giysi, ayakkabı, makyaj malzemesi... Burda bir banyo var mı?

HAPGOOD: Hayır, mutfak lavabosuna işeriz. Biraz daha şirin olmaya çalışamaz mısın?

RIDLEY: Kız kardeşin her istediğim şeyi yapmanı söyledi.

HAPGOOD: Yani?

RIDLEY: Küveti doldur.

HAPGOOD: Niye?

RIDLEY: Yıkanman gerek.

HAPGOOD: Bir dakika bana bakar mısın—

RIDLEY: Saçını da yıka.

HAPGOOD: Bir dakika. Ben partiye martiye gitmiyorum; bu sabah çok işim var.

RIDLEY: Victor gelmiyor. Saat onu yirmi geçiyor; biz de biri çeyrek geçe burdan gidiyoruz; üç saat kadar zamanımız var. Giderken sana açıklarım.

HAPGOOD: Gerçekten mi? *(Tekrar telefonu alır ve çevirmeye başlar)*

RIDLEY: Kimi arıyorsun?

HAPGOOD: Betty'yi.

(HAPGOOD numarayı çevirirken, RIDLEY pek acele etmeden, telefon kablosuna asılır, duvardaki süpürgelik kopar, sıva düşer ve kablo elinde kalır.)

RIDLEY: Betty ile konuşmayacaksın; kimseyle konuşmayacaksın; bu kadar çok konuşmayacaksın, asla küfür etmeyeceksin, buna alış, lütfen.

HAPGOOD: Seni allahın belası eşkiya, yaşamımı o telefonla kazanıyorum ben!

RIDLEY: Öyle mi? Artık fotoğrafla kazanman gerekiyor.

HAPGOOD: Şansını zorluyorsun.

RIDLEY: Görürüz. (*Cebinden bir deste para çıkarır*.) Burada bin sterlin var. *(Bir başka cepten benzeri bir deste daha çıkarır*.) Burada da. Bu, şimdi; bu, daha sonra.

HAPGOOD: Ne için?

RIDLEY: Hoş görünmen, küfür etmemen ve bir telefona cevap vermen için. Sonrasını daha sonra konuşuruz.

HAPGOOD: Niçin?

RIDLEY: Zamanı gelince söylerim.

HAPGOOD: Niçin yapacağım bu işi?

RIDLEY: Para için, kız kardeşin öyle dedi. Kız kardeşinle ilişkin ilgimi çekti; kardeşin kardeşe rüşvet vermesi benim için yeni bir şey de.

HAPGOOD: Bunu al da, sok—

RIDLEY: Her küfür edişinde bu desteden on sterlin çıkaracağım. Kalanı alacaksın.

HAPGOOD: *(Anlaşmak istercesine)* Götüne? (RIDLEY *lastikle tutturulmuş para destesinden on sterlin çıkarır ve desteyi cebine koyar.)* Buna hırsızlık derler.

RIDLEY: Hayır, kundakçılık derler. *(Çünkü, cebinden çıkardığı çakmakla parayı yakar.)*

HAPGOOD: Aman tanrım, sen çılgının tekisin. Hepiniz çılgınsınız. O zaman da biliyordum. Betty'nin başı belada mı?

RIDLEY: Ne zaman?

HAPGOOD: Başı beladaysa, yardım ederim.

RIDLEY: Ne zaman da biliyordun?

HAPGOOD: O zaman—on beş yıl önce, mülakata ne zaman girdiysek.

RIDLEY: Anlat.

HAPGOOD: Davranış sınavından kaldım. Betty tam onlara göreydi; onun için, her şeye rağmen, onu işe aldılar.

RIDLEY: Her şeye rağmen mi?

HAPGOOD: İkiz arıyorlardı—öyle bir dönemdi. Çılgın tam karşılamıyor. Betty'ye sor; bir nedenleri vardı, o bilir. Demek, hoşuna gitti. *(Gitmiştir.)*

RIDLEY: Evet. Banyo yapıp, terbiyeli konuşup, dediklerimi yapacak mısın?

HAPGOOD: Bu, onun parası mı?

RIDLEY: Tam değil.

HAPGOOD: Onun parası olsaydı almazdım.

RIDLEY: İyi. Saat, onu yirmi beş geçiyor.

HAPGOOD: Adın neydi?

RIDLEY: Ernest. Sırtını liflememi ister misin?

HAPGOOD: Hayır, teşekkürler. Bence sinir sana daha çok yakışıyor.

RIDLEY: Giysileri al. Sana aldım.

(Giysileri alır; dışarı çıkmak üzeredir.)

HAPGOOD: Pek tarzım değiller.

RIDLEY: Haklısın.

(HAPGOOD odadan çıkar. RIDLEY olduğu yerde kalır. Hareket ettiğinde, bir başka kişidir.)

ARA-SAHNE

Bir önceki sahnenin dekoru kalkmıştır ama RIDLEY olduğu yerde durmaktadır. RIDLEY başka bir yerdedir... burası bir tren istasyonu olabilir; ya da, gemilerin geldiği bir liman veya uçakların indiği bir havaalanı. Asıl önemli olan, onun bir yerlerden gelmekte olduğudur. Elinde bir valiz vardır. Farklı bir RIDLEY'dir.

Kuantum sıçraması gibi.

Gözden kaybolur. Belki çıkar gider. Belki de sahne değişikliği durmamıştır ve değişikliğin tamamlanmasıyla RIDLEY de yok olmuştur.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

BLAIR ve KERNER hayvanat bahçesindedirler.

BLAIR: İtiraf etmeliyim ki, her zaman için bir Ridley'nin yeterli olduğunu, hatta bazen ideal bir evren düzeni için bir tanesinin bile fazla olduğunu düşünmüşümdür. Oysa şimdi, biri Kensington'da, biri de her yerde olabilecek iki tane var. Bence İngiltere'de yaşamıyor, gerektiğinde gelip gidiyor. Belki İngiliz pasaportu var ama olmama olasılığı daha büyük. Tabii, bunları onun var olduğunu varsayarak söylüyorum. Şu anda sadece bir fikir, bu.

KERNER: Bir *fikir* değil; 'size nasıl davranılmasını istiyorsanız, siz de başkalarına öyle davranın' ya da 'buharlı tren' gibi bir şey değil; kimsenin bu fikre sahip olması gerekmez, problemin özünde bu fikir var. Tartışılan problem, aynı zamanda problemin çözümü.

BLAIR: Ortada bir ikiz olduğunu mu gösteriyor?

KERNER: Hayır. Görünmez adam da doğru çözüm.

BLAIR: Sizler yok musunuz?

KERNER: Matematik dünyayı resmetmez; sadece kendi varlığını ortaya çıkarır. Dünyayı benzettiğin şey—ikiz olabilir, dalga olabilir, kara delik olabilir—insanın gerçeklik hakkındaki düşünce sini gösterir. Atina'da, Paris'te ve yüzme havuzunda iki Ridley olması gerekiyordu. Kendi kendisinin şahitliğini yapmaktaydı. Dolayısıyla, bahsi ikizler üzerine oynuyoruz. Ama aynı zamanda şanslı olmamız gerek. Şans ayağımıza gelmeli.

BLAIR: Sizler şansa inanmazsınız.

KERNER: Ah, bizler! Niels Bohr'un yaşadığı evin duvarında at nalı asılıydı. İnsanlar, 'Niels, bir at nalının sana şans getirdiğine inanıyor olamazsın!' dediklerinde, 'Tabii ki, inanmıyorum ama inanmasan bile işe yarar diyorlar,' derdi. (blair *hâlâ ciddidir.)* Sorun ne, Paul?

BLAIR: O fotoğraflar. Ridley'yi otururken gözünün önüne getir. Moskova'ya resimgönderen Ridley, birden masanın üzerine Washington kuryesinden sağlanan fotoğrafların yayılmış

olduğunu görüyor. Onun için kötü bir an. Ve birden, temize çıkıyor. Kerner üstleniyor. Ridley'nin orda oturup, kendi fotoğraflarına neden senin sahip çıktığını düşünmesi işimize gelmez. Ridley, onların kendi resimleri olmadığını biliyordu; çünkü o, sayfaları masaya ayrı ayrı koyup resimlerini çekiyordu; onunkiler köşesinden tutturulup çevrilmemişti. Ve altta görünen o rakamlar, siklon bilmem nesinin bilmem ne üretiminin rakamları, onların kendisiyle hiçbir ilgisi yoktu.

KERNER: Doğal olarak, onların Moskova'ya yollanan resimler olmadığını düşündüm.

BLAIR: Öyle mi? Oysa, rakamlar Moskova rakamları gibi görünüyor olmalıydı, Joseph. Başka başka yerlerden bir araya getirilmiş gibiydiler; bilgiyi alan taraftaki kişi derlemiş gibiydi. *(Duraklar)* Joseph, 'Paul, o fotoğrafları nereden buldun? Bu cycleclip rakamları sanki Moskova'da derlenmiş gibi görünüyor; ellerinde bunu yapabilecek rakamlar olmasına şaşırdım,' dememiş olman beni gerçekten rahatsız ediyor. Yani, şaşırman gerektiğini varsayarak söylüyorum bunu.

KERNER: Siklotron, Paul. Doğrusu bu. Ona oranla, "cycleclip" oldukça garip.

(Duraklar) Demek artık ben de asal şüpheliyim—bu ifadeye bayılıyorum, neredeyse her kitapta var. Asal sayı, kendinden başka sayıyla bölünemeyen sayıdır; ve tüm şüpheliler asaldır; üç, beş, yedi, on bir... Ancak, aslında şüpheliler ikiz köklerin çarpımından oluşan sayıların karesine benzer; dört, dokuz, on altı... on altının karekökü ne?

BLAIR: Bu bir şaşırtmaca sorusu mu?

KERNER: Senin için olabilir.

BLAIR: Pekâlâ, dört.

KERNER: Doğru. Ama, aynı zamanda, eksi dört. İki doğru yanıt var. Artı ve eksi. Bu eksiyi çok severim; beni ben yapan odur; yani, şüpheli olarak değil de fizikçi olarak. Mecazi konuşmuyorum. Ben enerji ve kütle simyacısıyım; birini diğerine dönüştürebilir, arkasından yeniden eski haline getirebilirim; çünkü, enerji, kütle ile ışık hızının karesinin

çarpımıdır. Ancak, ünlü denklem, ünlü biçimiyle keşfedilmedi; aslında, onun *karesiydi;* E eşittir MC kare, onun kareköküdür. Ama, tabii, E eşittir *eksi* MC kare de eşit derecede doğru çözüm... tıpkı senin on altı gibi. Yıllar boyu kimse eksiyi önemsemedi; hiçbir şey ifade etmiyordu; ait olduğu hiçbir şey yoktu; bir eksi-dünya gerekiyordu, bütün kutupları ters çevrilmiş; eksi artı, artı eksi olmuş bir anti-dünya. Ama sonunda, biri matematiğe güvendi ve, 'Belki, de madde olduğu gibi anti-madde de vardır; anti-parçacıklardan oluşan anti-atom vardır,' dedi. O da ne! Bulmaya başladılar. Vesaire, vesaire, sonunda... ben, Joseph Kerner, anti-maddeci, hayvanat bahçesine geldim. *(Duraklar)* Biliyorsun, sana yardım etmeyeceğim. Evet—ya/ya da yok—ya da... Çok uzun süredir casusluk işindesin; insanların ya hiç sırları olmadığını ya da tek ama büyük bir sırları olduğunu; ya göründükleri gibi, ya da tam tersi olduklarını düşünüyorsun. Bana bakıp düşünüyorsun: O, *hangisi?* Artı mı eksi mi? Sanki kökümü bulmak için bakıyormuş gibi bakıp anlayabilmeyi çok istersin. Ama o zaman bile emin olamazsın. Hepimizin ikizi var. Senin bile. Güzel sanatlar senin masken, fen bilimleri konusundaki cehaletin inanılmaz boyutlarda; ama gerçeklik konusunda laboratuvar standartları arıyorsun; oysa ben, sanatsallık üzerinde ısrar ediyorum. Aynı şey hepimiz için geçerli, bizler de ya biri ya öteki değiliz. Sabahları elbiselerini giyenler, çalışan çoğunluk; ama, geceleri—belki uykudan hemen önce—uykucu ajanımızla karşılaşırız—rahibin tanrının varlığından kuşkuya kapılması gibi; Marksistin, burjuvanın uygarlaştırma gücünün farkına varması gibi; işadamının, ortak mülkiyetin adil olduğunu kabul etmesi gibi.

BLAIR: Ya sen—sen neyi kabul ediyorsun?

KERNER: Yabancılaştığımı.

BLAIR: Üzgünüm.

KERNER: Biliyorsun, eve dönmeyi düşünüyorum.

BLAIR: Hayır, bilmiyordum. Senin için zor olabilir.

KERNER: Burdan ayrılmayı mı, oraya gitmeyi mi kastediyorsun?

BLAIR: Benim sana sorduğum da bu zaten.

KERNER: Tabii. Ya/ya da. Köpek ya da köpek avcısı. Bana gerçek bir ilticacı denir mi, bilmiyorum. Kabul ediyorum, beni işe aldıkları zaman ülkeden kaçmayı düşünüyordum; ama doğrusu vakumlu tüp mantığıyla çalışan sisteme iltica etmek istiyordum. Bizler, sizin müzelere koyduğunuz bilgisayarları kullanıyorduk. Ben sığınâcak bir yer aramıyordum; ben, bir tane IBM yüz doksan beş istiyordum.

BLAIR: Hayır, Joseph, sen bizim adamımız olmuştun. Seni bu iş için eğitmişlerdi ama Elizabeth seni bizim adamımız yapmıştı. Onun casusu olmuştun.

KERNER: Evet. Aşkın çok şaşırtıcı bir yanı var. İnsanın tüm ahlak değerlerini tüketiyor. Daha sonra, bir değerler sistemine dönmek ya da en azından dönmeye çalışmak gibi bir şeydi.

BLAIR: *(Öfkeyle)* Evet, değerler. Tek şey o lanet bilgisayarlar değildi, değil mi?

KERNER: Doğru. Kanımca, Batı ahlaken daha üstün. Doğu'nun adaletsizliği ve kokuşmuşluğu değişik oranlarda Batı'da da var. Batı'nın ahlaki üstünlüğü, sistemin kendi kendini geriye çevirme olasılığını içerdiği gerçeğinde yatmakta—oy kullanmaya hayranım; bana göre, onda doğadaki bir denklemin gücü var, kitleler enerjiye dönüştürülüyor. Tabii çok kuramsal; ama, sorumluluğun herkeste olduğu anlamına geliyor; suçu birkaç gangstere yükleyemezsin. Böyle olmasını yeğlerim ama onlara katlanmam gerekmiyor. Arkadaşım Georgi geri dönmek istiyorsam ayarlayacağını söyledi.

BLAIR: Bana neden anlatıyorsun bunu?

KERNER: Teklifini reddettim.

BLAIR: Joseph, sevindim.

KERNER: British Airways'i tercih ederim. *(Duraklama)*

BLAIR: Kabul etmeliydin.

KERNER: *(Öfkeli)* Ah, tabii!—Bakmak istemiyorsun, bakarsan casus deseni göreceksin!

BLAIR: Neyin ne olduğunu bilmek isterim.

KERNER: Tabii! Nesnel gerçeklik.

BLAIR: *(Öfkeli)* Başka tür gerçeklik var mı ki? Sen, ya busun ya da osun; hangisi olduğunu bilirsin. Fizik benim içine giremeyeceğim bir ayrıntı; içimizden birini biri şirket içindeki sahte belgelerle ilgili araştırma yapması için görevlendirdim; eğer Hapgood'a bir tuzak kurulmuşsa, seni timsahlara atarım—bu senin için yeterince *gerçek mi?*

KERNER: *İçinizden* biri mi? Ah, Paul. Ben ona ihanet etmeden sen edersin. O benim mamuşkam.

BLAIR: İyi. İyi, Joseph. *(Konuşmanın yapılış şeklinden hoşlanmışa benzemektedir.)* Pekâlâ. Kızkardeş işi işleyecek mi?

KERNER: Ah, evet. Korkuyordum ama Bay Ridley ile bir sorun olmayacak. *(Gitmeye* davranır, durur) Elizabeth'i uyurken hiç görmedim. Sorgulamaları bilirsin. Bana, 'Seninle *yatmak* istiyorum,' dedi. Ama benle hiç uyumadı. İngilizce öğrenince de zaten onu kastetmediğini anladım.

(KERNER gider.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

HAPGOOD'un ofisi. Kimse yoktur. Kapı anahtarla açılır. RIDLEY girer.

RIDLEY: *(Dışardaki* HAPGOOD'a) Kımılda.

(HAPGOOD onun peşinden girer. RIDLEY'nin eve getirdiği kıyafeti giymektedir. RIDLEY kapıyı kapatır. HAPGOOD çevresine bakınır. RIDLEY'nin elinde bir spor çantası vardır.)

RIDLEY: Şuraya otur.

(RIDLEY her şeyi rahatça ve çabucak yapmaktadır. Masanın üzerindeki bir belge tomarını karıştırır (bilimsel dergi olabilir) ve kapalı bir zarf çıkarır ve açar. Zarfın içinde küçük bir anahtar ve bir not vardır.)

HAPGOOD: Ya birisi gelirse.

RIDLEY: Tanrı aşkına, senin ofisin burası.(HAPGOOD'a *anahtarı verir)* Orta çekmece. (HAPGOOD *anahtarla masanın orta çekmecesini açar.)* Elektronik anahtar.

HAPGOOD: Bu mu? *(RIDLEY'ye kasanın elektronik anahtarını gösterir. RIDLEY anahtarı alır. Notu okur, anahtarı programlar, kasayı açar. Kasadan bir disket kutusu çıkarır—yeni bir kutu, aynı türden, ağzı kapalı bir kullanımlık bir kutu. Kasayı kilitler. Disket kutusunu, yırtık zarf ve notla birlikte çantasına koyar. Bu sırada*) Burada ne yaptığımı bana söyleyecek misin?

RIDLEY: Tabii. Telefon çalarsa açma. Ben açacağım.

(Kırmızı telefonu kaldırır; altına bakar, geri yerine koyar; Çantadan basit bir dinleme aleti, bir telefon alıcısına takılmaya hazır tek bir kulaklık ve bir tornavida çıkarır. Bu arada, kapı açılır ve MAGGS, bir önceki gün olduğu gibi, elinde dosyalarla içeri girer.)

MAGGS: Tünaydın, Bayan Hapgood, demek geldiniz. Deşifre edilmiş belgeleri görmek ister misiniz?

(HAPGOOD RIDLEY'ye bakar.)

RIDLEY: Merhaba Maggs... öğle tatilinde olman gerekmiyor mu?

MAGGS: Evet, efendim.

RIDLEY: Öyleyse, uza. Pub'a git.

MAGGS: Pub'daydım. (HAPGOOD'a) Kapıya haber bırakmıştım, gelirseniz bana haber versinler diye—sadece en üstteki, acil damgası var ve Sydney de bu sabah iki kez aradı.

HAPGOOD: Sydney, mi aradı?

MAGGS: Sydney'dekiler—sadece evet veya hayır demenizi istiyorlar.

RIDLEY: Bırak beklesinler.

HAPGOOD: Hayır, diyebilirim.

RIDLEY: Emin misin, Anne?

HAPGOOD: Ridley, bugün neyin var senin? *(HAPGOOD, MAGGS'tan en* üsttekini alır ve ilgiyle okur.) Hımmm...

RIDLEY: Belki benim de...

(Dosyaya uzanır. MAGGS ona bakar.)

MAGGS: Bayan Hapgood, dosya kiş-öz.

HAPGOOD: Öyle mi, gerçekten mi? Evet, öyleymiş. Kiş-öz. Ridley, kiş-öz ne demek bilirsin.

RIDLEY: Evet.

HAPGOOD: Nedir?

RIDLEY: (Sertçe) 'Kişiye özel'.

HAPGOOD: İyi öyleyse, bakamazsın. Çok ilginç.

MAGGS: Sadece evet ya da hayır.

HAPGOOD: Evet! Kesinlikle evet! (Kâğıdı canlı bir biçimde *MAGGS'a* geri verir.) Teşekkürler Maggs, diğerlerine sonra bakarım.

MAGGS: Belki bilmek istersiniz, McPherson'dan haber geldi.

HAPGOOD: Gerçekten mi?

RIDLEY: Anne, saat ikiye beş var.

HAPGOOD: McPherson ne diyor?

MAGGS: Fil d2'ye.

(Duraklama.)

HAPGOOD: Tamam.

RIDLEY: Anne.

HAPGOOD: Evet. Artık uzayabilirsin.

(Bir *anlığına* MAGGS için *dünyanın sonu gelir. Kırmızı telefon çalar.* MAGGS *telefonu açar.)*

MAGGS: (*Telefona*) Bayan Hapgood'un ofisi... bir saniye.

(Telefonu HAPGOOD'a verir ve çıkar.)

RIDLEY: Kahretsin!

HAPGOOD: Ne yapacağım?

RIDLEY: Konuş!

(*RIDLEY'nin iki önemli kaygısı vardır: Dinleme aletini takmak ve* HAPGOOD'a *nasıl konuşacağını söylemek. Ama beceremez, her şey birbirine karışır.)*

HAPGOOD*:* (*Telefona*) Alo... evet, benim, benim...

RIDLEY*:* 'Joe'yla konuşmak istiyorum ! '... 'Joe'yla konuşmak istiyorum!

HAPGOOD*:* (*Ahizeyi kapatarak*) Duyamıyorum ! (*Telefona*) Evet... On bir otuz... (RIDLEY'e) Birisi buluşmak istiyor.

RIDLEY: Nerede? Konuştur onları, Joe'yu iste...

HAPGOOD: Evet... Nerede?... Tamam...

(HAPGOOD telefonu kapattığında RIDLEY daha kulaklığı takamamıştır bile.)

RIDLEY: Seni öldüreceğim!—On bir otuzda nerede? Nerede? (HAPGOOD *hâlâ telefonu düşünmektedir.)*

HAPGOOD: Downing Caddesi, on numara.

RIDLEY: Ne? Aman, tanrım!

HAPGOOD: Bu muydu?

RIDLEY: Hayır. Erken aradılar sandım.

HAPGOOD: Joe kim? (RIDLEY *ona aldırış etmez, kırmızı telefonla uğraşmaktadır.)* Beni dinle, ne yaptığımı bana söylemezsen, bu işi yapamam.

RIDLEY: Zamanı geldiğinde söyleyeceğim. Yüce tanrım... seni pataklamalıyım.

HAPGOOD: Betty'nin Joe'sunu kastetmiyorsun, değil mi? Ernie?

RIDLEY: Ridley.

HAPGOOD: Ridley. Neler çevirmiş bizim salak karı?

RIDLEY: Onu sevmez misin?

HAPGOOD: Tabii ki, severim; o, benim kardeşim.

(RIDLEY *işini bitirir ve* HAPGOOD'un *söylediklerini düşünür. Huzursuzdur,* HAPGOOD'u *bu ofiste, bu kıyafetle görmek onu nedense rahatsız etmiştir...* HAPGOOD'a o *kadar çok benzemektedir ki.)*

RIDLEY: Bayan Newton. Bay Newton'a ne oldu? Boşandınız mı?

HAPGOOD: Evet. O piç bana binlerce sterlin borçlu. Aslında, Bay Newton yüzünden Betty ile aram bozuldu. Betty onun değişeceğini söyledi, ondan uzak durmam için uyardı beni, kardeşçe. Ben de Betty'yi listemden sildim ve onunla evlendim. Ondan sonra değişti. Tabii, Betty'yi asla affetmedim. Sence ezbere satranç mı oynuyor?

RIDLEY: Öyle görünüyor.

HAPGOOD: Tam ona göre.

RIDLEY: Çok akıllıdır.

HAPGOOD: Poz yapıyor, demek istemiştim.

RIDLEY: Neden birbirinize yakın değilsiniz?

HAPGOOD: O hep çalışkandı, ben de genç asi. Çocuğu doğurmak ona iyi geldi; hep gençlerin piç peydahladıklarını, çalışkan kızların da evlendiklerini düşünürdü. Bu, onun dünya görüşünü sarstı, biraz.

RIDLEY: Babayı tanıyor musun?

HAPGOOD: Sen tanıyor musun? O söylememişse, ben niye sana söyleyeyim ki?

RIDLEY: Babayı hiç gördün mü?

HAPGOOD: Hayır.

RIDLEY: Tanımıyorsun.

HAPGOOD: Sigara içmemin bir sakıncası var mı?

RIDLEY: O sigara içmez.

HAPGOOD: Önemli değil; zaten gerçek sigara değil.

(Dudaklarının arasına kendi sardığı bir sigarayı koyar; RIDLEY sigarayı ağzından kapar ve cebine koyar.)

RIDLEY: Tanrı aşkına, nerde olduğunun farkında değil misin ?

HAPGOOD: Pekâlâ, şimdi ne yapıyoruz?

RIDLEY: *(Saatine bakar)* Bekliyoruz. (RIDLEY *masanın üzerindeki tuşlara uzanır*.) Böyle yapınca *(parmaklarını şaklatır)* 'Maggs, telefon bağlama, kimse rahatsız etmesin,' diyeceksin.

(Parmaklarını şaklatır.)

HAPGOOD: Maggs, telefon bağlama, kimse rahatsız etmesin.

MAGGS'IN SESİ: Peki efendim.

(RIDLEY tatmin olmuştur ama hâlâ huzursuzdur; odada dolaşır.)

HAPGOOD: Belki de Maggs'ın aklına şey gelmiştir ...

RIDLEY: Evet, güzel düşünce.

HAPGOOD: Kendi adına konuş.

RIDLEY: Öyle yapıyordum.

HAPGOOD: Siktiğim şansına çok güvenme. *(RIDLEY, odayı adımlarken, dalgın bir biçimde cebinden para destesini çıkarır, bir 10 sterlinlik banknot ayırır ve çakmağıyla yakar. Dolaşmaya devam eder; HAPGOOD ona bakmaya devam eder.*) Tanrı aşkına, otur. (RIDLEY *masaya oturur.)* Kupa onu.

RIDLEY: Ne diyorsun sen?

HAPGOOD: Kupa onu—şimdi sıra sende.

(RIDLEY iç çeker)

RIDLEY: Kupa papazı.

HAPGOOD: Sinek ikilisi.

RIDLEY: İyi de, ne oynuyoruz?

HAPGOOD: Devam et.

RIDLEY: Maça ası.

HAPGOOD: Karo yedilisi.

RIDLEY: Hiç maçan yok mu?

HAPGOOD: Sen kâğıdını oyna.

RIDLEY: Kupa altılısı.

HAPGOOD: Kupa ikilisi.

RIDLEY: Çok saçma bir şey bu. Sinek dokuzlusu.

HAPGOOD: Sinek valesi.

RIDLEY: Maça valesi.

HAPGOOD: Pişti!! Şanssızlık...

(RIDLEY sinirli sinirli *ayağa fırlar; o sırada kırmızı telefon çalar.)*

RIDLEY: Dokunma! Dinle—Betty'nin Joe'su kaçırıldı—arayanlar onu kaçıranlar.

(HAPGOOD'un *sol elini tutar, avuç içi masaya gelecek şeki*lde sakince masaya koyar *ve kendi el*inin *keskin tarafıyla,* HAPGOOD'un eline, onun *acıyla bağırmasına neden olacak bir sertlikle vurur.)*

RIDLEY: Joe ile konuşmak istiyorsun—Joe nerede, Joe nerede?

(Kırmızı telefonun ahizesini kaldırır ve HAPGOOD'un *sağ eline tutuşturur. Bu arada kulaklığı kulağına takmaktadır.* HAPGOOD *hıçkırmaktadır ve oryantasyonu bozulmuştur.)*

HAPGOOD: (*Telefona*) Alo, Joe nerede, Joe'yla konuşmak istiyorum—ben—Evet—evet—evet— Evet. Duydum—konuşabilir miyim—

(RIDLEY *rahatlar. Ahizeyi yumuşak bir biçimde* HAPGOOD'un *elinden alır ve yerine koyar. Telefon konuşması on beş saniye kadar sürmüştür.* HÂPGOOD *masadan fırlar, bağırmakta ve elini oğuşturmaktadır.)*

RIDLEY: Çok iyiydin!

HAPGOOD: Seni manyak! *(*RIDLEY kulaklığını çıkarmakta, her şeyi çantasına yerleştirmektedir.) Betty nerede?—Joe ile ilgili söylenenler doğru mu?

RIDLEY: Evet, doğru. Ama onu geri alacağız. Öldürecek sekiz saatimiz var. (RIDLEY cebinden HAPGOOD'un sigarasını çıkarır, yakar ve HAPGOOD'un dudaklarının arasına yerleştirir. HAPGOOD sigaradan nefes çeker, hâlâ şaşkındır, titremekte ama yavaş yavaş sakinleşmektedir.) Çok iyiydin. Canını acıttığım için üzgünüm. Artık gidebiliriz. Önce ben. On ikiye kadar say; seni dışarıda bekleyeceğim. *(RIDLEY çantasını alır. Dikkatlice HAPGOOD'un sigarasını alır, bir nefes çeker, sigarayı geri vermez. Kapıyı açar*.) Şirkete hoş geldin.

(RIDLEY gider. Tek başına kalan HAPGOOD rahatlar; ama eli hâlâ acımaktadır. MAGGS endişeyle içeri girer.)

MAGGS: Her şey yolunda mı, Bayan Hapgood?

HAPGOOD: Evet, Maggs—her şey yolunda. (*Açık kapıdan çıkarken*) Vezir e1'e.

MAGGS: (*Onun peşinden dışarı çıkarken*) Vezir e1'e.

BEŞİNCİ SAHNE

Ucuz bir otel odası. Hava kararmıştır, akşarn vakti. Dışardaki tabelanın neon ışığı görünmektedir.

HAPGOOD üzerinde elbisesi, yatakta uyumaktadır. RIDLEY durmuş onu izlemektedir. Bir sonraki sahnede giyeceği kıyafeti giymektedir.

RIDLEY telsizini çıkarır.

RIDLEY: *(Telsize)* Anne. (Yanıt *yoktur.)* (Telsize) Anne. (*Yanıt yoktur. Daha yüksek sesle telsize)* Anne—hangi cehennemdesin!

(Yatmakta olan HAPGOOD kımıldar; uyanmıştır.)

HAPGOOD: Daha ne kadar var?

RIDLEY: İki saat.

(Telsizi bırakır ve tabancasını kılıfından çıkarıp kontrol eder.)

HAPGOOD: Ernest... Sana sormaya cesaret edemiyorum ama annende mi haberalma teşkilatında? (RIDLEY *aldırış etmez. Tabancasını kılıfına sokar.)* Ernie, o ne için?

RIDLEY: İnsanları öldürmek için. Bu, bir tabanca.

HAPGOOD: Ernie, sen insan öldürür müsün?

RIDLEY: Sen ikinci olacaksın.

HAPGOOD: Ben bu işi yapmak istemiyorum. Neden polise söylemiyoruz?

RIDLEY: Tanrım, çok aptalsın.

HAPGOOD: Polis Rusların nerde yaşadığını bilir mutlaka; canlarının istediği yerde yaşayamazlar, değil mi?

RIDLEY: Ne Rus'u? Galiba ben aptallık ettim. Birisi birisine yalan söylüyor. Ya onlar ona yalan söylüyor; ya da o bana yalan söylüyor.

HAPGOOD: Betty'nin yalan söyleyeceğini sanmıyorum.

RIDLEY: Tatlım, yalan söylemek Betty'nin işi—yalan, sahtekarlık, tuzağa düşürmek, şantaj, bazen insanlar ölür, ya da *gulaglara* gönderilirler, bu arada da ana-babaları ölür, çocukları çoluk çocuğa karışır. Yani, Betty, karşı tarafın Betty'nin bilmediğini sandığı, aslında hiçbir anlamı olmayan ve ona verilmemiş bir bilgiyi biliyor olabilir. Dolayısıyla, şansı varsa bu işten sıyırır; hamama giren terler; eğer şimdi bütün bunların küçük oğlunun uykusuz bir gece geçirmesine değmeyeceğini düşünüyorsa, oh olsun; böyle olacağı belliydi.

HAPGOOD: Belki düşündü.

RIDLEY: Kendisini istemeyen ve asla istemeyecek yaşlı bir piçi memnun etmek için casus çalıştırmak yerine, oğluna bir baba vermeliydi—*(birden aklına bir şey gelir ve komiğine gider)* Blair onu yıllardır kullanıyor, değil mi?

HAPGOOD: Ernest, ne demek istiyorsun?

RIDLEY: Teyzeciğim, o, Ruslarla yatıp hamile kaldı. Arkasından ya bir baba ya da çok değerli bir ikili ajan kaybetmek gibi iki seçenek arasında kaldı; karşı tarafa iltica etmiş bir köstebeğin baba olduğu öğrenilseydi anında deşifre olurdu; bizim işimiz babalarla değil, köstebeklerle.

HAPGOOD: Neden söz ettiğini anlamıyorum—anlayabileceğim dilde konuş!

RIDLEY: Kardeşinin elinde bir fener var ama başıyla kıçını karıştırıyor. Yönetici sınıfının çıkarları ile ülkenin çıkarlarını bir tutan bir şamatanın içindeyiz. Betty bu yalana inandı ve her şeyden çok önem verdi; artık kendisi yalan oldu. Ona çocuğunu geri vereceğim ama bu sadece kişisel bir şey. Eğer bana tuzak kurduysa, onu öldürürüm.

HAPGOOD: Ernest, sen onun için çıldırıyorsun. Beni düş kırıklığına uğrattın. Neden sana tuzak kursun ki? Ne için? Birisi birisine yalan söylemiyor; herkes herkese yalan söylüyor. Hepiniz yalan söylüyorsunuz. Hepiniz yalancısınız. Hepiniz çılgınsınız. Birbirinize yakışıyorsunuz—HAPGOOD yanına bir rehber köpeği almadan dışarda dolaşmamalı; *sen* de ona fener mi tutuyorsun yoksa tabanca mı doğrultmuşsun bilmiyorsun. Lanet olasıca gizli servis! Eğer sen ajansan, ben de Rusça biliyorum demektir. Kursu yarılamış gibi konuşuyorsun; tevekkeli değil kafan karışıyor. Dünyayı, oğlu için güvenli bir yer haline getirmeye çalışırken oğlunu bir dalın üstüne koydu; sen de onu kurtarmak için dala çıktın—ne arkadaş ama; senin gibi bir dostum olsun isterim.

RIDLEY: Bu, onun suçu değil. Beş para etmez cicili bicili şeylerin fotoğrafını çeken sen bunları anlayabildiğini mi sanıyorsun? Bana ihanet etmiyor. Ayrıca, ben çocukları severim ayrıca hiç belli olmaz, belki de arada sırada birileri doğruları söylüyordur.

HAPGOOD: Ernest, sen iyisin. Sadece onun tipi değilsin.

RIDLEY: Hıh, o benim güvenilir olmadığımı söylüyor. Çok doğru, değilim. Olsaydım, bir randevuevinde, birisinin teyzesiyle kokmuş balık gibi berbat kokular yayan bir buluşma için beklemezdim.

HAPGOOD: Nereye giderdin?

RIDLEY: Canımın istediği yere; cebimde de bilet yerine som altından bir kutu.

HAPGOOD: Ernie, gidebilirsin; o, sadece bir kadın.

RIDLEY: Kes sesini.

HAPGOOD: *(Devam eder)* Emin olsan iyi olur; ezbere satranç oynuyor. Hiç şansın yok.

RIDLEY: Kes sesini!

HAPGOOD: Yalan söylediğini düşünüyorsan, çek git. Onun çocuğunu kurtarmak seni onun tipi yapacağını sanıyorsan, çek git. Paranın karşılığını alamazsın; onun gibiler ödeme yapmazlar—tavsiyemi dinle ve kutuyu aç.

RIDLEY: *(Onu yakalar*) Kimsin sen allahın belası?

HAPGOOD: Ernie, ben senin düşlerinin kadınıyım—zevkten ve beyinden yoksun Hapgood'um.

(Karşı koymaz; RIDLEY hoyratça ona sarılır; sanki kan çıkarmak istiyormuşçasına öper.)

ALTINCI SAHNE

Yüzme havuzu. Gece vakti. Kimse yoktur. Bir numaralı kabinin kapısından bir havlu sarkmaktadır.

Ortalık karanlıktır. RIDLEY (İKİ) *büyük bir fenerle lobiden girer.* Fenerin *yardımıyla etrafı kontrol eder. Sahnenin arkasına gider. Artık sadece fenerin ışığı görülebilmektedir. Fener ışığı tekrar öne gel*ir. RIDLEY (BİR) *fenerin aydınlattığı alana girer. Duşların bulunduğu taraftan gelmiş*tir. *Elinde spor çantası vardır. Fenere yaklaşır. İki erkek*

kucaklaşırlar. Bizim RIDLEY *sahnede kalır; elinde fener olan* RIDLEY *çıkar. (Doğal olarak fener sahnenin arkasında el değiştirmiştir—izleyiciler sadece* RIDLEY'yi *oynayan aktörü açıkça görebilmekte ve duyabilmektedir.)*

RIDLEY *spor çantasını açar, bir disket kutusu çıkarır ve kapısında havlu sarkmakta olan kabinin altından iter. Havluyu alır ve iki numaralı kabine* girer. *Havluyu kapının üstünden atar.*

HAPGOOD lobiden girer. Bekler, ürkektir.

HAPGOOD: Ernest...?

(Fenerli RIDLEY ortaya çıkar.)

RIDLEY: Sorun yok. Çocuğu çağır. (*HAPGOOD duraksar*.) Çocuğu çağır.

HAPGOOD: Joe... JOE: (sesi *duyulur)* Anne...?

(Sahnenin arkasında, kabinlerin bulunduğu yerde görünür. HAPGOOD onu görebileceği bir yere gider.)

HAPGOOD: Merhaba, sevgilim. Geçti.

RIDLEY: Joe, orda kal. *(JOE durur.)* Hadi.

(HAPGOOD çantasını *açar*, içinden *disket kutusunu çıkarır ve (havlunun asılı olduğu) iki numaralı kabinin altından içeri iter. Havluyu alır ve kapının üzerinden, kabinin* içine *atar*. JOE'nun *yanına gider ve elini tutar.)*

HAPGOOD: Gidiyoruz.

(HAPGOOD, JOE'yu *lobi kapısından çıkarır; arkalar*ında RIDLEY *vardır. Dışarı çıktıklarında* RIDLEY (İKİ) *iki numaralı kabinden çıkar; elinde havlu ve* HAPGOOD'un *kapının altından ittiği disket* kutusu *vardır.* Havlunun *ilk olarak asılı bulunduğu bir numaralı kabine gider, kapının üzerinden içeri atar. Kabinin kapısı açılır. İçerdeki* WATES'tir. WATES'in *elinde bir silah vardır.)*

WATES*:* (*sohbet ediyormuş gibi*) Hey, Ridley. Ne yapacağını söyleyeyim sana. Yürüyorsun, konuşmuyorsun.

(WATES, RIDLEY ile *sahnenin arkasına, kabinlerin bulunduğu yere yürür. Duraklama. Sahnenin arkasından* BLAIR *çıkar ve bir numaralı kabine yaklaşır. Kabine konmuş olan disket kutusunu alır.* BLAIR *lobiye doğru* gider *ama daha lobi kapısına varmadan* RIDLEY girer. RIDLEY *şaşırmıştır.)*

BLAIR: (*selamlar*) Ridley.

(RIDLEY güler)

RIDLEY: Hiç Rusların işiymiş gibi gelmemişti; bir an bile. Kişisel çıkar kokuyordu. Tevekkeli değil, kaçırma işi bu kadar kusursuzdu. Paul Dayı. Ne kadar kolay.

BLAIR: Ama... tabii şey hariç...

RIDLEY: Ama çocuk söylerdi. Düşünüyorum da.

BLAIR: Ben olsam düşünürdüm.

RIDLEY: Çocuk kaçırılmadı.

BLAIR: Bu, daha iyi.

RIDLEY: Kaçırma olmadı. Sadece sen ve Hapgood.

BLAIR: Çok daha iyi.

RIDLEY: Sen ve Hapgood. Mantıklı olsun diye, beni ve kızkardeşi aptal yerine koydunuz ve arkasından, şöminenin üstünde duran porselen köpekler gibi, yerlerinize döndünüz.

BLAIR: Şimdi kafamı karıştırdın. Kızkardeş dedin.

RIDLEY: Kızkardeş kısmı kusursuz; ben bu işi bilirim. O hem burda, hem değil.

BLAIR: Söylediğini düşünüyorum: Kızkardeş dedin. (*Bu arada HAPGOOD sessizce lobiden içeri girmiştir.)* Eminim Bayan Hapgood'u tanıyorsun değil mi?

RIDLEY: Kızkardeşini daha iyi tanıyorum. (HAPGOOD'a) Değil mi? *(HAPGOOD renk vermez.)* Bana biraz süre verin; kafam kalındır.

(Kısa bir süre bir telsizdengelen sesler duyulur. Telsiz HAPGOOD'un elindedir. HAPGOOD telsizi ağzına götürür.)

HAPGOOD: Anne.

TELSİZ: Tamam mı?

HAPGOOD: Tamam.

TELSİZ: İkiz olduklarını biliyorsun, değil mi?

HAPGOOD: Evet, ikiz olduklarını biliyorum.

(Telsizi çantasına koyar.)

RIDLEY: Beni dinle, kendine gel. Bu insanlar sana göre değil, sonunda her şeyi yüzlerine gözlerine bulaştırırlar; çöp tenekeleri ağızlarını açmış, onları bekliyorlar. En çok da onu. Senden yeterince yararlandı; ama sen, karşılığında hiçbir şey almadın. O kuru; sulu olan sensin. Teyze, buradan çıkıp gidebiliriz.

HAPGOOD: Kutuyu açmalıydın.

RIDLEY: Canımın istediği zaman gider, çocuğu da kaderiyle başbaşa bırakırdım. Ama şimdi, her ikisini de aldın, sana ikramım.

HAPGOOD: İçinde sinyal yayan alet dışında bir şey yoktu. *(Duraklama)*

RIDLEY: Sen hangisisin bilemiyorum. Bir tanesi ateş edebilir, diğeri ise—

HAPGOOD: Ridley, yapma—

(RIDLEY *söylediği gibi onu öldürecektir.* HAPGOOD'un *tabancasının sesiyle başlayarak, her şey yavaş hareketlerle olur, yaklaşık beş saniye sürer.* HAPGOOD *ona ateş ettiğinde,* RIDLEY *tabancasını* henüz *çıkarmıştır. Bu arada,* WATES, *elinde*

tabancası, arkadan görüntüye girmiştir. Sahne lşığı şimşek gibi çakar. BLAIR *kımıldamaz.*

Bu *arada kabinler yok olmaya başlar; izleyici*ler kendilerini *lobi kapısını*n öbür *tarafına geçmiş bulurlar. Kapının üzerindeki 'Erkek' yazısı artık ters değildir.*

RIDLEY *(ceset) kabinlerle birlikte kaybolur ve, yüzü battaniyeyle kapatılmış, sedye üzerinde yatan bir beden olur. Tabanca sesi ve şimşek şeklindeki ışıklandırma sahne değişimi sırasında da devam* eder. Değişimin *sonunda, sahnede* HAPGOOD, BLAIR, WATES, *sedye, sedyeciler ve kelepçelenerek dışarı götürülen* İKİZ RIDLEY *vardır. Sedyenin yanından geçen* RIDLEY *battaniyeyi kaldırıp yatan kişinin yüzüne bakar.* MERRYWEATHER *tarafından dışarı çıkarılırken belli belirsiz bir çığlık atar. Sahne dışından, bir ambulansın parlayıp sönen mavi ışığı gelir.* Bütün *bunlar tabanca sesinden sonra kesintisiz olarak ve süratle gerçekleşir.)*

BLAIR: (WATES'e, *öfkeli)* Neredeydin *sen?*

WATES: Ben ikinciydim, Ridley üçüncüydü. (HAPGOOD'a) Ah, anne.

BLAIR: (WATES'e) Ambulans derhal gitsin buradan.

WATES: Acelemiz yok.

HAPGOOD: Ben—? Omuza ateş edecektin.

WATES: Hayır, hamfendi.

HAPGOOD: Omuza ateş edecektin.

WATES: Üzgünüm. Sen biraz aşağıdaydın. Karton hedefler gibi değildi.

(Duraklama. HAPGOOD bir iki adım atar, sedyenin olduğu yere gider ve tekrar WATES'in yanına döner.)

HAPGOOD: Ben, işbirliğin için teşekkürler.

(Tokalaşırlar.)

WATES: Önemli değil.

(WATES *çıkar.)*

BLAIR: Haydi, Elizabeth, Joe bekliyor.

HAPGOOD: *(Öfkeli)* Benimle konuşma. Hani Joe'suz yapacaktık.

BLAIR: Gerçek gibi görünmesi gerekiyordu.

HAPGOOD: Bana yalan söyledin.

BLAIR: Çocuk olmasaydı gerçek gibi görünmezdi.

HAPGOOD: Ben o riski göze almıştım.

BLAIR: Ben almamıştım.

HAPGOOD: Seni asla affetmeyeceğim; asla.

BLAIR: Biliyorum. Biliyordum.

(Duraklama. HAPGOOD'un öfkesi üzüntüye dönüşmeye başlar.)

HAPGOOD: Peki, şimdi ben ona ne diyeceğim?

BLAIR: Gizli olduğunu söyle. Gizli servis. Küçük çocuklar anlarlar.

HAPGOOD: Küçük çocuklar hakkında ne bilirsin ki?

BLAIR: Bir zamanlar ben de küçüktüm.

HAPGOOD: Uyuyunca gelirim. Bakalım ne kurtarabileceğiz. Belki sen bir iletişim kurabilirsin.

BLAIR: Kurdum bile.

HAPGOOD: Paul—

BLAIR: Hayır, hayır; atlatırsın bunu.

HAPGOOD: Hayır.

BLAIR: Ağın ne olacak?

HAPGOOD: Ne *ağı?* Ridley mahvetti ağı! Adamlarımı patlamış kestane gibi birer birer geri çekiyorum, kim casus, kim ikili ajan onu bile bilmiyorum artık. Tanrım, Paul, demek Joe doğduğundan beri yalan ve önemsiz bilgiler dışında bir şey almıyormuşum! Joe konusunda seni suçlamıyorum. İşin gerçeği, eskiden bu işi seviyordum ama artık sevmiyorum.

BLAIR: (Güçlü *bir biçimde)* Niçin Joe için üzülmem gerekiyormuş? Çok daha kötü şeyler var. Bir seçenek olduğunu ve kaybetmeye tahammülümüz olmadığını bilmeyenlere daha çok üzülürüm. İnsan kendini toparlayıp devam etmeli. Ya onlar ya biz, değil mi?

HAPGOOD: Kim? Biz ya da KGB mi? Karşı taraf! Bizler sadece birbirimizi işsiz kalmaktan kurtarıyoruz; birbirimize Yeni Yıl kartı göndermeliyiz—ah, Paul, ne sikici iş!

(İşte bu kadar. BLAIR döner, duraksar ve çıkar. HAPGOOD hareket ettiğinde rugby sahasının yanında durmaktadır.)

YEDİNCİ SAHNE

HAPGOOD taç çizgisinin *üstünde durmaktadır.* Belli *bir şeye bakmamaktadır. Biraz arkasında, üstünde palto,* KERNER *durmaktadır. Rugby oynayanların sesi gelir.*

KERNER HAPGOOD'un yanına gelir.

HAPGOOD onu görür.

HAPGOOD: Joseph... Merhaba demeye mi geldin?

KERNER: Tam tersi. (Önüne *bakar, şaşkın görünmektedir. Neşeyle)* İlginç.

HAPGOOD: Henüz başlamadı. Sadece ısınıyorlar.

KERNER: Öyle mi, hangisi o?

HAPGOOD: *(işaret eder)* Yeni rugby ayakkabıları olan. Seni gördüğüme o kadar sevindim ki.

KERNER: *(]OE'yu görür)* Ha, evet.

HAPGOOD: Eşofmanlarını çıkardıklarında yanımıza gelir. Bu sabah sana ulaşmaya çalıştım.

KERNER: Biletimi satın alıyordum. Bir de valiz.

HAPGOOD: Aylar önceden eşyalarını yollamaya başladığını duymuştum. Paul nedenini biliyor mu?

KERNER: *(Omzunu silker)* Paul, benim üçlü ajan olduğumu düşünüyor; ama kesinlikle değildim, onu aşmıştım; en azından dörtlüyüm, belki de beşli.

HAPGOOD: Joe'nun varlığından haberdar oldular, değil mi? Seni kendileri için çalışmaya ikna ettiler. Doğruyu söylüyordun.

KERNER: Kaygılanacak bir şey yok, biliyorsun.

HAPGOOD: Kaygılanmıyorum. Artık teşkilattan çıktım. İşte bu, o.

(Koşarak JOE gelir; üzerinde eşofmanı vardır, çıkarır. Kıyafeti temizdir. Ayakkabıları yenidir.)

JOE: Merhaba, anne.

HAPGOOD: İyi şanslar, sevgilim. Bu Bay Kerner—Joseph. Onun adı da Joe.

JOE: Merhaba, efendim.

KERNER: Merhaba. Nasılsın?

JOE: İyiyim efendim; teşekür ederim, efendim. (HAPGOOD'a) Maçtan sonra burda olacak mısın?

HAPGOOD: Evet, sonra görüşürüz. (*Eşofman HAPGOOD'dadır. Üst kısmını boynuna atar. JOE koşarak gider. Duraklama.)* İşte gördün onu.

KERNER: Çok güzel. Çok İngiliz. *(Duraklama.)* Tabii, o yan İngiliz; insan unutuyor. Eee... güzel.

HAPGOOD: Çaya kalır mısın? Anne-babalara ikram ediyorlar.

KERNER: Sanmıyorum.

HAPGOOD: Ah,Joe.

(Çözülür. KERNER biraz beceriksizce onu tutar.)

HAPGOOD: *Prosty Josef.*

KERNER: Da nyet—vyet u menya byl vybar, Lilichka.

HAPGOOD: Nyet tagda u tibya nye bylo vybora—

KERNER: Da—mu ya pashol... ya napishu kagda dayedu...[6]

(KERNER HAPGOOD'u *öper ve gitmeye davranır.)*

HAPGOOD: Nasıl gidebilirsin? Nasıl gidebilirsin?

(HAPGOOD *arkasını döner. Maç başlar. Hakemin düdüğü duyulur; başlama vuruşu yapılır. Birkaç saniye sonra* HAPGOOD *kendini toparlar ve dikkatini rugby maçına verir. Maç başlayınca* KERNER'ın *dikkati oraya çevrilir. Durur ve maçı izlemeye başlar.)*

HAPGOOD: Bastırın, St. Christopherlılar!—Bu maçı alabiliriz! Haydi, güzel dalışlar yapın!

(Döner ve KERNER'ın *hâlâ orda olduğunu görür. Tekrar oyuna döner; canlanmıştır.)*

HAPGOOD: Bastır! -dal!—iyi dalıştı!—çok iyi!—haydi!—haydi, Hapgood !—çok iyi—bu, çok daha iyi!

[6*]HAPGOOD: Joseph, üzgünüm.
KERNER: Hayır, hayır. Seçme şansım vardı, Lilychka.
HAPGOOD: Ama o zaman yoktu.
KERNER: Gitmem gerek. Gidince yazarım.

GÖSTERİM SANATLARI

1) ROL YAPMAYIN LÜTFEN, Eric Morris - Joan Hotckis, Ocak 1998
2) DÜNDEN BUGÜNE TİYATRO DÜŞÜNCESİ, Sevda Şener, Şubat 1998
3) POSTMODERN BRECHT, Elizabeth Wright, Nisan 1998
4) SAHNELEME, Patrice Pavis, Ocak 1999
5) OSMANLI TİYATROSU, Metin And, Şubat 1999
6) ABSÜRD TİYATRO, Martin Esslin, Ağustos 1999
7) TİYATRO, BALE VE OPERA SAHNELERİNDE KANUNİ İMGESİ, Metin And, Kasım 1999
8) GÖSTERİMLERİN ÇÖZÜMLEMESİ, Patrice Pavis, Şubat 2000

OYUN

1) TOPLU OYUNLARI I, Tom Stoppard, Nisan 2000
2) TOPLU OYUNLARI I, Sam Shepard, Mayıs 2000

Stoppard, Tom
Toplu Oyunları II,
ISBN 975-8457-20-9 / Türkçesi: Hamit Çalışkan-Beliz Güçbilmez-Şükran Yücel / Dost Kitabevi Yayınları
Nisan 2000, Ankara, 424 sayfa.
Tiyatro-Oyun-Aşkın İcadı-Akrobatlar-Hapgood-Merdivenden İnen Sanatçı-Kasti Faul

TOPLU OYUNLARI II

Aşkın İcadı
Akrobatlar
Hapgood
Merdivenden İnen Snatçı
Kasti Faul

Tom Stoppard

DOST kitabevi

İngilizceden çeviren M. Hamit ÇALIŞKAN